میلاد حضرت فاطمه الزهرا (ص) و روز زن را تبریک می‌گوییم

اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

چهارشنبه
• ۱۵ بهمن ۱۳۹۹
• ۲۰ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲
• ۳ فوریه ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۷۲۳ • پیاپی ۳۰۴۱ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

پیشنهاد برای هماهنگی اقدامات برجام

وزیر خارجه کشورمان تصریح کرد: می‌توان مکانیسمی را برای هماهنگ‌سازی و همزمان کردن اقدامات واشنگتن و تهران برای اجرای کامل تعهدات برجامی به کار گرفت.محمدجواد ظریف در گفت‌وگو با شبکه خبری سی‌ان‌ان گفت: لازم است دولت امریکا به برجام برگردد و ایران آماده خواهد بود فورا این اقدام را پاسخ دهد. زمان، مهم نیست، مسئله این است که آیا ایالات متحده -دولت جدید امریکا- می‌خواهد سیاست‌های شکست‌خورده دولت ترامپ را دنبال کند یا خیر. ظریف با بیان اینکه می‌توان مکانیسمی برای همزمان کردن یا هماهنگ کردن بازگشت ایران و امریکا به برجام داشت، گفت: همان‌طور که می‌دانید در داخل خود توافق هسته‌ای مکانیسمی تعبیه شده که کمیسیون مشترک است و کمیسیون مشترک یک هماهنگ‌کننده دارد.

۲

بودجه «ردی» به پاستور برگشت

بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۰ صبح روز گذشته با ریاست محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس در دستور کار صحن علنی مجلس شورای اسلامی قرار گرفت و در نهایت پس از ارائه نظرات مخالف و موافق لایحه بودجه، نمایندگان با ۱۴۸ رأی مخالف، ۹۹ رأی موافق و ۱۲ رأی ممتنع کلیات بودجه را رد کردند. براساس آیین‌نامه داخلی مجلس لایحه دوباره به دولت ارجاع داده شده و حالا اگر دولت به اصلاحات و تغییرات مجلس تن دهد، بودجه ۱۴۰۰ مسیر بررسی را ادامه می‌دهد، اما ظاهرا اختلاف‌نظر دولت و مجلس که بر سر اصلاح ساختاری بوده جدی‌تر از آن است که حل و فصل آن به ماه‌های پایانی امسال یا حتی ماه‌های پایانی روی کار بودن دولت دوازدهم قد دهد. حالا با رد کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۰ شاهد تصویب بودجه چنددوازدهم (احتمالا سه‌دوازدهم) برای اداره کشور در ماه‌های ابتدایی سال آینده خواهیم بود. بااین همه بسیاری بر این باورند که اداره کشور با استفاده از بودجه چنددوازدهم، عملا هم اختیارات مجلس برای ریل‌گذاری فعالیت‌های دولت در سال آینده را محدود کرده و هم توان نهادهای نظارتی برای نظارت بر عملکرد بودجه‌ای دولت را کاهش می‌دهد.

۲

عکس: آیدا فریدی

نقش انکارناپذیر زنان در اقتصاد

۸-۱۵-۱۶

سرمقاله

دیپلماسی انرژی و منافع ملی ایران

۲

یادداشت‌های امروز

زنان از اقتصاد حذف‌شدنی نیستند

۸

تولید با ارزش‌آفرینی و سودآوری

۱۱

چرا قصد نوشتن برنامه هفتم را نداریم؟

۱۲

گفت‌و گو

نقدینگی‌نه، مشکل اقتصاد ایران رشد منفی است

۱۲

تحلیل روز

سهم یک درصدی بخش چالش‌برانگیز

۳

گزارش‌های روز

نمایش ضعیف صندوق‌های جسورانه در بورس

۹

استارت‌آپ‌ها در بن‌بست تامین مالی

۱۴

انا لله و انا الیه راجعون

خبر درگذشت ناگهانی **آقای مهندس حسن بیگی** مدیر و همکاری لایق، فداکار و پرکار در صنعت پتروشیمی که سال‌های متمادی در توسعه و بهره‌برداری از صنایع پتروشیمی کشور، از جمله پتروشیمی اراک، پتروشیمی جم، پتروشیمی ایلام، پتروشیمی بدر شرق و اخیرا در طرح پتروشیمی دهلران دلسوزانه و عالمانه فعالیت نموده‌اند موجب تاثر و تالم اینجانب گردید.

ضمن تسلیت این ضایعه، از درگاه خداوند متعال برای خانواده محترم ایشان صبر و شکیبایی و برای آمرزش روحشان مغفرت الهی را خواستارم.

محمدرضا نعمت‌زاده

جناب آقای مهندس ابوذر حلوایی‌پور

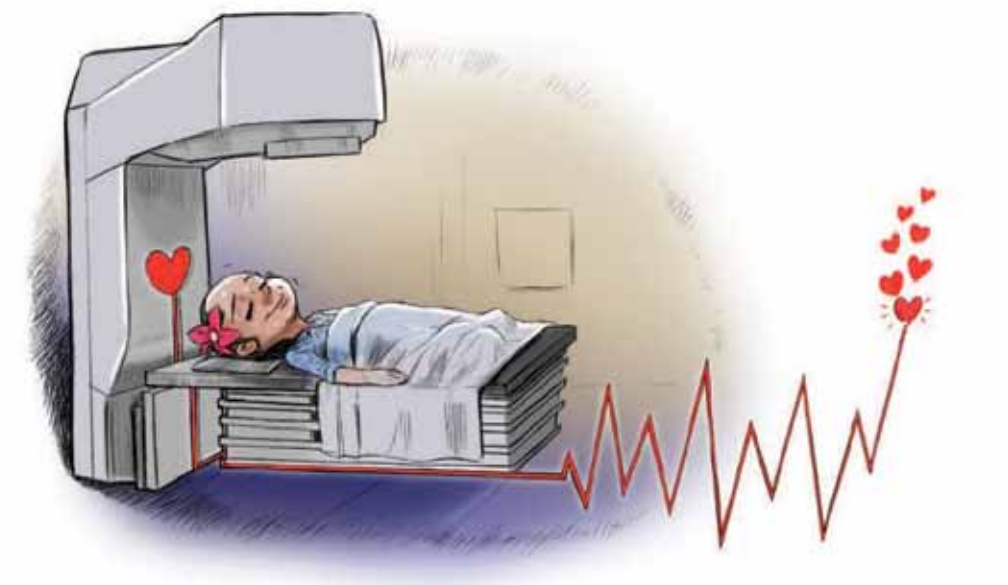
انتصاب شایسته جنابعالی را به عنوان **سرپرست مدیریت روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر** که نشان از درایت، لیاقت و توانمندی شما دارد، صمیمانه تبریک و تهنیت عرض نموده و رجای واثق داریم تعهد و کارآمدی‌های برجسته شما نویدبخش دستیابی هر چه بیشتر به قله‌های رفیع پیشرفت و توسعه خواهد بود.

همکاران موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت

جناب آقای مهندس ابوذر حلوایی‌پور

انتصاب بجا و شایسته شما را به سمت **سرپرست مدیریت روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر** تبریک می‌گویم. انتخاب شخصیت متخصص، برجسته و با سابقه حوزه رسانه و روابط عمومی چون شما نویدبخش آینده‌ای درخشان در حوزه روابط عمومی این شرکت است.

بردیا امیرتیموری، سرپرست موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت در استان کرمان

کاری کنین کارستان

با عشق شما قلبش به تپیدن ادامه میده...

رادیوتراپی یکی از روش‌های اصلی درمان سرطانه، محک باید هزینه تهیه یه قطعه مهم از دستگاه رادیوتراپی رو تأمین کنه. این قطعه مثل قلب دستگاه می‌مونه، تک تک شما می‌تونین کاری کنین که به زندگی ادامه بده و قلب‌های کوچیک کودکان محک با امید بیشتری به سلامتی بتپه.

با کمک در تأمین هزینه ۲۰۰ میلیون تومانی یه قطعه مهم برای دستگاه رادیوتراپی بیمارستان محک در ۱۲ روز، یه اتفاق بزرگ دیگه رو رقم بزنین.

بیاین به مناسبت روز جهانی سرطان، برای کودکان محک "کاری کنین کارستان"

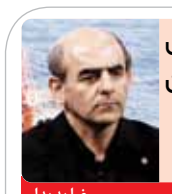
برای کمک تصویر روبرو را اسکن و یا به وب سایت محک مراجعه کنید

https://mahak-charity.org

محک
موسسه خیریه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان
mahak-charity.org

سرمقاله

دیپلماسی انرژی و منافع ملی ایران

رضا پدیدار
رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق بازرگانی

باتوجه به رویدادهای سیاسی متاثر از انتخابات امریکا و با عنایت به موضع‌گیری‌های متفاوتی که ازسوی صاحب‌نظران سیاسی و اقتصادی موردتوجه قرار گرفته، باید گفت اتخاذ یک روش متعادل و متناسب با نیازهای کشور می‌تواند منافع ملی ایران را در قالب یک دیپلماسی منطقی به‌ویژه در ابعاد بزرگ‌ترین ظرفیت اقتصادی در حوزه انرژی مشخص و پایدار کند. در این زمینه بحث‌ها و گفت‌وگوهای متعددی مطرح شده، اما تاکنون راهبرد مشخصی با تکیه بر پارامتر اثرگذار ناشی از ماندن یا رفع تحریم‌ها ارائه نشده است؛ بنابراین باید تاکید دوباره‌ای در مقوله پارامترهای اصلی اقتصادی داشته باشیم، چراکه انرژی یکی از اصلی‌ترین نیازهای جوامع انسانی امروز است که نه‌تنها در بسیاری از منازعات و روابط میان دولت‌ها تاثیرگذار بوده، بلکه بسیاری از مناقشه‌ها و تعاملات به‌علت دستیابی به آن به‌وقوع می‌پیوندد. اهمیت انرژی با وقوع انقلاب صنعتی بیش از گذشته مشهود شد و به‌دنبال آن با تغییر گرایش جهان از مصرف زغال‌سنگ به نفت در ابتدای قرن اخیر رویکرد تازه‌ای یافت، چراکه خلاف زغال‌سنگ که معادن آن در اختیار کشورهای جهان صنعتی بود، منافع نفتی پراکندگی یکسانی در سطح جهان نداشته و بیشتر در منطقه خلیج‌فارس و نیز امریکای شمالی قرار دارد. برهمین اساس رفته‌رفته نقش کشورهای حاشیه خلیج‌فارس در این میان پررنگ‌تر شده است؛ به‌عنوان مثال در سال ۱۹۴۰ میلادی امریکای شمالی ۷۳ درصد تولید جهانی نفت را عهده‌دار بود اما با گذشت زمان نقش کشورهای خاورمیانه و کشورهای پنج‌گانه حاشیه خلیج‌فارس در تامین انرژی جهان بسیار پررنگ‌تر شده است. با گذشت حدود ۴ دهه، در سال ۱۹۷۵ میلادی این کشورها نزدیک نیمی از تولید نفت خام جهان را به خود اختصاص دادند و سهم امریکای شمالی تا حدود یک‌سوم در آغاز قرن ۲۱ کاهش یافت. به این ترتیب با گذشت زمان اندکی از نیمه نخست سده گذشته، کشورهای صنعتی جهان باوجود پاندمی کرونا، برای تامین انرژی بیش از پیش به کشورهای منطقه خاورمیانه متکی هستند. بااهمیت یافتن نفت، کشورهای دارای انرژی در یک سو و مصرف‌کنندگان در سوی دیگر قرار گرفتند. این تقابل با ورود گاز به عرصه معادلات انرژی جهانی و پیش‌بینی افزایش آن در آینده تشدید خواهد شد. افتراق نسبی میان دو قطب مصرف و تولید نفت و گاز به‌ویژه نقش حیاتی انرژی و لزوم تامین امنیت عرضه برای کشورهای صنعتی، همزمان با وقوع شوک‌های نفتی، این کشورها را به فکر تنظیم برنامه‌ای رقابتی برای دستیابی مطمئن و دائم برمبنای انرژی انداخت. این برنامه باید تضمین‌های لازم برای تامین امنیت پایدار عرضه انرژی برای کشورهای صنعتی و نیز سایر کشورهای در حال توسعه را اصلی‌ترین هدف خود قرار دهد. این اصل تنظیم‌کننده روابط بین‌الملل کشورهای صنعتی در حوزه انرژی است. در نقطه مقابل، کشورهای دارنده نفت و گاز می‌توانند از منابع انرژی به‌عنوان اهرم قدرتی در سطح بین‌المللی استفاده کنند. نمونه چنین امری به‌وضوح در زمینه روسیه مشاهده می‌شود. این کشور توانسته با استفاده از گاز، اروپا را به خود وابسته و در سیاست‌های این کشورها نسبت به خود تعدیلاتی ایجاد کند. روسیه به‌عنوان صادرکننده انرژی، در راستای استقلال و نبود وابستگی خارجی گام برمی‌دارد و درصدد است از یک عرضه‌کننده صرف انرژی به کشور موثری در حوزه بین‌الملل انرژی تبدیل شود که در رقابت تنگاتنگ با عربستان قرار داد. این حضور موثر در عرصه بین‌الملل انرژی برای هر دو دسته از کشورها، برخاسته از برنامه‌ریزی دقیق، کارآمد و رقابتی است که تضمین‌کننده منافع آنهاست و از آن به‌عنوان «دیپلماسی انرژی» یاد می‌شود. در این زمینه لازم است راهکار مناسب تقویت دیپلماسی انرژی ایران مورد واکاوی قرار گیرد، این در حالی است که ابزارها و شیوه‌های تامین امنیت ملی طی قرن بیستم و ۲ دهه آغازین قرن بیست‌ویکم دچار تحول شده است. استفاده از ابزار سخت نظامی اولویت کاربردی خود را تا اندازه زیادی از دست داده و جای خود را به ابزار نرم و سیاسی واگذار کرده و دیپلماسی نقش بسزایی در روابط بین‌الملل یافته است. دیپلماسی وسیله‌ای است که سیاست خارجی با استفاده از آن، به‌جای جنگ از راه توافق به هدف می‌رسد؛ بنابراین تعریف آغاز جنگ، به‌معنای شکست دیپلماسی است. از سوی دیگر، محور دیپلماسی، توافق بر سر موضوع مشخصی است که این موضوع می‌تواند هدف مشترک میان سیاست‌مداران باشد. به این ترتیب دیپلماسی یک کشور می‌تواند متشکل از لایه‌های گوناگون نظیر دیپلماسی اقتصادی(انرژی)، دیپلماسی فرهنگی یا سایر موارد باشد. باتوجه به اهمیت انرژی و جایگاه آن در تعاملات بین‌المللی، می‌توان انتظار داشت «انرژی» به‌عنوان یکی از لایه‌های مهم و اساسی دیپلماسی قلمداد شود. دیپلماسی انرژی برنامه‌ای است راهبردی، جامع و کارآمد که تعاملات بین‌المللی در حوزه انرژی را برای یک کشور مدون کرده و چارچوب کلی توافقات را روشن می‌سازد. از آنجایی که توافق پیرامون موضوع انرژی میان دو طرف صادرکننده و واردکننده شکل می‌گیرد، این برنامه برای کشورهای صادرکننده انرژی راهبردهای استفاده از ابزار انرژی برای تامین اهداف دیپلماتیک را فراهم می‌آورد و در مقابل برای کشور واردکننده راهبردهای دیپلماتیک لازم برای ایجاد امنیت پایدار انرژی را روشن می‌سازد. دیپلماسی انرژی برنامه‌ای رقابتی است که می‌تواند شرایط لازم را برای کسب حداکثر منافع ملی در روابط بین‌المللی مبتنی بر انرژی برای هر کشور فراهم کند.

پیشنهاد ظریف برای هماهنگی اقدامات برجام

وزیر خارجه کشورمان تصریح کرد: می‌توان مکانیسمی را برای هماهنگ‌سازی و همزمان کردن اقدامات واشنگتن و تهران برای اجرای کامل تعهدات برجامی به کار گرفت. به گزارش ایسنا، محمدجواد ظریف در گفت‌وگو با شبکه خبری سی‌ان‌ان گفت: لازم است دولت امریکا به برجام برگردد و ایران آماده خواهد بود فورا این اقدام را پاسخ دهد. زمان، مهم نیست، مسئله این است که آیا ایالات متحده -دولت جدید امریکا- می‌خواهد سیاست‌های شکست‌خورده دولت ترامپ را دنبال کند یا خیر. ظریف با بیان اینکه می‌توان مکانیسمی برای همزمان کردن یا هماهنگ کردن بازگشت ایران و امریکا به برجام داشت، گفت: همان‌طور که می‌دانید در داخل خود توافق هسته‌ای مکانیسمی تعبیه شده که کمیسیون مشترک است و کمیسیون مشترک یک هماهنگ‌کننده دارد. این هماهنگ‌کننده دو منصب دارد -قبلاً فدریکا موگرینی بود، الان جوزپ بورل- یکی از دو منصب او، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا است و منصب دیگر، هماهنگ‌کننده کمیسیون مشترک. او می‌تواند از سمتش در کسوت هماهنگ‌کننده کمیسیون مشترک برای هماهنگ‌سازی اقداماتی که لازم است ایران و ایالات متحده انجام دهند، استفاده کند. به‌طور مشخص، اقداماتی که ایران انجام می‌دهد همواره تحت نظارت و راستی‌آزمایی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بوده و ما نشان داده‌ایم که به قول‌هایمان عمل کرده‌ایم. آن طرفی که نتوانسته نشان دهد به قول‌هایش عمل می‌کند ایالات متحده بوده است. رئیس دستگاه دیپلماسی ایران گفت: همان‌طور که گفتیم لازم است ایالات متحده حسن نیت خودش را نشان دهد. ما همین حالا هم حسن‌نیت‌مان را اثبات کرده‌ایم. اگر ما از محدودیت‌های توافق فاصله گرفته‌ایم به خاطر آن است که ایالات متحده تلاش کرد یک جنگ اقتصادی تمام‌عیار به ایران تحمیل کند. این را متوقف کند، ما به پایبندی کامل برمی‌گردیم.

بودجه «ردی» به پاستور برگشت

بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۰ صبح روز گذشته با ریاست محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس در دستور کار صحن علنی مجلس شورای اسلامی قرار گرفت و در نهایت پس از ارائه نظرات مخالف و موافق لایحه بودجه، نمایندگان با ۱۴۸ رأی مخالف، ۹۹ رأی موافق و ۱۲ رأی ممتنع کلیات بودجه را رد کردند.

براساس آیین‌نامه داخلی مجلس لایحه دوباره به دولت ارجاع داده شده و حالا اگر دولت به اصلاحات و تغییرات مجلس تن دهد، بودجه ۱۴۰۰ مسیر بررسی را ادامه می‌دهد، اما ظاهرا اختلاف‌نظر دولت و مجلس که بر سر اصلاح ساختاری بوده جدی‌تر از آن است که حل و فصل آن به ماه‌های پایانی امسال یا حتی ماه‌های پایانی روی کار بودن دولت دوازدهم قد دهد. حالا با رد کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۰ شاهد تصویب بودجه چنددوازدهم (احتمالا سه‌دوازدهم) برای اداره کشور در ماه‌های ابتدایی سال آینده خواهیم بود. بااین همه بسیاری بر این باورند که اداره کشور با استفاده از بودجه چنددوازدهم، عملا هم اختیارات مجلس برای ریل‌گذاری فعالیت‌های دولت در سال آینده را محدود کرده و هم توان نهادهای نظارتی برای نظارت بر عملکرد بودجه‌ای دولت را کاهش می‌دهد.

تغییر در شاکله لایحه بودجه صدمات جدی به معیشت می‌زند

ستاد هماهنگی اقتصادی دولت روز سه‌شنبه در دویست‌ویکمین جلسه خود به ریاست حجت‌الاسلام والمسلمین حسن روحانی، رئیس‌جمهوری موضوع لایحه بودجه سال آینده کل کشور و همچنین طرح‌ها و برنامه‌های دولت را برای حمایت از بازار سرمایه بررسی کرد.

رئیس‌جمهوری با اشاره به گزارش‌های ارائه شده در جلسه درباره تغییرات انجام شده در لایحه بودجه دولت در کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی و تاثیرات منفی این تغییرات بر اقتصاد کشور گفت: بارها از سوی دولت بر ضرورت حفظ ارکان اصلی لایحه بودجه تاکید شده و مواردی نظیر مبارزه با رانت، کاهش تورم، تقویت ارزش پول ملی و حمایت از معیشت مردم و تامین کالاهای اساسی در این لایحه مورد اهتمام جدی دولت بوده است.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، روحانی با بیان اینکه لایحه بودجه ۱۴۰۰ برای مدیریت اقتصاد کشور در شرایط جنگ اقتصادی و برای مدیریت مسیر توسعه تدوین شده، افزود: از نظر دولت تغییر در شاکله و محورهای اصلی لایحه بودجه ۱۴۰۰ می‌تواند صدمات جدی به معیشت مردم و مسیر توسعه و مدیریت اقتصاد کشور وارد کند.

در ادامه جلسه گزارش بانک مرکزی از بازار ارز و کالا ارائه و تصمیمات لازم در جهت تقویت حرکت در مسیر کاهش انتظارات تورمی اتخاذ شد.

رئیس‌جمهوری گفت: جریان تامین ارز کالاهای اساسی و دارو نیز به‌شکل مستمر توسط دولت ادامه داشته و این روند با جدیت دنبال می‌شود تا مردم دغدغه‌ای برای تامین دارو و کالاهای اساسی نداشته باشند. باید از هم‌اکنون برنامه‌ریزی‌های لازم برای ایام پایانی سال و شب عید نیز انجام شود تا مردم نسبت به تامین کالاهای اساسی در این ایام اطمینان‌خاطر داشته باشند.

درآمدهای نفتی دولت را افزایش دادید

رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت: چرا نمایندگان مجلس اصلاح ساختاری را که می‌گفتند باید در لایحه صورت گیرد، رقم نزدند.

معاون رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان برنامه و بودجه در جریان بررسی کلیات بودجه سال ۱۴۰۰ در صحن علنی مجلس، با بیان اینکه ۱۲ آذر که لایحه بودجه ۱۴۰۰ تقدیم مجلس شد، اظهاراتی ازسوی نمایندگان مجلس درباره اشکالات بودجه بیان شد، گفت: این سوال وجود دارد که آیا این اشکالات برطرف شده است؟ رئیس سازمان برنامه و بودجه تصریح کرد: نخستین انتقادی که درباره بودجه مطرح می‌شد، مربوط به منابع و مصارف در لایحه بودجه ۱۴۰۰ است که با تعابیر مختلف از آن انتقاد شد.

نوبخت تاکید کرد: امروز ملت ایران مشابه نمایندگان منتظر هستند که مجلس بعد از ۲ ماه که لایحه را در اختیار داشته و از اختیار برای تغییرات برخوردار بوده و از آن استفاده کرده، توضیح دهد در راستای رفع آن اشکالات قدم برداشته یا در تایید آن؟ وی با بیان اینکه منابع عمومی دولت در سال آینده ۸۴۱ هزار میلیارد تومان است و رشد ۴۷ درصدی را نشان می‌دهد، گفت: امروز این رقم به ۱۱۲۰ هزار میلیارد تومان افزایش پیدا کرده است. رئیس سازمان برنامه و بودجه خطاب به نمایندگان، گفت: سوال ملت ایران این است که اگر انتقادی به این رقم و رشد زیاد این منابع وجود داشته، چرا نمایندگان آن را اصلاح نکردند و این رقم را افزایش دادند. مگر نگفتید باید اصلاح ساختار بودجه عملیاتی شود؟ نوبخت تصریح کرد: ساختار بودجه را مدون و کامل به رئیس مجلس و نمایندگان دادیم و انتظار داشتیم اصلاح ساختار بودجه توسط مجلس انجام شود. وی با بیان اینکه انتقاد نمایندگان مجلس آن بود که چرا وابستگی به نفت در بودجه زیاد شده و نسبت به سال گذشته این رقم به ۱۹۹ هزار میلیارد تومان افزایش یافته، افزود: ۱۶ هزار میلیارد تومان مستقیما به درآمد نفت با مجوز مجلس اضافه شده تا دولت درآمدهایش افزایش یابد، در صورتی که مجلس معتقد بود درآمدهای دولت در نفت زیاد است اما به دولت اجازه دادند این درآمد زیادتر شود.

مجلس بودجه را اصلاح کرد اما دولت با آن مخالفت می‌کند

رئیس مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: ما قبول داریم که باید موضوع لایحه بودجه بین مجلس و دولت حل شود و بر آن اساس اصلاحاتی انجام دادیم اما دوستان ما در دولت با این اصلاحات مخالفت می‌کنند که در این مجلس اثر می‌گذارد.

به گزارش ایسنا، محمدباقر قالیباف در جلسه علنی روز سه‌شنبه و در جریان بررسی کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۰ در پاسخ به صحبت‌های محمدباقر نوبخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه گفت: آقای نوبخت چندین مرتبه نام بنده را برای تایید موضوعی اعلام کردند که لازم دانستم نسبت به آن توضیحاتی را ارائه دهم.

وی افزود: آقای نوبخت در اظهارات خود به اسناد فوق‌سری درباره نفت اشاره کرد که فقط به‌دست روسای قوا می‌رسد. برای اطلاع نمایندگان در بحث مربوط به نفت این را می‌گویم که اگر ما می‌دانیم صادرات نفت‌مان در فروش حداقلی است، سوال اینجاست که چطور دولت در لایحه بودجه پیش‌بینی فروش ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه نفت را کرده است؟ آقای نوبخت هم تایید کرد که ما در صادرات نفت با سختی و مشکلات روبه‌رو هستیم، بحث درستی که همه در برابر آن تلاش‌هایی را انجام می‌دهیم.

وی افزود: دولت براساس چیزی که وجود ندارد، هزینه‌های واقعی قطعی را در لایحه الزامی کرده است. چطور ما باید این دوگانگی را حل کنیم. همانطور که آقای بحرینی هم گفتند در گزارش تفریغ فروش نفت ۴۱ درصد کاهش یافته، چون ما این موضوع را طبق فروش نفت قطعی به میزان یک میلیون و بعد تا یک و نیم میلیون بشکه پیش‌بینی کردیم. ما خوشحال می‌شویم صادرات نفت به ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه برسد. حالا این کمک به دولت محسوب می‌شود یا مخالفت با دولت؟ رئیس مجلس شورای اسلامی همچنین گفت: آقای نوبخت بیان کرد باید این لایحه بین دولت و مجلس حل شود. ما هم این موضوع را قبول داریم و اصلاحاتی انجام دادیم اما دولت با این اصلاحات مخالفت می‌کند که این اشکالاتی است که در مجلس اثر می‌گذارد.

آماده همکاری با مجلس در انجام اصلاحات لایحه

باوجود تمام موارد مطرح همزمان با رد کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۰ در صحن علنی مجلس علی ربیعی، سخنگوی دولت بر آمادگی دولت با مجلس برای اصلاحات موردنظر لایحه بودجه تاکید داشته و می‌گوید دولت آماده است لایحه بودجه را بدون اینکه شاکله تغییر کند و درآمدهای واهی پیش‌بینی شود، اصلاح کند؛ اما کارشناسان نظرات قابل‌توجهی برای ادامه این مسیر دارند که قابل تامل است:

۱- اداره کشور در سال آینده با استفاده از بودجه چنددوازدهم، عملا هم اختیارات مجلس برای ریل‌گذاری فعالیت‌های دولت در سال آینده را محدود کرده و هم توان نهادهای نظارتی برای نظارت بر عملکرد بودجه‌ای دولت را کاهش می‌دهد.

۲- تصویب بودجه چنددوازدهم عملا به‌معنای تمدید قانون بودجه فعلی در دوره زمانی چند ماه از سال است.

در نتیجه، اداره کشور در سال آینده با استفاده از بودجه چنددوازدهم عملا به‌معنای تمدید چندماهه مهلت اجرای قانون بودجه ۹۹ است؛ قانونی که از دیدگاه بسیاری از کارشناسان جزو ضعیف‌ترین قوانین بودجه در سال‌های اخیر بوده است.

۳- طی شدن فرآیند قانونی تهیه و تنظیم لایحه بودجه در دولت و بررسی و تصویب این لایحه در مجلس، عملا هزینه‌هایی به کشور تحمیل خواهد کرد و موجب خواهد شد روال عادی فعالیت‌های این دو نهاد به‌ویژه مجلس در اواسط سال آینده، تا حدودی تحت تاثیر این موضوع قرار گیرد.

عکس روز

صحن مجلس شورای‌اسلامی (روز گذشته)

عکس: خانه ملت

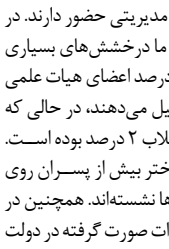
ویژه تر از خبر

گرانفروشی مردم را رنج می‌دهد

وزیر صنعت، معدن و تجارت روند تغییر قیمت‌ها در بازار خودرو، لوازم خانگی و پوشاک را کاهشی توصیف کرد و با تاکید بر اینکه کمبودی در بازار وجود ندارد، گفت: در حال حاضر گرانی وجود دارد، اما مهم این است که گرانفروشی یعنی بی‌ثباتی نرخ است که مردم را رنج می‌دهد. به گزارش ایسنا، علیرضا رزم‌حسینی در همایش برگزاری طرح ویژه بازرسی نوروز ۱۴۰۰ با بیان اینکه نظارت و بازرسی در بازار نشان می‌دهد بازار رها نشده و تاثیرگذار خواهد بود، گفت: روند قیمت‌ها کاهشی است و ثبات نسبی در بازار ایجاد شده است. انتظار داریم با تامین مناسب کالا ازسوی ما و وزارت جهاد کشاورزی این روند ادامه داشته باشد؛ به‌عبارت دیگر در حال حاضر تامین کالا صورت می‌گیرد اما در توزیع مشکلاتی وجود دارد که باید در بخش نظارت و بازرسی کنترل شود. البته به‌گفته وی در مواردی با احتکار هم مواجهیم که سازمان تعزیرات حکومتی باید در این زمینه به کمک سازمان‌های بازرسی بیاید. این مقام مسئول در ادامه تاکید کرد: در آستانه نوروز ۱۴۰۰، نسبت به تامین کالا اقدام شده و موجودی خوبی در زمینه کالاهای راهبردی در انبارها، بنادر، در حال ترخیص یا در راه ورود به کشور هستند و مشکلی در زمینه موجودی کالا نداریم؛ بنابراین ضرورتی برای احتکار وجود ندارد، چراکه قیمت‌ها تعادل نسبی خود را دنبال می‌کنند. در حال حاضر شرایط تامین ارز هم خیلی بهتر شده و ثبت‌سفارش مرتبا انجام می‌شود. وی افزود: عده‌ای افراد سودجو کالاها را احتکار می‌کنند که سازمان تعزیرات حکومتی و سازمان حمایت به آن رسیدگی می‌کنند، اما نظارت و بازرسی وزارت صنعت، معدن و تجارت بیشتر مربوط به کنترل قیمت‌ها و نظارت مستمر بر روند بازار است. باتوجه به موجوی کافی کالاها در انبارها و بنادر از احتکار شدن برخی کالاها تعجب می‌کنم.

چهره

دستاوردهای تدبیر و امید در حوزه زنان

علی ربیعی- سخنگوی دولت: فاطمه (س) الگویی جاودان در همه وجوه اجتماعی و کنشگری فعال در عرصه‌های اجتماعی و سیاسی در همه دوره‌ها و در عین حال الگوی مادری فداکار و خانواده‌ای سرشار از مهر و عطوف و تربیت است. فاطمه زهرا (س) این وجوه به‌ظاهر ناهمگن را در یک منظومه سازگار قرار داده بودند.

نام‌گذاری زادروز فاطمه (س) برای پاسداشت مقام مادران و زنان، روز مادر و زن را پر از معنی و مفهوم غنی ساخته است. باتوجه به موانع مختلف برای حضور اثربخش زنان در عرصه‌های مختلف ما کماکان نیازمند سیاست‌گذاری‌های معطوف به زنان هستیم. در این میان شیوه زندگی فاطمه‌زهرا (س) می‌تواند الگویی برای ما و مشی عملی ما باشد. انقلاب اسلامی زمینه‌ای را فراهم ساخت که زنان با عبور از حضور آمرانه در تجدد کلیشه‌ای به حضوری خودانگیخته و همگانی در سپهر جامعه دست یافتند. حضور زنان در تظاهرات خیابانی و قرار گرفتن در مقابل گلوله‌ها در ۴ دهه قبل یک شگفتی عظیم بود که بی‌شک نشأت گرفته از الگویی فاطمی در این عصر بود. پس از انقلاب اسلامی نرخ مشارکت سیاسی زنان همواره رو به افزایش بوده و در انتخابات اخیر نیز مشارکت آنها بیش از مردان بوده است. حضور زنان در عرصه‌های مدیریتی رو به افزایش بوده، به‌نحوی که در سال ۹۲ این حضور حداکثر ۵ درصد بود و هم‌اکنون ۲۴ درصد زنان در عرصه مدیریتی حضور دارند. در عرصه‌های علمی، زنان ما درخشش‌های بسیاری داشتند. هم‌اکنون ۳۳ درصد اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها را زنان تشکیل می‌دهند، در حالی که این نسبت پیش از انقلاب ۲ درصد بوده است. امروز دانشجویان دختر بیش از پسران روی صندلی‌های دانشگاه‌ها نشسته‌اند. همچنین در این سال‌ها با تمهیدات صورت گرفته در دولت حضور زنان در سازمان‌های مردم‌نهاد افزایش چشمگیر یافته و امروز زنان پیشتازان خیر جمعی هستند. در این دولت در حمایت از زنان ایرانی، قانون تابعیت فرزندان مادر ایرانی دنبال و در این ماه‌ها اجرایی شد. همچنین اقدامات حقوقی برای حمایت زنان و کودکان با پیشبرد لایحه تامین امنیت زنان، قانون حمایت از اطفال و نوجوانان صورت گرفته است. طرح الگوسازی و اجرای طرح ملی گفت‌وگوی خانواده و مهارت ارتباطی در خانواده اجرایی شده و تقویت مهارت‌های فردی خانواده‌ها در بحران کرونا نیز اخیرا اجرایی شده است. همچنین باتوجه به زمینه‌های ایجاد شده برای مشارکت اقتصادی زنان بخش بیشتری از اشتغال‌های ایجاد شده در سال‌های اخیر به زنان اختصاص یافته است. در سال‌های اخیر در بحث بازار کار نرخ مشارکت زنان از ۱۳.۴ درصد در سال ۹۲ به ۱۵.۵ درصد افزایش یافته و سهم زنان از اشتغال سیر صعودی داشته؛ به‌عنوان مثال از ۲۳.۵ میلیون شاغل در کشور، بیش از ۳.۶۹.۰۰۰ نفر را زنان تشکیل می‌دهند و در سال ۹۵ به ۶۶ درصد رسیده است. به‌علاوه اینکه طرح توانمندسازی زنان به‌ویژه زنان سرپرست خانوار مبتنی بر مهارت‌افزایی و مشارکت دادن در کسب‌وکارهای خرد و الگوهای نوین اشتغال خانگی در کشور اجرایی شده است. در این راستا از تشکیل بیش از ۴۱۰ صندوق اعتباری خرد زنان روستایی و عشایر و تعاونی زنان حمایت شده است. همچنین به‌منظور تامین امنیت آینده زنان سرپرست خانوار بیش از ۲۲۰ هزار نفر در چند سال اخیر ازسوی دولت دارای بیمه تامین اجتماعی شده‌اند. سهم بیمه‌شدگان زن از سال ۹۲ تا ۹۹ همواره رو به افزایش بوده است، یعنی زنان بیشتر وارد بازار کار رسمی شده‌اند و اکنون به ۲۰.۳ درصد رسیده است. از همین فرصت استفاده کرده و در ادامه موفقیت زنان ایرانی به سرکار خانم دکتر مژده روشن طبری، مشاور رئیس سازمان ملی استاندارد که با آرای اعضای شورای بین‌المللی ایزو برای نخستین بار در تاریخ این سازمان به‌عنوان رئیس کمیته سیاست‌گذاری کشورهای در حال توسعه انتخاب و از ابتدای امسال میلادی به این سمت منصوب شدند، تبریک می‌گویم.

اعتبار، بدون تضمین بازار کارساز نیست

پای اجرای قانون هوای پاک می‌لنگد

استارت‌آپ‌ها در بن‌بست تامین مالی

تحلیل روز

صمت به بررسی صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان پرداخت

سهم یک درصدی بخش چالش‌برانگیز

امیر عباس آذرموند: بررسی آمارها در سال‌های میان ۸۸ تا ۹۰ نشان می‌دهد پیش از دهه ۹۰ گرچه با سهمی ناچیز اما وضعیت صادرات کالاها و خدمات با فناوری‌های پیشرفته در کشور بیش از میانه دهه حاضر بوده است. این در حالی است که در یک دهه گذشته و با مطرح شدن بحث اقتصاد مقاومتی توسعه این بخش در دستور کار قرار گرفته است. به گزارش صمت توسعه صادرات یکی از عوامل مهم محرک رشد اقتصادی و از مهم‌ترین اهداف اقتصادی کشورها به شمار می‌رود. این میان صادرات متکی بر صنایع فناوری‌محور به علت ارزش افزوده بالا و موثر بودن بر دیگر بخش‌های اقتصادی از مهم‌ترین بخش‌های صادراتی است. داشتن مزیت‌های مبتنی‌بر سطح فناوری برای موفقیت در محیط تجاری بین‌المللی نقشی کلیدی ایفا می‌کند. از طرفی بکارگیری فناوری‌های نوین در تولید محصولات در چند دهه اخیر از سوی کشورهای توسعه‌یافته، سودآوری بالا و کاهش هزینه‌های تولید را نیز به دنبال داشته است. این در حالی است که صادرات محصولات با فناوری پیشرفته با وجود سودآوری بالا، نتوانسته است سهم بسزایی از کل صادرات کشورهای در حال توسعه را پوشش دهد. حضور موفق در محیط رقابتی بین‌المللی برای کشورهای در حال توسعه به‌ویژه ایران از اهمیت زیادی برخوردار است. به این نکته نیز باید توجه داشت که سهم حداکثری منافع اقتصادی حاصل از خدمات و محصولات با فناوری‌های پیشرفته در تولید ناخالص ملی و صادرات یکی از شروط لازم برای تحقق اقتصاد دانش‌بنیان در کشور است. در همین باره مدتی پیش نیز مرکز پژوهش‌های مجلس گزارشی منتشر کرده و به ابعاد این ماجرا و موانع توسعه محصولات و خدمات دانش‌بنیان در کشور پرداخته است.

اقلام صادراتی با فناوری بالا در ایران

نهادها و سازمان‌های مختلفی اقدام به تقسیم‌بندی محصولات و خدمات بر حسب سطح فناوری کرده‌اند، برای مثال تقسیم‌بندی معرفی‌شده از سوی سازمان همکاری و توسعه اقتصادی بر حسب شدت تحقیق‌وتوسعه در صنایع مختلف تولیدی، تاکنون از سوی مراجع مختلف ارائه آمار صادرات محصولات با فناوری بالا استفاده شده است. براساس این تقسیم‌بندی صنایع مختلف تولیدی به گروه‌های «فناوری بالا»، «فناوری متوسط و بالا»، «فناوری متوسط و پایین» و «فناوری پایین رتبه‌بندی شده‌اند. شناسایی محصولات با فناوری بالا در صادرات و واردات برمبنای تقسیم‌بندی سازمان همکاری و توسعه اقتصادی به وسیله سیستم‌های کدگذاری و طبقه‌بندی محصولات میسر است. سیستم‌های گوناگونی برای تفکیک و شناسایی محصولات به وسیله کدگذاری بر محصولات رایج است.

فناوری محصول و فناوری فرآیند تولید محصول متفاوت است. فرآیندهای تولید می‌توانند دارای فناوری پیچیده باشند اما محصول آنها لزوما فناوری بالایی نداشته باشد. مانند کشاورزی مدرن که از فرآیند تولید دانش‌محور سود می‌برد اما محصولات آن دارای فناوری بالا نیستند. استخراج نفت نیز چنین است. درباره محصولات با فناوری بالا تنها محصولاتی مورد نظر قرار می‌گیرند که خود محصول دارای فناوری بالا باشد.

مولفه‌های اثرگذار بر صادرات با فناوری بالا

برای سیاست‌گذاری و به دنبال آن، قانون‌گذاری به منظور افزایش صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان، باید عوامل موثر بر توسعه صادرات محصولات فناوری‌محور شناسایی شوند. در مطالعات انجام‌شده بر نقش موثر و قابل توجه عوامل قیمتی مانند نرخ ارز، سیاست‌های ارزی و پولی، قیمت‌ها و عوامل غیرقیمتی مانند بهره‌وری، رقابت‌پذیری، مدیریت کار و تولید و پیشرفت فنی تاکید شده است. با وجود اینکه عده‌ای بر این باورند که متغیرهای قیمتی می‌توانند عوامل غیرقیمتی مثل بهره‌وری، کیفیت و رقابت‌پذیری را تامین کند، نظرات زیادی وجود دارد عوامل قیمتی و غیرقیمت را با وزن‌ها و ضرایب متفاوت مورد تاکید و توجه قرار می‌دهد. از عوامل مهم اثرگذار برای صادرات کالاهای با فناوری بالا عوامل توده‌ای هستند که درواقع شکل‌دهنده کلی عرضه یا تقاضا برای کالاهای با فناوری بالا مانند درآمد سرانه به شمار می‌روند. همچنین ساختار اقتصادی و صنعتی، عوامل فناورانه، محیط سرمایه‌گذاری و متغیرهای رقابت‌پذیری در نرخ نیز از دیگر عوامل اثرگذار هستند. همچنین در دسته‌بندی دیگری با مطالعه تعدادی از شرکت‌های فناورمحور صادرکننده از منظر شناسایی عوامل محدودکننده موثر برصادرات کالاهای فناورمحور، این عوامل حول ۴ خوشه سیاسی، مالی، دولتی و شرکتی شناسایی شده‌اند. براساس این تحقیق عوامل مربوط به خوشه مالی و سیاسی به‌عنوان مهم‌ترین موانع توسعه صادرات کالاهای فناورمحور شناخته شده است. ارزش پایین برند ایرانی در حوزه های‌تک، سخت‌بودن ورود به بازار جهانی های‌تک به دلیل پیچیدگی‌های محصول، مسلط نبودن شرکت‌های موارد حقوقی درباره تنظیم قراردادها و افزایش ریسک و هزینه مرادات تجاری مهم‌ترین عوامل محدودکننده موثر بر صادرات کالاهای فناورمحور ارزیابی شده‌اند. موضوع نوآوری از کلیدی‌ترین موضوعاتی است که تاثیر آن بر توسعه صادرات متکی بر فناوری‌های پیشرفته بررسی شده است. نوآوری از طریق فراهم‌آوری مقدمات لازم برای بسترسازی فعالیت‌های دانش‌بنیان و تولیدات فناوری‌محور به منظور صادرات، یکی از مهم‌ترین عوامل موثر بر صادرات با فناوری برتر به شمار می‌رود. نوآوری به واسطه بکارگیری تمامی ظرفیت‌های موجود به نحوی کارا و همچنین ارائه ظرفیت‌های جدید تولیدی، بر صادرات تمامی کالاها و خدمات و به‌ویژه کالاهای راهبردی مبتنی‌بر فناوری تاثیرگذار است. مادامی که نوآوری و آموزش‌های استفاده از علوم و دانش ارتقا نیابد، بازدهی و کارایی سایر عوامل تولید در سطح نازل باقی می‌ماند. نتایج مطالعاتی که به تاثیر نوآوری و متغیرهای شاخص جهانی نوآوری بر صادرات متکی بر فناوری بالا در کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته پرداخته‌اند نشانگر تاثیر مثبت و معنادار عامل مورد مطالعه در هر دو گروه از کشورها است. بنابراین، برای بهبود محیط نوآورانه در کشور لازم است از راه همسوسازی بیشتر سیاست‌های کلان اقتصادی با سیاست‌های علمی-آموزشی و پژوهشی به منظور تقویت ارتباط صنعت و دانشگاه و منطبق بر نیاز حال حاضر تولیدات صنایع مبتنی‌بر دانش و فناوری در سیاست‌گذاری‌ها با رویکرد تغییر از اقتصاد منابع‌محور به اقتصاد دانش‌محور ایجاد شود.

خدمات فناوری بالا چیست؟

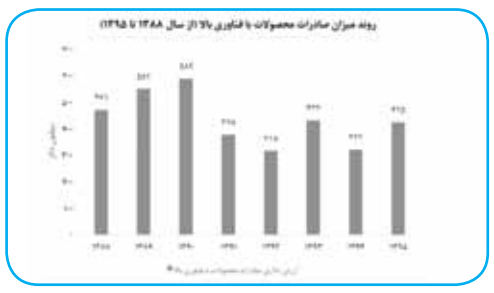
در میان تلاش‌های بسیاری که برای ارائه تعریفی شفاف از «خدمات دانش‌بنیان» انجام شده است تعریف ارائه‌شده از سوی مرکز آمار تجارت بین‌المللی اتحادیه اروپایی برای بخش «خدمات دانش‌بنیان با فناوری بالا» به دلیل دربرگرفتن همه تعاریف، مورد توجه و استناد بیشتر پژوهشگران و متخصصان قرار گرفته است. خدمات با فناوری بالا عبارت است از تمام خدمات قابل ارائه در حوزه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات و پژوهش‌های توسعه‌ای علمی که بسیار حرفه‌ای و به‌شدت رقابت‌پذیر بوده که یا خود منابع اولیه اطلاعات و دانش هستند یا از دانش در جهت تولید خدمات واسطه‌ای برای فرآیندهای تولیدی مشتریان خود استفاده می‌کنند. در این تعریف بخش‌های خدمات پست و ارتباطات، خدمات رایانه، فناوری اطلاعات و فعالیت‌های مربوطه و خدمات تحقیقات و پژوهش‌های علمی جزو خدمات دانش‌بنیان با فناوری بالا به شمار رفته‌اند. صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان در مقابل صادرات منبع‌محور مانند نفت مزیت‌های پایدارتری برای کشور دارد. ارزش افزوده اقتصادی ناشی از صادرات تولیدات دانش‌بنیان در مقایسه با دیگر صادرات تولیدی از جمله تولیدات خام باعث کسب درآمد به مراتب بیشتر کشورهای صاحب تولیدات با فناوری‌های برتر می‌شود. صادرات مبتنی‌بر فناوری‌های برتر به‌عنوان یک مزیت رقابتی باعث شکل‌گیری جایگاه ویژه‌ای برای اقتصاد هر کشور در بازارهای جهانی است. به همین دلیل شکاف فناوری بین کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته باعث قدرت رقابتی کمتر کشورهای در حال توسعه در محیط کسب‌وکار بین‌المللی می‌شود. درحالی که کل صادرات محصولات با فناوری بالا در دنیا در ۱۵ سال میان ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۶ میلادی رشدی ۲ برابری را تجربه کرده، تعدادی از کشورهای در حال توسعه توانسته‌اند با تمرکز بر صادرات محصولات دانش‌بنیان، خود را از راه افزایش سهم محصولات با فناوری بالا و متوسط در صادرات پررنگ کنند که نشانه افزایش قدرت رقابت‌پذیری محصولات آنهاست. به لحاظ حجم، این نوع صادرات می‌توان به سنگاپور اشاره کرد که میزان صادرات فناوری پیشرفته در این کشور بیش از ۲ برابر و میزان صادرات فناوری پیشرفته سالانه کشورهایی چون هلند، سوئیس، مالزی و انگلستان هر یک بیش از درآمد سالانه ایران از صادرات نفت است. تولیدات دانش‌بنیان در مقایسه با سایر تولیدات به علت استفاده به مراتب کمتر از منابع کشور به پایداری اقتصادی نیز یاری می‌رساند. به این ترتیب، در دو دهه گذشته رشد صادرات و متنوع‌سازی محصولات و خدمات مبتنی‌بر فناوری‌های برتر در کشورهای در حال توسعه و بهره‌برداری از آنها در عرصه بین‌المللی مورد توجه سیاست‌گذاران قرار گرفته است. همان‌طور که در سیاست‌ها، اسناد بالادستی و قوانین کشور نیز تاکید شده میزان صادرات محصولات با فناوری بالا یکی از شاخص‌های مهم میزان تحقق اقتصاد دانش‌بنیان است و به‌عنوان یکی از زیرشاخص‌های جهانی نوآوری در سنجش این شاخص نیز تاثیرگذار است. این شاخص تاثیر مستقیمی بر توان رقابت‌پذیری صنعتی کشورها در سطح بین‌المللی دارد که این موضوع یکی از عوامل اساسی رشد اقتصادی پایدار در بلندمدت است. تغییر موقعیت اقتصادی کشورهای نوظهور و صنعتی شده به‌شدت ناشی از تغییرات رقابت‌پذیری صنعتی آنها به لحاظ ارزش افزوده صنعتی و صادرات صنعتی است.

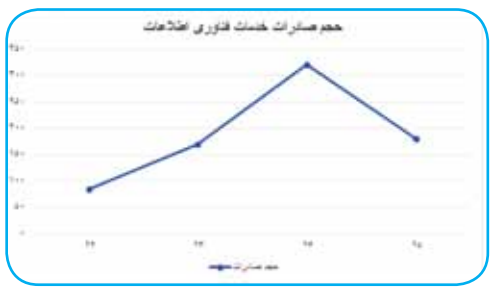
نقش سرمایه‌گذاری و نیروی انسانی

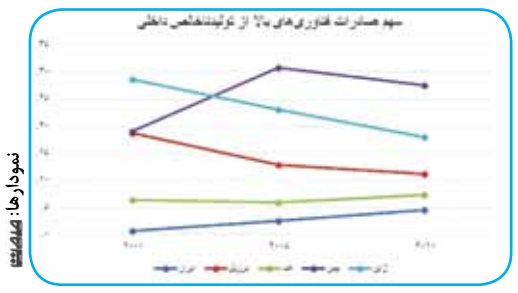
سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های تحقیق‌وتوسعه از جمله مهم‌ترین عوامل موثر بر ایجاد نوآوری است. فعالیت‌های تحقیق‌وتوسعه از راه بکارگیری سرمایه‌های دانشی بستر را برای بهبود کیفیت و تنوع محصولات، کاهش هزینه‌های تمام‌شده و به دنبال آن افزایش قدرت رقابت‌پذیری در بازارهای بین‌المللی، رشد صادرات و ثبات بیشتر در آن را فراهم می‌کند. کشورهای پیشرو هزینه زیادی را برای تحقیق‌وتوسعه کالاهای پیشرفته به منظور صادرات صرف می‌کنند و این سرمایه‌گذاری بیشتر در تحقیق‌وتوسعه فرصت مناسبی را برای این کشورها برای توسعه فناوری‌های خود فراهم کرده است و برای کسب موقعیتی بهتر در صادرات محصولات با فناوری پیشرفته در سطح جهانی مبارزه می‌کنند. با این حال، تحولات جدید در دنیای فناوری‌های پیشرفته به این معنی است که کشورهای در حال توسعه باید برای پیشرفت در این حوزه تلاش کنند با وجود اینکه حفظ پیشرفت‌ها در حوزه فناوری‌های پیشرفته یک چالش جدی است زیرا کشورهای توسعه‌یافته همیشه تلاش می‌کنند با سرمایه‌گذاری بیشتر فاصله خود را از وضعیت کشورهای توسعه‌نیافته افزایش دهند. در بیشتر موارد هزینه‌های نیروی کار در کشورهای در حال توسعه نسبت به کشورهای توسعه‌یافته ارزان‌تر است. بنابراین، جای تعجب ندارد که کشورهای پیشرو در صادرات محصولات با فناوری پیشرفته اغلب محصولات خود را از خارج از کشورهای خود تولید می‌کنند. برای مثال، چین از سرمایه‌گذاری‌های مشترک برای صادرات فناوری پیشرفته خود استفاده می‌کند که ممکن است این رویه صادرات از کشورهای در حال توسعه را افزایش دهد. این کشورها دارای افرادی هستند که درباره چگونگی بهبود فناوری‌ها در کارخانه و محیط تولید محصول درگیر هستند. این امر فرصت‌هایی را برای پیشرفت‌های تکنولوژیکی در این کشورها ایجاد می‌کند که ممکن است شانس کشورهای در حال توسعه را برای رقابت در بازار جهانی و به دنبال آن افزایش صادرات با فناوری بالا را افزایش می‌دهد. عوامل گوناگون اقتصادی بر امکان‌پذیر بودن، میزان و ثبات صادرات محصولات و خدمات مبتنی‌بر فناوری‌های پیشرفته تاثیر دارند. مجموعه عوامل که با عنوان شرایط اقتصادی کشور بیان می‌شوند همگی عواملی خارج از اختیارات بنگاه‌های اقتصادی هستند. عملکرد صادرکنندگان به شکل مستقیم از سیستم بانکی کشور برای اخذ ضمانتنامه‌های بانکی، میزان سود تسهیلات بانکی، نظام گمرکی و مشکلات نظام مالیاتی کشور تاثیر می‌گیرد. از جمله این عوامل که در تحقیقات علمی رابطه آنها با صادرات کشورهای مختلف در حال توسعه و توسعه‌یافته مورد مطالعه قرار گرفته است می‌توان به میزان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در کشور، تولید ناخالص داخلی، درجه باز بودن اقتصاد، نرخ واقعی ارز موثر و بی‌ثباتی نرخ واقعی ارز اشاره کرد. از دیگر عواملی که معرف شرایط اقتصادی کشور است، رشد اقتصادی، انباشت جریان ورودی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، تولید ناخالص داخلی، درجه باز بودن اقتصاد و نرخ ارز حقیقی موثر بر صادرات محصولات با فناوری بالا تاثیر مثبت و معناداری داشته است.

آمارهای متفاوت از یک شاخص

با وجود تکالیف مندرج در اسناد بالادستی درباره صادرات محصولات با فناوری بالا و بیان صریح مقادیر کمی آن به عنوان اهداف یا پیش‌بینی در متن قوانین و برنامه‌های رسمی دولت، مرجع مشخصی برای محاسبه و گزارش‌دهی منظم شاخص صادرات محصولات با فناوری بالا وجود ندارد و آمار رسمی وضعیت کشور در این باره چندان مشخص نیست. در این زمینه نهادها و سازمان‌های مختلف آمارهای متفاوت، غیرمستمر و غیررسمی منتشر می‌کنند و روش‌های حصول هر یک نیز نامشخص است. یکی از مهم‌ترین دلایل این مشکل نبود تعریف مشخص برای محصولات با فناوری بالا و معیارهای احراز مصادیق محصولات با فناوری بالاست و لازم است یک مرجع واحد و تخصصی تعریف رسمی این محصولات و موارد تعیین‌شده را با توجه به شاخص‌های جهانی و در هماهنگی با آنها معرفی کند. با این حال، میزان صادرات محصولات با فناوری بالا برمبنای آمار گمرک و درصد آن از کل صادرات غیرنفتی از سال ۸۸ تا ۹۵ ارائه شده است. بر این اساس، میزان صادرات محصولات با فناوری بالا در سال ۱۳۹۵ به حدود ۴۲۵ میلیون دلار رسیده که نشان می‌دهد این رقم لااقل در ۷ سال منتهی به سال ۹۵ رشد چندانی نداشته است و حتی از میزان این شاخص در سال‌های ۸۸ تا ۹۰ نیز کمتر است. البته در سال‌های تحریم‌های اقتصادی به دلیل نیاز به واردات برخی محصولات برای تولید در این بخش، مشکلاتی به وجود آمد. به این ترتیب تنها یک درصد صادرات کشور را براساس آمار گمرک، صادرات محصولات با فناوری بالا دربرمی‌گیرد. در این میان باید توجه داشت که نرم‌افزارها و تجهیزات نظامی و دفاعی نیز از مصادیق محصولات با فناوری بالا هستند که در گزارش‌های سالانه گمرک آمار آنها مطرح نمی‌شود. از طرف دیگر، صادرات خدمات فناوری اطلاعات نیز به‌عنوان یکی از مهم‌ترین خدمات دانش‌بنیان مطرح است. آن‌طور که از آمارهای مرتبط با اتحادیه صادرکنندگان نرم‌افزار برمی‌آید در سال ۹۵ میزان صادرات خدمات در این بخش نسبت به سال ۹۴ کاهش ۴۴ درصدی داشته است. بنابراین، در کل و با احتساب میزان صادرات خدمات فناوری اطلاعات و میزان صادرات محصولات با فناوری بالا می‌توان برآورد کرد که صادرات خدمات و محصولات دانش‌بنیان کشور در سال ۹۵ به ۶۰۵ میلیون دلار رسیده است. همچنین مطابق گزارش عملکرد کارگروه ارزیابی و تشخیص شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان معاونت علمی و فناوری تا سال ۹۷ حدود ۳ هزار و ۳۰۰ شرکت دانش‌بنیان مورد تایید این کارگروه قرار گرفته‌اند که ۲۰۵ عدد از آنها به‌عنوان شرکت‌های دانش‌بنیان صادراتی شناخته می‌شوند. آمار نشان می‌دهد ارزش صادرات شرکت‌های دانش‌بنیان در سال ۱۳۹۰ حدود ۲۸۰ میلیون بوده که در سال ۹۵ با افزایشی ۴۴ درصدی به ۴۰۳ میلیون دلار رسیده است. صادرات فناوری بالا ایران براساس آخرین آمار بانک جهانی در سال ۲۰۱۱ به ۶۵۲ میلیون رسیده درحالی‌که این رقم در سال ۲۰۱۰ حدود ۵۸۴ میلیون دلار بوده است. آمارها نشان می‌دهد که اقتصادهای در حال توسعه مانند برزیل، مالزی، چین و هند همپای کشورهای تازه صنعتی‌شده مانند کره و کشورهای توسعه‌یافته‌ای چون ژاپن حجم صادرات فناوری‌های پیشرفته خود را در دو دهه گذشته به طور مستمر افزایش داده‌اند. با وجود رشد اندک این شاخص در بازه زمانی یادشده در ایران فاصله کشورمان با این گروه از کشورها بسیار زیاد است.

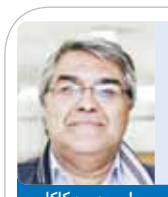
نمودارها: صمت

سخن آخر

فاصله زیاد وضعیت کنونی اقتصاد ایران با اهداف صادراتی سیاست‌های کلان در حوزه خدمات و محصولات دانش‌بنیان حاکی از وجود موانعی است و اثربخشی تصمیم‌های دولت در توسعه صادرات این بخش مستلزم شناسایی آنهاست. در بیشتر حوزه‌های موضوعی مربوط به توسعه صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان سیاست‌ها و قوانین مشخصی وجود دارد. بنابراین، به نظر می‌رسد بخش زیادی از چالش‌های متاثر از اجرای نادرست قوانین موجود است. برای نمونه، در حوزه زیرساخت تولید محصولات خدمات و خدمات دانش‌بنیان با وجود سیاست‌های صریح برای حمایت از این حوزه فعالیت‌های تحقیق‌وتوسعه به میزان کافی توسعه نیافته‌اند و شناخت کافی از بازار دارای ظرفیت صادرات وجود ندارد و همچنین بهره‌برداری مناسب از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان در جهت صادرات محصولات دانش‌بنیان صورت نگرفته است. در حوزه دیپلماسی اقتصادی و سیاسی چند قانون و سیاست به صورت کلی به این موضوع اشاره دارد. برای مثال، ایجاد رویکرد اقتصادی در روابط سیاسی بین‌المللی و فعالان در امور خارجه کشور ضروری دیده می‌شود اما نیازمند تغییر رویکرد با هدف گسترش مذاکرات دیپلماتیک با کشورهای هدف صادراتی است. در این حوزه زیرساخت مدیریتی داخلی تعدد نهادهای ذی‌ربط در زمینه توسعه صادرات بنیان وجود دارد. با این حال، نهاد متولی مشخص برای اندازه‌گیری، گزارش‌دهی و پایش منظم صادرات دانش‌بنیان وجود ندارد. در حوزه شرایط اقتصادی، مشوق‌ها، جوایز صادراتی، معافیت‌های مالی و حمایت‌های گمرکی نیز چالش‌هایی وجود دارد که راهکارهای ارائه‌شده ناظر به نحوه اجرای بهتر و دقیق‌تر قوانین است. به علت اینکه بیشتر محصولات دانش‌بنیان از سوی شرکت‌های کوچک و متوسط با شرایط متنوع تولید می‌شوند، این شرکت‌ها دارای چالش‌های صادراتی متبوعی هستند. برای نمونه، مشکل صادرات بعضی از محصولات دانش‌بنیان صرفا با کوتاه شدن زمان توقف کالا در مبادی خروجی از کشور رفع خواهد شد و برخی دیگر فقط به تضمین‌های مالی در کشور مقصد نیاز دارند. با مرور سیاست‌ها و قوانین مرتبط با توسعه صادرات محصولات و خدمات دانش‌بنیان می‌توان مشاهده کرد که سیاست‌ها و قوانین مختلفی در بیشتر حوزه‌های موضوعی مربوط به توسعه صادرات این بخش وجود دارد. بنابراین، به نظر می‌رسد بیشتر چالش‌های موجود متاثر از اجرا نشدن قوانین است. به طور مثال، چالش‌هایی چون ناآشنایی از بازارهای دارای ظرفیت صادرات و نبود بهره‌برداری کامل از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان برای افزایش صادرات محصولات نشان‌دهنده این موضوع است که سیاست‌های مرتبط با توسعه این حوزه به‌خوبی اجرا نشده است. همچنین این حوزه نیازمند تغییر رویکرد با هدف گسترش مذاکرات دیپلماتیک با کشورهای هدف صادراتی است. راهکارهای ارائه‌شده درباره شرایط اقتصادی، مشوق‌ها، جوایز صادراتی، معافیت‌های مالی و حمایت‌های گمرکی نیز ناظر به اجرای بهتر و دقیق‌تر قوانین است.

یادداشت

مسیر توسعه صنعت خودرو
(بخش پایانی)

امیر حسن کاکایی
عضو هیات علمی دانشگاه علم و صنعت

توسعه واقعی صنعت یکی از اهداف مسئولان و مدیران خودروساز بوده و هست. در ادامه فعالیت حوزه توسعه صنعت خودرو کشور در قرن چهاردهم خورشیدی گفتیم که همزمان در کنار توسعه سخت‌افزارها، نرم‌افزارها، سیستم‌افزارها و مغزافزارها در راستای تولید انبوه، کارهایی هم روی نوآوری لازم بود و انجام می‌شد. یکی از نخستین کارها در این زمینه، جابه‌جایی برف‌پاک‌کن پیکان بود که مربوط به نظام رانندگی انگلیسی بود. البته در آن زمان همه خندیدند که کار سطح پایینی است. اما مدیران لایق ما به این حرف‌ها گوش ندادند و راه را با جابه‌جایی موتور پژو روی پیکان و موتور پیکان روی پژو ادامه دادند. البته خوب است از خودرو کاروان هم یادی کنیم. این کارها خیلی ارزشمند بود، چراکه برای نخستین‌بار در ایران بدون حضور خارجی‌ها، عملیات و طراحی مهندسی در این صنعت آغاز شد. اما این حرکت کافی نبود. چون تا مالکیت نام و طراحی یک خودرو یا موتور متعلق به شرکتی نباشد، از نظر قانون بین‌المللی اجازه ندارد روی آن نوآوری کند؛ بنابراین پروژه طراحی یک خودرو ملی در برنامه شرکت ایران‌خودرو گذاشته شد. البته شرکت سایپا هم کارهای ارزشمندی را شروع کرد. نتیجه کار ایران‌خودرو، سمند بود و نتیجه کار سایپا، تیبا. در این میان، طرح‌های شکست‌خورده زیادی هم بود. در مرکز تحقیقات سایپا، در دهه ۷۰ روی خودرو برقی کار کردند و در ایپکو هم در دهه ۸۰ روی خودرو برقی و هیبریدی کار شد. اما سمند به‌عنوان نخستین خودرو ملی، این اجازه را به ما ایرانی‌ها می‌داد تا بتوانیم روی خودرو تحقیقات کنیم و نتایج آنها را به‌منصه ظهور تجاری برسانیم. بدین‌ترتیب موتور EF۷ به‌عنوان نخستین موتور ملی متولد شد. اما وقتی سمند در ابتدای دهه ۸۰ متولد شد، دوباره مورد استهزاء قرار گرفت. به همین دلیل ورود خودرو S۸۱ سایپا هم که بعدها به تیبا تغییر نام داد، به تاخیر افتاد. متاسفانه صنعت خودرو که در دهه ۷۰ تلاش‌های زیادی برای آن شده بود و در اوایل دهه ۸۰ می‌رفت که حرکت بزرگ به سمت جهانی‌شدن را آغاز کند، با توانمندی‌های بسیار و موفقیت‌های ساختاری بزرگ، با جابه‌جایی و کنار گذاشته‌شدن مدیران بزرگ در سطوح گوناگون از وزارتخانه‌ای که تازه ادغام شده بود، تا خود خودروسازی‌ها، ناگهان مسیر متفاوتی را آغاز کرد. مسیری پر از تناقض و کار نیمه‌کاره دهه قبل. البته در میان مدیران جدید هم افراد بزرگی بودند. اما فلسفه حاکم در دهه ۸۰ بود که جلوی به‌ثمر رسیدن سرمایه‌گذاری‌های بزرگ انجام شده در دهه ۷۰ را گرفت.

برای تکمیل داستان این روند تاریخی، پارس‌خودرو نیز اواخر دهه ۷۰ به‌تدریج به سایپا واگذار شد. همچنین وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت در ۱۳۷۹ ایجاد شد که موضوع توسعه صنعتی را در کنار مدیریت تجارت، مانند کشورهای پیشرفته جهان، مدیریت کند تا صنعت به رشد شتابان خود ادامه دهد. اما افسوس که به‌جای اینکه بخش صنعتی وزارتخانه غالب شود، بخش بازرگانی بر کل صنعت غالب شد. تفکرات تجارت آزاد و آزادسازی اقتصادی و خصوصی‌سازی گسترده، بدون توجه به بسترهای لازم برای ریل‌گذاری برای توسعه صنعتی، حاکم شد و نتیجه آن، توسعه کمی خودروسازی‌ها، قطعه‌سازان و توسعه واسطه‌گری به بهانه رقابت‌پذیری و ورود به تجارت جهانی بود. نتیجه چه شد؟ تقریبا تمام کارهای توسعه به‌تدریج متوقف شدند و در انتهای دهه ۸۰، حدود ۳۰ شرکت خودروساز و ۱۲۰۰ قطعه‌ساز وجود داشت. بیشتر خودروسازان واردکننده و مونتاژکار بودند و بیشتر قطعه‌سازان هم کارشان واردات قطعه و چاپ نام‌شان روی قطعه در ایران بود. مسیر توسعه مراکز تحقیقاتی ناگهان رها شد. موتور ملی وقتی در حال ورود به بازار بود، با چالش‌های بی‌تدبیری در تولید صنعتی گرفتار و در ابتدای مسیر تجاری‌سازی بدنام شد. درحالی که یکی از بهترین موتورهای روز جهان بود، سال‌ها طول کشید جای خود را در بازار دوباره پیدا کند. بماند که اگر رهبر معظم انقلاب نبودند، همین چند تا کار هم که در دهه ۸۰ رخ داد، مانند ورود تیبا و رانا به بازار رخ نمی‌داد. کجا معلوم شد مسیر دروغین است؟ وقتی که به تحریم‌های سال ۹۱ رسیدیم و متوجه شدیم چیزی جز یک پوسته از داخلی‌سازی و تحقیق و توسعه نمانده است. معلوم شد بیشتر پژوهشگران و مهندسان برجسته این صنعت یا از سوی خارجی‌ها جذب شده یا به صنایع دیگر پیوسته‌اند. تحریم‌ها هر بدی که داشت، یک خوبی هم داشت و آن هم رو شدن دست دروغگویان و البته جمع شدن باقیمانده این متخصصان و مدیران دور هم بود. در نوشتاری دیگر درباره بی‌تدبیری‌های دهه ۸۰ و البته مسیر نابسامان توسعه در دهه ۹۰ نیز سخن خواهم گفت.

تحقیق و تفحص از سازمان ملی استاندارد

نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی از تصویب طرح تحقیق و تفحص از «سازمان ملی استاندارد» در کمیسیون متبوعش خبر داد. علی جدی، نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با خانه ملت از تصویب طرح تحقیق و تفحص از «سازمان ملی استاندارد» در کمیسیون متبوعش خبر داد و در تشریح محورها گفت: کوتاهی و سوءاستفاده‌های انجام‌شده در حوزه کیفیت واردات کالاهای اساسی از جمله محورهای تحقیق و تفحص است، زیرا سازمان ملی استاندارد واردات را از نظر کیفی کنترل می‌کند. نماینده مردم شیران در مجلس شورای اسلامی کیفیت خودروهای تولیدی را یکی دیگر از محورهای تحقیق و تفحص از سازمان ملی استاندارد دانست و اضافه کرد: این سازمان وظایفی در حوزه آلایندگی سوخت‌های مصرفی کشور دارد که در این زمینه کوتاهی کرده است. نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس با بیان اینکه آزمایشگاه‌های بسیاری که تحت نظر سازمان ملی استاندارد بودند، به تعطیلی کشیده شده‌اند، ادامه داد: سوءاستفاده‌های شخصی رئیس سازمان ملی استاندارد و برخی انتصابات نامناسب از جمله سایر محورهای تحقیق و تفحص از این سازمان است. گفتنی است آلودگی هوای کشور بخشی به سوخت تولیدی کشور برمی‌گردد که از استانداردهای لازم برخوردار نیست. عنوان می‌شود بنزین براساس استاندارد یورو۴ تولید می‌شود و در نشست خبری اخیر سازمان ملی استاندارد سرپرست معاونت نظارت بر اجرای استاندارد این سازمان از تدوین استاندارد یورو۵ برای بنزین خبر داد و گفت، استانداردسازی گازوئیل هم در حال پیگیری است.

اعتبار، بدون تضمین بازار کارساز نیست

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

یکی از فرصت‌هایی که تحریم برای اقتصاد و صنعت کشور به‌وجود آورد، ناامید شدن صنایعی همچون نفت، گاز، خودرو و... از شرکت‌های تامین‌کننده خارجی و توجه به توانمندی‌های داخلی بود. به گزارش صمت اگر تا پیش از این، صنایع نفتی مغرور استفاده از کالاها و محصولات فناوری شده خارجی از جمله امریکایی بودند، امروز ناگزیرند به شرکت‌های دانش‌بنیان داخلی رو بیندازند که فلان قطعه را نیاز دارند و سفارش‌گذاری کنند. اگر تا پیش از این، خودروساز ترجیح می‌داد از قطعات ارزان‌قیمت چینی برای کاهش قیمت تمام‌شده خود استفاده کن، امروز ناگزیر است در نمایشگاهی دائمی نیازمندی‌های خود را به نمایش درآورده و از شرکت‌های داخلی استمداد همراهی و همکاری داشته باشد. از سوی دیگر، اگر تولیدکنندگان سنتی در حوزه صنعت تا پیش از این اعتقادی به شرکت‌های علمی و تحقیقات دانشگاهی نداشتند و محصولات دانش‌بنیان را ناکارآمد برای خود می‌دانستند، امروز ناچارند برای رقابت با خیل عظیمی از برندها از ظرفیت این شرکت‌ها بهره بگیرند. فرهنگ ایرانی به برکت نعمت‌های خدادادی زیادی که در کشور وجود دارد، به سوی راحت‌طلبی و مصرف‌گرایی رفته و افراد و صنعت به این نوع زیست عادت کرده‌اند. تغییرات را به‌معنای بنیادی به‌سختی می‌پذیرد. اما می‌توان گفت یکی از دستاوردهای تحریم‌های هوشمندانه دونالد ترامپ بیرون کشیدن ما از این فرهنگ بود. امروز می‌دانیم برای ادامه حیات و استقلال در مقابل سیاستمدارانی مانند ترامپ چاره‌ای جز تکیه بر داخل نداریم. تحریم‌های ۹۷ به ما بیشتر آموخت تکیه بر اقتصاد نفتی و صنعت خام‌فروش تکیه بر باد است. در حوزه شکل‌گیری و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها معاونت علمی و فناوری رئیس‌جمهور تلاش بسیاری کرده و در بودجه ۱۴۰۰ نیز مبلغ ۲ هزار و ۴۷ میلیارد تومان اعتبار درنظر گرفته شده است. این امر چقدر می‌تواند به توسعه فعالیت دانش‌بنیان‌ها و شکل‌گیری شرکت‌های جدید بینجامد و چگونه می‌توان به رونق این شرکت‌ها کمک کرد؟

عکس: صمت

> سوق دادن اقتصاد فعلی که از ۱۰۰ سال گذشته بر مبنای فروش نفت و خام‌فروشی بوده و اگر حتی محصولی تولید می‌شده با فناوری وارداتی بوده، به سمت اقتصادهایی که متفاوت از آن است، آسان نخواهد بود

بودجه مطلوب است

حسنعلی ازگلی، مدیرکل ارتباط با صنعت و خدمات فناوری سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران: تجربه‌های موفقی با وجود بعضی اشکالات، در سال‌های گذشته برای غیرنفتی کردن اقتصاد کشور به‌دست آمد. مهم‌ترین رویکرد کشور در این‌باره سمت و سو گرفتن و سوق‌دهی اقتصاد به سوی اقتصاد دانش‌بنیان بود. طبیعی است این اتفاق نخست با روش سعی و خطا جلو رفته است و شرکت‌هایی در کشور شکل گرفتند یا حتی کسانی که قبلا فعالیت صنعتی داشتند، وارد حوزه تولید بر مبنای دانش‌بنیان شدند.تعاریف مورد نیاز در این حوزه شکل گرفتند. بودجه‌هایی در نظر گرفته و حمایت‌هایی انجام شد که بعضا به دستاوردهای خیلی موفقی هم نرسیدند. اما درحال‌حاضر عمده محصولات و خدمات پس از گذشت چند سال به حوزه تجاری‌سازی وارد شده است. شرکت‌ها و افرادی که فناور بودند و به حوزه دانش‌بنیان‌ها ورود کردند، امروز خودشان به‌طور نسبی به بلوغ فکری رسیده‌اند؛ بنابراین ممکن است بخشی از بودجه‌ای که نخست برای شکل‌گیری و توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان هزینه شد به هدر رفته و صرف سعی و خطا شده باشد اما امروز بخش زیادی از این بودجه صرف تولیدات و خدماتی می‌شود که درحال‌حاضر به آن نیاز داریم؛ بنابراین بهره‌وری و راندمان استفاده از منابع در کشور افزایش یافته است. این شرکت‌ها امروز خود را در بازار کشور پیدا کرده‌اند. از سوی دیگر، این شرکت‌ها موتور محرکی برای سایر شرکت‌هایی هستند که می‌خواهند وارد این حوزه شوند. شرکت‌های نوپا و استارت‌آپی که در ابتدای راه هستند. فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان سبب شده استارت‌آپ‌ها هم انگیزه روانی پیدا کنند. حمایت‌های دولتی از تولیدات و خدمات فناورانه در مقابل فعالیت‌های سنتی و نیز کسب درآمد پرسود از دل این نوع فعالیت‌ها سبب شده کارآفرینان جوان تشویق به راه‌اندازی این نوع شرکت‌ها شوند. تخصیص اعتبار ۲ هزار و ۴۷ میلیارد تومانی در بودجه ۱۴۰۰ نویدبخش خوبی برای این نوع فعالیت‌ها در کشور است. ضرورت دارد دولت‌ها در یک دهه نخست حمایت‌های جدی از شرکت‌های دانش‌بنیان داشته باشند و بعداز غربالگری، گروه‌هایی که دارای ظرفیت و توانمندی تولید و ارائه خدمات بلندمدت هستند، جدا شده و مسیر خود را پیدا می‌کنند. در این موقعیت، شرکت‌ها بدون هرگونه حمایتی می‌توانند وارد حوزه تجاری‌سازی و بازار شوند.شرایط ویژه‌ای در کشور حاکم است و با این وضعیت، فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی با شرکت‌ها و پارک‌های علم و فناوری خارجی مانند استرالیا، ژاپن و... قابل مقایسه نیست. شرکت‌های داخلی در محیطی فعالیت دارند که از هر نظر تحت فشار هستند. آنها آزادی لازم را نداشته و به راحتی قادر نیستند به بازار جهانی دسترسی داشته باشند یا از فاینانس جهانی استفاده کنند؛ بنابراین فعالان و کارآفرینان این حوزه با سخت‌ترین شرایط به این توانمندی دست یافته‌اند. طبیعی است وقتی در شرایط سخت رشد می‌کنید در بازار هم اگر شرایط سخت حاکم باشد، خود را بهتر نشان دهید. صادرات یکی از اولویت‌های راه‌اندازی شرکت‌های دانش‌بنیان بود. اگر این شرکت‌ها توانسته‌اند با تمام این شرایط دشوار روی پا بایستند و توسعه و ارتقای کمی و کیفی پیدا کنند، حتما در بازار بین‌المللی در مقابل رقبا نیز بهتر عمل خواهند کرد، زیرا شرایط سخت را تجربه کرده‌اند. آنها توانسته‌اند آزمون و خطاها را کاهش و بهره‌وری را افزایش دهند. به‌طور قطع، در بازار رقابتی و بین‌المللی دانش‌بنیان‌های ما توانمندتر از شرکت‌هایی هستند که در شرایط عادی رشد کرده‌اند. به‌عنوان یک کارشناس و مسئول در بخش ارتباط صنعت و دانشگاه که با شرکت‌های زیادی تعامل داشته‌ام و با ارتباط مستمر با آنها با تمام جزئیات این شرکت‌ها آشنا هستم، معتقدم اعتبار در نظر گرفته شده در بودجه ۱۴۰۰ بد نیست، زیرا این بودجه پیش از شروع فعالیت‌ها به‌طور جدی مطرح نبود. هنگامی که حمایت از دانش‌بنیان‌ها با سازکار پخته و قانونی در کشور مورد توجه قرار گرفت، منابع مالی در نظر گرفته برای آنها خوب بوده است.

در دهه گذشته سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران طرح‌هایی باعنوان طرح‌های نیمه‌صنعتی داشت که افراد خود مراجعه می‌کردند و برای طرح‌شان بودجه می‌خواستند که به این شکل اعتباری به آنها داده می‌شد. اما از زمانی که در معاونت علمی فناوری ریاست‌جمهوری سازکار ملی و جامع با بودجه و هزینه‌کرد مشخص شکل گرفت، به توسعه این شرکت‌ها کمک شد؛ بنابراین هر قدر در هزینه‌کرد دست بازتر عمل کنیم، منفعت بیشتری نصیب کشور می‌شود.

جدا کردن اقتصاد از اقتصاد نفتی که فروش‌محور بوده و در آن مبادرت به فروش ذخایر ملی می‌شود، سوق دادن این اقتصاد به اقتصادی که بر مبنای تفکر و دانش است، دشوار بوده و زمان‌بر است. اقتصاد فعلی که از ۱۰۰ سال گذشته بر مبنای فروش نفت و خام‌فروشی بوده و اگر حتی محصولی تولید می‌شده با فناوری وارداتی بوده، سوق دادن به اقتصادهایی که متفاوت از آن است، آسان نخواهد بود. در شرایط فعلی و با توجه به موقعیتی که کشور دارد به‌دلیل موانع اقتصادی و مشکلات، تامین کالا از خارج که بخشی ناشی از تحریم و بخشی هم به‌دلیل خودتحریمی است، همت بلند می‌خواهد، زیرا تمایل به خرید و واردات در حوزه‌های گوناگون زیاد است. امروز این اعتماد در بسیاری از زمینه‌های صنعتی، کشاورزی، نانوفناوری و... ایجاد شده و ارتباط صنعت و دانش‌بنیان‌ها در حال تقویت است؛ بنابراین هرقدر هزینه کنیم، کم است. هرچه بیشتر هزینه شود، طبیعی است میزان بهره‌وری افزایش می‌یابد.

درحال‌حاضر، حدود ۶۵۰۰ شرکت دانش‌بنیان در کشور فعالیت دارند که نیازمند حمایت و همکاری هستند.

> حسنعلی ازگلی: تخصیص اعتبار ۲ هزار و ۴۷ میلیارد تومانی در بودجه ۱۴۰۰ نویدبخش رونق فعالیت‌های دانش‌بنیان در کشور است

حمایت معنوی در کنار حمایت مالی

سیدمحمد سیدجلالی، یکی از فعالان حوزه دانش‌بنیان: شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها بیش از کمک‌های مادی، حمایت‌های معنوی نیاز دارند. درواقع یکی از اولویت‌های موردنیاز این شرکت‌ها، ضمانت خرید و تضمین بازار محصولات دانش‌بنیان است. اغلب پیش آمده که شرکت دانش‌بنیان تلاش زیاد و هزینه کرده و وام به طرح‌هایش تعلق گرفته تا محصول نمونه‌سازی شده اما به تولید انبوه نرسیده است، برای ادامه روند و تیراژ تولید محصولات ضمانت خریدی در کشور وجود ندارد.

تا پیش از این، صنعتگران این محصولات را از کشورهای دیگر وارد می‌کردند اما با شروع تحریم بیشتر نگاه‌ها به‌ناچار متمرکز امکانات و ظرفیت‌های داخلی شد. با این وجود، شرکت‌های دانش‌بنیان همچنان مشکل بازار فروش دارند. فرض این باشد که اعتبارات لازم درنظر گرفته و تخصیص داده شود و برای تاسیس این شرکت‌ها و به تولید رسیدن محصولات دانش‌بنیان هزینه شود اما شرکتی مبادرت به خرید نکند منجربه هرز رفتن سرمایه‌ها و زمان می‌شود. البته با توجه به شرایط موجود صنعتگران ناچار به خرید از داخل شده‌اند اما تضمین پرداخت مبلغ کالا هم این روزها معضلی برای دانش‌بنیان‌ها شده است. مواردی وجود دارد که محصول ساخته و فروخته شده اما با گذشت یک یا دو سال هنوز مبلغ این محصولات تامین شده پرداخت نشده است. این موارد همچون زنجیره بوده که باید کامل باشند تا اثربخشی لازم را داشته باشد. در نظر گرفتن فلان مبلغ در بودجه سالانه کشور برای حمایت و رشد شرکت‌های دانش‌بنیان کافی نیست. علاوه‌بر اینکه تضمینی هم برای پیشرفت آنها نخواهد بود. نمودهای آن در داخل قابل مشاهده است. به‌عنوان مثال، هفته گذشته با یکی از همکاران فعال در حوزه دانش‌بنیان گفت‌وگو داشتم که ۴ سال در نمایشگاه ساخت ایران حضور پررنگ داشته است. شرکتی دانش‌بنیان در حوزه قطعات های‌تک بود. اما تعطیل کرده‌اند. دلیل تعطیلی هم بحث‌های مالیاتی بوده است.

نخست عنوان شده بود شرکت‌های دانش‌بنیان از پرداخت مالیات معاف هستند. اما این همکار گفت با گذشت چند سال از عمر شرکت وی، موضوع مالیات مطرح شده و حتی جریمه بابت دیرکرد پرداخت مالیات هم موضوعی بوده که با بدهی بسیار ناچار به تعطیل کردن شرکت شده است.

حمایت مالی و معنوی باید در راستای هم و همزمان باشد. حتی می‌توان گفت بازار و تضمین خرید مهم‌تر است، زیرا اگر محقق نشود، تمام سرمایه‌گذاری هرز می‌رود.

توانمندی در بین فارغ‌التحصیلان جوان ایرانی زیاد است اما زمانی که انرژی می‌گذارند و می‌سازند بازر نداشته باشند، بی‌فایده است. البته این‌گونه نیست که تاکید کنم همه خوب عمل کرده‌اند، زیرا برخی هم سوءاستفاده کرده و هزینه تخصیص داده شده را برای کار دیگری صرف کرده‌اند. یا پول را دریافت می‌کنند اما نمی‌توانند به ویژگی‌های مورد نیاز صنعت برسند. این هم مسئله است.

این موضوع بیشتر در حوزه نفت و گاز نمود پیدا کرده است. تا مدت‌های مدیدی در تامین محصولات فناوری وابسته به خارج بودیم.

درحال‌حاضر تحریم‌های شدیدی که امریکا علیه ایران داشت اگر واردات همچنان ادامه پیدا می‌کرد باید ۱۰ برابر قیمت تجهیزات مورد نیاز صنعت نفت و گاز را خریداری می‌کردیم.

این امر توجیه اقتصادی ندارد و ناچارند به داخل و تامین از کشور روی آوردند. اما ویژگی‌های مورد نیاز تجهیزات مانند انواع گواهینامه‌ها، استانداردها و... مشکل دیگری شده، زیرا خرید از خارج سبب فاصله زیاد دانش‌بنیان‌ها از صنعت شده است. یکی از معضلات واردات محصولات به‌طور کامل همین مسئله است، اگر از همان ابتدا موضوع داخلی‌سازی همراه با تامین کالا از خارج وجود داشت، امروز کمتر با مشکلات اینچنینی روبه‌رو بودیم.

> سیدمحمد سیدجلالی: حمایت مالی و معنوی باید در راستای هم و همزمان باشد. حتی می‌توان گفت بازار و تضمین خرید مهم‌تر است، زیرا اگر محقق نشود تمام سرمایه‌گذاری هرز می‌رود

سخن پایانی

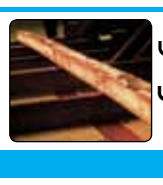
بنابر این گزارش برای حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان سازکار قانونمند و رسمی در کشور شکل گرفته و این حمایت‌ها شکل جدی‌تری دارند. اما کارآفرینان جوان این حوزه معتقدند تا زمانی‌که بازار فروش تضمین شده نباشد هر هزینه‌کردی هرز رفته و موجب از بین رفتن سرمایه‌ها خواهد شد. بنابراین زنجیره حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان باید کامل باشد و حمایت‌های مالی در کنار حمایت‌های معنوی پاسخگو توسعه و رشد این شرکت‌هاست.

اجرای فرمول جدید قیمت‌گذاری به یک شرط

شروین اشیدری: اواخر آذر خبر آزادسازی قیمت برخی از خودروها از سوی رضا شیوا، رئیس شورای رقابت اعلام شد. بر این اساس مشخص شد قیمت ۱۸ خودرو شامل دنا پلاس توربو شارژ دستی، دنا پلاس توربو شارژ اتومات، پژو پارس اتوماتیک، پژو ۲۰۶ اتوماتیک، ۲۰۷ پانوراما، سمند سورن پلاس، رانا پلاس، رانا پلاس توربو، هایما توربو S۵ دستی، هایما توربو S۷ اتوماتیک، تارا، ساینا S، کوئیک، شاهین، آریو، برلیانس، چانگان و زوتی براساس فرمول جدید باشد.پس از آن در اواخر دی، شیوا دوباره اعلام کرد که قیمت کارخانه‌ای خودرو تا پایان فروردین سال آینده تغییر نمی‌کند و فرمول جدید فعلا اجرایی نخواهد بود.

حسین ناجی در گفت‌وگو با گسترش‌نیوز اظهارکرد: در حوزه مسائلی مانند آزادسازی قیمت خودرو نظریاتی مطرح و پس از آن رای‌گیری می‌شود. نظرات اعضای شورا در برخی مواقع ممکن است مخالف با اکثریت آرا باشد. اما آزادسازی قیمت خودرو به همان صورت که فرمول آن اعلام شد باید انجام شود.

وی ادامه داد: این مصوبه ابلاغ شده و اجرایی خواهد شد. البته در وزارت صنعت، معدن و تجارت و دفتر معاون اول رئیس‌جمهوری سخنانی در این‌باره انجام شده که خلاف قانون است. قانون به شورای رقابت به صورت مستقل اجازه داده و شورا نیز ضابطه قیمت را تعیین می‌کند.این عضو شورای رقابت در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه آیا با وجود اعلام عدم افزایش قیمت خودرو تا پایان سال آزادسازی رخ می‌دهد، گفت: پیش از این نیز اعلام شد که تا پایان سال افزایش قیمت خودرو نخواهیم داشت اما معنای آن نفی این فرمول نیست. در آن فرمول یک پایه قیمت وجود دارد که رای داده شد تا پایان سال روی آن تصمیمی گرفته نشود و تغییری رخ ندهد، چون نرخ تورم پایین آمده بود و شرایط هم به صورتی نبود که بتوانند قیمت را تغییر دهند، چنین تصمیمی گرفته شد. ناجی درباره دلیل اجرایی نشدن این فرمول تاکنون اظهارکرد: فرمول جدید برای ۱۸ خودرو اعلام شده همچنان به قوت خود باقی است و فاصله قیمت‌ها با بازار به مرور کم خواهد شد. البته آزادسازی قیمت خودرو به شرط افزایش ۵۰ درصدی تولید خودرو انجام می‌شود. خودروسازان هنوز گزارش خود را ارائه نکردند و این فرمول البته به نفع آنهاست. اگر گزارش افزایش تیراژ ۵۰ درصدی از سوی خودروسازان داده شود این فرمول نیز اعمال خواهد شد، زیرا به‌دلیل افزایش تولید عطش بازار نیز کاهش پیدا می‌کند.

انتقاد جدی به طرح فولادی مجلس

رشد قیمت تا کجا ادامه دارد؟

نقدینگی نه مشکل اقتصاد ایران رشد منفی است

در گفت‌وگوی صمت با مدیر HSEE ایمیدرو مطرح شد

نگاه سیستمی به ممیزی و افزایش بهره‌وری

مسعود رمضانی: در چهارمین دوره ممیزی HSEE واحدهای تابعه ایمیدرو ما با پدیده همه‌گیری کرونا روبه‌رو بودیم و از این جهت امکان اعزام کارشناسان به واحدها برای انجام ممیزی وجود نداشت. با بروز برخی مشکلات رفته‌رفته با همکاری مدیریت منابع انسانی ایمیدرو بستر مجازی ایجاد و در مدت یک ماه فرم‌های خوداظهاری به شرکت‌های تابعه ارسال شد. در روزهای پایانی دی ۲۰ واحد برتر در چهارمین دوره ممیزی HSEE ایمیدرو معرفی شدند که در این دوره شرکت‌های گل‌گهر و آلومینای ایران موفق شدند بیشترین امتیاز را کسب کنند. در همین زمینه گفت‌وگویی با امیر ولدخانی، مدیر دفتر بهداشت، ایمنی، محیط‌زیست و انرژی ایمیدرو ترتیب داده‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

◉ چندی پیش چهارمین دوره ممیزی HSEE ایمیدرو به‌صورت مجازی برگزار شد. تفاوت چهارمین دوره ممیزی HSEE با دوره قبل چه بود؟

در این دوره ما با پدیده همه‌گیری کرونا روبه‌رو بودیم و از این جهت امکان اعزام کارشناسان ایمیدرو به واحدها برای انجام ممیزی وجود نداشت؛ بنابراین با همکاری مدیریت منابع انسانی ایمیدرو بستر مجازی ایجاد و در مدت یک ماه فرم‌های خوداظهاری به شرکت‌های تابعه ارسال شد. پس از دریافت خوداظهاری اقدامات HSEE ازسوی شرکت‌ها، این سازمان از ۴ مرداد تا ۲۰ مهر نسبت به انجام بررسی دقیق فعالیت‌های حوزه HSEE اقدام کرد و تا ۵ آذر نیز جمع‌بندی نهایی به کلیه واحدهای ممیز شده ارسال شد و در نهایت در روزهای پایانی دی شرکت‌های برتر معرفی شدند.

◉ داشتن نگاه سیستمی در فرآیند HSEE چگونه اعمال می‌شود و چه مزایا و معایبی دارد؟

سیستم مدیریت HSEE بخشی از یک مجموعه در هر سازمان است که وظیفه آن حفظ سرمایه‌های آن سازمان اعم از نیروی انسانی، تجهیزات و منابع مالی است که در صورتی که به‌خوبی اجرایی شود، آن سازمان می‌تواند شاهد افزایش بهره‌وری خود باشد.

برگزاری مجازی ممیزی ایمیدرو، تجربه منحصربه‌فردی برای این سازمان به‌شمار می‌رود؛ هرچند این اقدام با نقاط قوت و ضعف نیز همراه بود. یکی از نقاط ضعف در این دوره عدم اعزام کارشناسان ایمیدرو به شرکت‌ها بود و همین امر سبب شد در زمینه ممیزی ما شاهد ارتقای دانش و تجربه کارشناسان نباشیم. اما از نقاط قوت آن می‌توان به استفاده از تعداد کم کارشناسان دفتر و کاهش اختلاف و اعمال سلیقه اشاره کرد. خودارزیابی همچنین این امکان را به‌وجود آورد تا اشراف کاملی بر عملکرد مجموعه‌ها به‌وجود آید و کارکنان بخش‌های HSEE به عملکرد خود امتیاز دهند و بر اساس آن، نقاط قوت و ضعف خود را پیدا کرده و در جهت بهبودی آن برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام دهند.

دفتر حوزه مدیریت HSEE ایمیدرو نیز در این عرصه تنها نقش مشورتی و نظارتی را بر عهده داشته و با شناسایی مشکلات، راهکارهای حل آن را به مدیران عامل و مدیران میانی ارائه و پیگیری می‌کند تا آن واحد بتواند مسائلی از قبیل حوادث، بیماری کارکنان یا مشکلات زیست‌محیطی را تا حد قابل‌توجهی کاهش دهد. اما در این فرآیند داشتن نگاه سیستمی از اهمیت قابل‌ملاحظه‌ای برخوردار است، چراکه این امکان را به‌وجود خواهد آورد تا به تمامی عناصر سیستم شامل ایجاد تعهد، استراتژی، اهداف، برنامه‌ها، ساختار نیروی انسانی، زیرساخت‌ها، اقدامات، نظارت و پایش توجه شود. ضمن اینکه انجام فعالیت در چرخه سیستمی می‌تواند به حفظ منافع سازمان و بهبود مستمر منجر شود.

◉ باتوجه به اهمیت موضوع، برای اثربخشی بیشتر و توجه ویژه به موضوع HSEE چه باید کرد؟

باید انجام امور HSEE وظیفه همگانی تلقی شود؛ بنابراین وظایف HSEE برعهده مدیران و کارکنان واحدها گذاشته شده و کارکنان حوزه مدیریت HSEE در نقش بازوی مشورتی و نظارتی برای مدیران ارشد وارد عمل می‌شوند که نتیجه آن حفظ سلامتی کارکنان، کاهش حوادث ناشی از کار، مدیریت منابع به شکل صحیح و کاهش آسیب‌های وارد شده به محیط‌زیست است. برای رسیدن به چنین شرایطی در تلاش هستیم تا براساس نتایج ممیزی، برنامه‌های بهبود را از واحدها اخذ و اجرایی کنیم؛ ضمن اینکه همچنان فرصت‌های بهبودی نیز وجود دارد که باید روی آنها کار شود.

◉ برای انجام فرآیند ممیزی از چه برنامه‌هایی استفاده می‌شود؟

برای این هدف استفاده از نرم‌افزار در دو بخش دنبال می‌شود. در حال حاضر پیاده‌سازی نرم‌افزاری تحت عنوان ممیز عملکرد را در دست اقدام داریم که چک لیست اقدامات ممیزی به‌شمار می‌رود، چراکه در دوره‌هایی که ممیزی صورت می‌گرفت ثبت، بررسی و گزارش‌گیری اقدامات به‌صورت سنتی سبب می‌شد کار جمع‌آوری گزارش از واحدها طولانی و زمان‌بر باشد؛ از این رو با بهره‌گیری از این امکان، کارهای مطالعاتی آماری و دیتامایننگ در سیستم به ثبت می‌رسد و این امکان وجود خواهد داشت تا در کمترین زمان ممکن (یک یا ۲ هفته) خروجی‌های لازم دریافت شود.

همچنین در حال پیاده‌سازی نرم‌افزار دیگری برای مدیریت سیستم HSEE با بهره‌گیری از تجربیات شرکت‌های بین‌المللی صنایع معدنی مانند گلنکور یا شرکت‌های بزرگ داخلی نظیر فولاد مبارکه و میدکو هستیم تا با بهره‌گیری از آن در بستر وب این امکان را به وجود آوریم تا بخش‌های مختلف به آن متصل شده و هر بخش باتوجه به فعالیت خود از آن استفاده کند. اجرا و پیاده‌سازی این نرم‌افزار نیز با موافقت رئیس هیات عامل ایمیدرو همراه است که فعلاً استارت آن زده شده و امیدواریم هرچه زودتر طراحی و عملیاتی شود.

◉ دفتر HSEE ایمیدرو چه برنامه‌هایی برای ارتقای سطح دانش واحدهای معدنی در حوزه HSEE دارد؟

در سال‌های گذشته اقدامات خوبی انجام شده، به‌طوری که با قاطعیت می‌توان گفت سطح دانش فنی کارکنان این بخش در واحدهای معدنی در ۳ سال اخیر با ۱۰۰ درصد افزایش روبه‌رو بوده است. ضمن اینکه هر جا که احساس کردیم ضعفی وجود دارد یک دوره آموزشی به‌صورت هدفمند پیاده‌سازی و اجرا شده است. ما تاکنون ۲ دوره یک‌ساله سنگین که تمامی مقولات ایمنی، محیط‌زیست، بهداشت و انرژی را در برمی‌گیرد را اجرا کرده‌ایم. همزمان با اجرای این دوره‌ها نیز دوره‌های مختلف آموزشی دیگری تعریف و پیاده‌سازی شد. بسیاری از این برنامه‌ها به‌دلیل قرار گرفتن در شرایط کرونایی امکان اجرا نداشت که از جمله آنها می‌توان به اجرای برنامه آموزشی برای تغییر نگاه مدیران به مقوله HSEE، ۱۹ دوره آموزشی ایمنی و بهداشت ویژه سرپرستان و مدیران میانی واحدهای تابعه، برگزاری دوره ایمنی ماشین‌آلات عمرانی و معدنی در ۹ واحد تابعه و برگزاری دوره آموزشی تفکر سیستمی برای مدیران و سرپرستان اشاره کرد. البته امسال برای سومین بار، دوره یک ساله‌ای را به‌صورت مجازی برای ۵۰ نفر آغاز کردیم تا افرادی که در دوره‌های قبلی فرصت حضور نداشتند، در مدت ۲۴۰ ساعت آموزش مجازی دریافت کنند.

◉ نگاه ایمیدرو به مقوله آموزش و پژوهش چیست؟

در این سازمان ما دفتری با عنوان مدیریت آموزش، پژوهش و فناوری داریم که عملکردهای آموزشی را نه فقط در بخش HSEE بلکه در سایر بخش‌ها به‌صورت سالانه پایش و آمارگیری می‌کند و باتوجه به آن، می‌توان گفت مدیران واحدهای تابعه نیز نگاه مثبتی به بحث آموزش دارند و آن را به‌صورت جدی دنبال می‌کنند.

در حوزه پژوهش هم با مساعدت مدیران ارشد سازمان و مدیریت مربوطه در راستای ارتقای عملکرد واحدها، پروژه‌های پژوهشی کاربردی مختلفی در حوزه‌های واکنش در شرایط اضطراری، مدیریت پسماند در معادن و صنایع معدنی، کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای در واحدهای تابعه، مدیریت مصرف بهینه آب، کنترل ایمنی عملیات، ساخت شبیه‌ساز رانندگی دامپتراک، مدیریت انرژی و... تعریف و اجرایی شده یا در دست اقدام است.

◉ در کل تاکنون اجرای ممیزی HSEE واحدهای تابعه ایمیدرو چه دستاوردهایی داشته و این موضوع با چه هدفی دنبال می‌شود؟

اجرای ممیزی HSEE واحدهای تابعه ایمیدرو که از سال ۹۶ آغاز شد، تجربه موفقی در جهت اهداف سازمان به‌شمار می‌رود و ما امیدواریم در ۳ سال آینده باتوجه به نگاه مثبت مدیران ارشد سازمان به حوزه HSEE و کمک‌های آنان بتوانیم به هدف مطلوب مدنظر خود برسیم و واحدهایی داشته باشیم که در بخش بهداشت، ایمنی، محیط‌زیست، بهداشت و انرژی به بلوغ رسیده و تکامل یافته‌اند. هرچند در این مسیر پرپیچ‌وخم، حمایت‌ها به‌طور مستمر انجام شده اما لازم است با ایجاد نگاه سیستمی بر آن بتوانیم به بهترین شکل ممکن در این حوزه اثربخشی داشته باشیم که باتوجه به افرادی که در این سیستم وجود دارند این مسیر هموار و فرصت خوبی ایجاد خواهد شد.

مدیرکل تامین اجتماعی استان اصفهان در بازدید از سرپرستی موسسه صمت در اصفهان

حذف دفترچه‌های درمانی از اول اسفند سال جاری

۶۵درصد جمعیت استان از خدمات کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت صندوق تامین اجتماعی برخوردار هستند

اصفهان- خدائی: دکتر محسن ریاضی مدیرکل تامین اجتماعی استان اصفهان، با حضور در دفتر سرپرستی موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت در استان اصفهان بر حذف دفترچه‌های درمانی با هدف ارتقای کمی و کیفی خدمات بیمه‌ای و درمانی به مخاطبین سازمان اشاره کرد و گفت: بخشنامه اجرایی حذف دفترچه‌های کاغذی تأمین اجتماعی به استان‌های کشور ابلاغ شده است. در این بازدید که هادی مقدم مدیر روابط عمومی اداره کل تامین اجتماعی استان اصفهان و جواد کریمیان کارشناس ارتباطات روابط عمومی اداره کل تامین اجتماعی استان اصفهان نیز حضور داشتند، دکتر ریاضی در گزارشی به اهم اقدامات این اداره کل در تعامل با شرکای اجتماعی سازمان ، بویژه کارگران و کارفرمایان تاکید کرد. دکتر ریاضی از نهضت آی تی در این سازمان با هدف گسترش خدمات و تسهیل خدمات و تعهدات سازمان خبر داد و گفت: حذف دفترچه‌های کاغذی تأمین اجتماعی از اول اسفند آغاز می‌شود که گام بسیار مهمی در زمینه پیشبرد طرح نسخه الکترونیک است. وی افزود: حذف دفترچه‌های درمانی با حساسیت ویژه و با همفکری مدیران و کارشناسان بخش‌های مختلف سازمان عملیاتی می‌شود. وی تصریح کرد: براساس برنامه‌ریزی صورت گرفته این تغییر و گام رو به جلو سازمان تأمین اجتماعی به بهترین نحو و بدون هیچگونه مشکلی انجام می‌شود و شاهد کاهش قابل توجه مراجعات مردم به شعب و کارگزاری‌های تامین اجتماعی خواهیم بود. در این بازدید، بهروز راعی سرپرست موسسه فرهنگی مطبوعاتی صمت در استان اصفهان بر تعامل ارزش‌آفرین رسانه‌ها با سازمان تامین اجتماعی تاکید کرد و گفت: آشنایی مخاطبین سازمان با قوانین و مقررات و تعامل دوسویه رسانه‌ها و سازمان جهت پیشبرد اهداف سازمان و پاسخگویی به مطالبات مردم و بیمه‌شدگان بسیار حایز اهمیت است. وی بر جایگاه رسانه در ارتقای وضعیت جامعه تاکید کرد و گفت: رسانه‌ها با همصدایی با جامعه ابزار تسهیل‌گری خدمات را فراهم می‌سازند.

"آگهی فراخوان عمومی خرید مکانیزم تاندیش"
"شماره ۳ – R – ۱۱ – ۹۹"

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به خرید ۲۴ عدد مکانیزم تاندیش مورد نیاز کارخانه ذوب شماره یک خود از طریق مناقصه محدود و سپس عقد قرارداد اقدام نماید؛ لذا از سازندگان و واردکنندگان معتبر که دارای توانایی مناسب، سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند، دعوت به عمل می‌آید تا ظرف مدت حداکثر ۵ روز از تاریخ چاپ آگهی، تمایل خود را به صورت مکتوب همراه با تصویر اسناد و مدارک فنی مکانیزم‌ها جهت ارزیابی و بررسی‌های فنی و اخذ تاییدیه‌های لازمه به آدرس m3mirmoghaddam@gmail.com ارسال نمایند. متعاقبا مدارک و اسناد مناقصه پس از بررسی و تایید برای شرکت‌های پذیرفته شده ارسال خواهد شد.

ردیف	شرح کالا	تعداد/مقدار	شرایط تحویل	مشخصات
۱	مکانیزم تاندیش	۲۴ عدد	براساس شرایط مذکور در اسناد مناقصه	براساس دیتا شیت مندرج در سایت

شرکت‌های متقاضی می‌توانند شرایط و مشخصات اقلام موضوع مناقصه را از طریق مراجعه به آدرس اینترنتی www.sjsco.ir دریافت نمایند.

اسناد و مدارک:
۱- درخواست رسمی. (ذکر آدرس ایمیل، شماره تماس تلفن ثابت و همراه الزامی است.)
۲- اساسنامه و مدارک ثبتی. (شماره ثبت، کد اقتصادی و شناسه ملی، گواهی ثبت، گواهی آخرین تغییرات و...)
۳- گواهی نمایندگی از طرف تامین‌کنندگان معتبر. (در صورت موجود بودن)
۴- رزومه، سوابق فروش و نمونه قراردادها و توافقنامه‌های انجام شده با موضوع تامین اقلام موضوع مناقصه.
۵- مدارک و مستندات توان مالی با اسناد و مدارک مثبته.
۶- کاتالوگ‌ها و نقشه‌های فنی، ضمانتنامه‌های بانکی.

شرایط:
۱- تضمین شرکت در مناقصه جهت تامین ۲۴ عدد مکانیزم تاندیش برای تولیدکنندگان چک شرکتی با مبلغ ۵،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (پنج میلیارد ریال) در وجه شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان، بدون بابت و تاریخ و برای تامین‌کنندگان تضمین بانکی به همان مبلغ، بدون قید و شرط و به نفع کارفرما و دارای اعتبار حداقل سه ماهه (در صورت تائید اولیه) می‌باشد.
۲- ارائه اسناد و مستندات مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.
۳- شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در رد یا قبول تمام و یا بخشی از پیشنهاد، تقسیم اقلام موضوع مناقصه و ارجاع به دو یا چند پیشنهاددهنده براساس صرفه و صلاح خود بدون آنکه محتاج به ذکر دلیل باشد مختار است.
۴- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۳-۶۸۳-۱۷۳۳ تماس حاصل نمایید. (پاسخگویی در ساعات اداری)
۵- هزینه چاپ آگهی، برعهده برنده مناقصه می‌باشد.

واحد خرید شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

"آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای خرید ویبرومتر دیجیتالی قابل حمل مارک FALCON مدل ULTIMATE شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان"

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به خرید ویبرومتر دیجیتالی قابل حمل مارک FALCON مدل ULTIMATE شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان از طریق مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای اقدام نماید؛ لذا از تامین‌کنندگان معتبر که دارای توانایی مناسب و سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند، دعوت بعمل می‌آید حداکثر تا ده روز کاری از تاریخ چاپ آگهی، پاکات خود را به صندوق پستی ۴۴۵- ۷۸۱۸۵ شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان ارسال نمایند.

شرکت‌های متقاضی می‌توانند شرایط، اسناد مناقصه و مشخصات اقلام موضوع را از طریق مراجعه به آدرس اینترنتی WWW.SJSCO.IR دریافت نمایند.

اسناد و مدارک:
۱- درخواست رسمی. (ذکر آدرس ایمیل، شماره تماس تلفن ثابت و همراه الزامی است.)
۲- اساسنامه و مدارک ثبتی. (شماره ثبت، کد اقتصادی و شناسه ملی، گواهی ثبت، گواهی آخرین تغییرات و...)
۳- گواهی نمایندگی از طرف تامین‌کنندگان معتبر. (در صورت موجود بودن)
۴- رزومه، سوابق فروش و نمونه قراردادها و توافقنامه‌های انجام شده با موضوع تامین اقلام موضوع
۵- مدارک و مستندات توان مالی با اسناد و مدارک مثبته

شرایط:
۱- تضمین شرکت در مناقصه؛ ضمانت‌نامه بانکی معتبر و بدون قید و شرط و به نفع کارفرما و دارای اعتبار حداقل سه ماهه به نام شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان به مبلغ پانصد میلیون ریال (۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال) می‌باشد.
۲- ارائه اسناد و مستندات مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی‌کند.
۳- شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات مختار می‌باشد.
۴- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۳۷۱۳۰۴۴۸ تماس حاصل نمایید. (پاسخگویی در ساعات اداری)
۵- هزینه چاپ آگهی، بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.

واحد تدارکات و خرید شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

"تمدید مهلت ارسال مدارک مناقصه عمومی دو مرحله‌ای خرید رله‌های محافظ جریان و ولتاژ مارک SIEMENS تا تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۱"
شماره مناقصه: ۰۱-۹۹۱۱-SP

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد نسبت به خرید رله‌های محافظ جریان و ولتاژ مارک زیمنس مربوط به واحد ذوب و ریخته‌گری شماره یک از طریق مناقصه عمومی دومرحله‌ای اقدام نماید؛ لذا از تامین‌کنندگان معتبر که دارای توانایی مناسب و سوابق و تجارب مورد قبول می‌باشند، حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۱، مدارک خود را طبق شرایط مندرج در نمونه قرارداد به صندوق پستی (۴۴۵-۷۸۱۸۵) مجتمع جهان فولاد سیرجان ارسال نمایند. بدیهی است مدارک ارسالی بعد از تاریخ فوق ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت‌های متقاضی، می‌توانند با مراجعه به سایت WWW.SJSCO.IR شرکت جهان فولاد شرایط حضور در مناقصه و مشخصات اقلام درخواستی را دانلود و مطالعه فرمایند.

شرایط و اسناد:
۱-تضمین شرکت در مناقصه؛ ضمانت‌نامه بانکی معتبر و بدون قید و شرط و به نفع کارفرما مبلغ یک میلیارد و دویست هزار ریال و دارای اعتبار حداقل سه ماهه و قابل تمدید به مدت سه ماه دیگر به نام شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان می‌باشد.
۲- ارائه اسناد و مستندات مذکور هیچگونه حقی برای متقاضیان ایجاد نمی کند.
۳- شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات مختار می‌باشد.
۴- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۰۹۱۳۳۷۹۹۷۸۷ تماس حاصل نمایید و رسید پستی خود را به همین شماره واتس آپ کنید. (ساعات اداری)
۵- حتما قبل از ارسال پاکات شرایط حضور در مناقصه را دانلود و مطالعه فرمایید.
۶- هزینه چاپ آگهی‌ها، برعهده برنده مناقصه می‌باشد.

واحد تدارکات و خرید شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

خبر

افزایش عرضه ورق قلع‌اندود فولاد مبارکه

مدیر فروش داخلی شرکت فولاد مبارکه گفت: به نظر می‌رسد استفاده شرکت‌های تولیدکننده روغن نباتی و سایر تولیدکنندگان مواد غذایی از بسته‌بندی‌های دیگر دلیلی به غیر از عرضه ورق قلع‌انـدود دارد زیرا عرضه این محصول نسـبت به سـال قبل رو به افزایش بوده و حتی بخشـی از تولیـدات ورق قلع‌اندود در انبار شـرکت‌های تولیدکننده دپو شده است.

به گزارش ایراسـین، محمـد تاجمیر ریاحی درباره عرضه ورق قلع‌اندود مبارکه به بازار اظهار کرد: شـرکت فولاد مبارکه اصفهـان در ۱۰ ماه امسال ۸۸ هزار و ۳۸۰ تن ورق قلع‌اندود به بازار عرضه کرده است که نسبت به مدت مشابه سال گذشـته (۸۳ هزار و ۷۷۰ تن)، ۵ درصد رشـد را نشان می‌دهد.

وی افـزود: از نظـر نرخ نیز همـواره نرخ ورق قلع‌انـدود داخلی کمتر از قیمت‌های جهانی این محصول بـوده و فولاد مبارکه به منظور حمایت از تولیدکننـدگان قوطی‌های بسـته‌بندی مواد غذایی ازجمله حلب روغن و قوطی کنسرو و رب گوجه‌فرنگـی، محصولات قلع‌انـدود را همواره با اعتبار اسنادی مدت‌دار عرضه کرده است.

مدیـر فروش داخلـی مجتمع فـولاد مبارکه اضافـه کرد: در دو عرضه اخیر فولاد مبارکه، تناژ معامله‌شـده ورق قلع‌انـدود در بورس کالا کمتر از تناژ عرضه بوده اسـت، به طوری که در تاریخ ۲۲ دی ماه، فولاد مبارکه ۳هزار و ۵۰۰ تن ورق قلع‌انـدود عرضه کرد که هـزار و ۹۵۰ تن از آن معامله شـد و ۶ بهمن ماه نیز ۴ هزار و ۵۰۰ تن ورق قلع‌انـدود عرضه شـد که ۴ هزار و ۱۵۰ تن خریداری شد.

بنابراین، به نظر می‌رسـد استفاده شرکت‌های تولیدکننده روغن نباتی و سـایر تولیدکنندگان مواد غذایـی از بسـته‌بندی‌های دیگر دلیلی به غیـر از عرضه ورق قلع‌اندود دارد زیرا عرضه این محصول نسـبت به سال قبل رو به افزایش بوده و حتی بخشـی از تولیدات ورق قلع‌اندود در انبار شرکت‌های تولیدکننده دپو شده است.

انتقاد جدی به طرح فولادی مجلس

گروه معدن
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

کمیسـیون صنایـع و معـادن مجلـس در حالی طرح سـاماندهی فولاد را بررسـی می‌کند که کارشناسـان و فعـالان صنعت فولاد ضمـن تاکید بر ضرورت اصلاح این طرح، آن را عامل زمین خوردن صادرات معرفی می‌کنند.

بـه گزارش صمت صنعت فولاد کشـور مدتی اسـت درگیر قیمت‌گذاری دسـتوری و دچار چالش شده است؛ دولت و مجلس هر یک به دنبال سـاماندهی این صنعت بـه روش‌های خاص خود هسـتند. ماه‌ها قبل نهاوندیان، معـاون اقتصادی رئیس‌جمهوری بـه نمایندگی از دولت شـیوه‌نامه‌ای را بـا عنوان «سـاماندهی عرضه و تقاضای زنجیره فولاد» ابلاغ کرد که براساس آن نرخ پایه میلگرد، شمش، اسلب، ورق سرد و ورق گرم باید ۸۰ درصد CIS تعیین شـود. پس از این ابلاغیه، به دلیل انتقادات فراوان فعالان زنجیره فولاد، جلساتی بین نهاوندیان و فولادی‌ها برای رفع ایرادات شیوه‌نامه یادشده برگزار شد. در همین هنگام علیرضا رزم‌حسـینی، وزیر صنعت، معدن و تجارت به یکباره با ابلاغ بخشـنامه‌ای به بورس کالا دسـتور داد کـه نرخ پایه شـمش به جای ۸۰ درصـد باید ۷۰ درصد CIS تعیین شود.

با ابلاغ این بخشنامه صدای انتقادات بلندتر شد تا جایی که مسئولان بورس کالا رأسا به موضوع ورود کرده و اعلام کردنـد کـه وزارت صنعت، معدن و تجـارت حق دخالت در امور مربوط به بازار سـرمایه را ندارد و حتی اسـحاق جهانگیـری، معاون اول رئیس‌جمهوری نیز در نامه‌ای به نهاوندیان دسـتور داد شیوه‌نامه عرضه و تقاضای زنجیره فولاد با تاکید بر حمایت از بازار سـهام بازنگری و اصلاح شود.

طرح مجلس برای ساماندهی فولاد

در گیرودار این بخشـنامه‌ها و شـیوه‌نامه‌های دولتی، کمیسـیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی اعلام کرد طرحی را برای زنجیره فولاد تهیه کرده که براسـاس آن بایـد تمام محصولات فولادی بـه بورس کالا عرضه و هر ۶ ماه یک بار وزارت صنعت، معدن و تجارت برای این اقلام، کف و سـقف قیمتی تعیین کند. از دیگر محورهای مهـم طـرح مجلس این اسـت که صـادرات محصولات فولادی در صورتی مجاز خواهد بود که یک هفته از عرضه آن در بورس گذشته باشد و مازاد محصولات عرضه شده، مجوز صادرات خواهد داشت.

حجت‌الله فیروزی

سیدرسول خلیفه‌سلطانی

حجـت‌الله فیروزی، سـخنگوی کمیسـیون صنایع و معـادن مجلـس در گفت‌وگـو با مهـر در توجیـه اقدام مجلـس در تدوین یک طرح فـولادی به صورت موازی با دولت می‌گوید: دولت می‌گوید شـیوه‌نامه‌ای درباره فولاد تهیـه کرده کـه برمبنای آن بازار فولاد کنترل شـود اما بـا وجود آنکه چنـد ماه از ابلاغ این شـیوه‌نامه می‌گذرد نه‌تنها نتیجه‌ای نداشته بلکه قیمت‌ها افزایش یافته است. شیوه‌نامه یک دستورالعمل است و هر لحظه امکان لغو یا تغییر آن وجود دارد اما این طرح قرار است به صورت قانون درآید و امکان تغییر آن برای نهادهای اجرایی وجود ندارد.

اگرچـه هدف مجلس برای سـامان دادن به بازار فولاد قابل دفاع اسـت اما به اذعان کارشناسان و فعالان زنجیره فـولاد، طرح مجلس ایرادات زیادی دارد و نه‌تنها صادرات این محصول را با مشـکل مواجـه خواهد کرد بلکه منافع سـهامداران شرکت‌های حاضر در زنجیره فولاد را هم نیز با خطر روبه‌رو خواهد کرد.

صادرات زمین می‌خورد

در این باره سـید رسول خلیفه سـلطانی، دبیر انجمن تولیدکننـدگان فولاد درباره طرح مجلس اظهار کرد: اگر مجلس قصد قانون‌گـذاری برای فولاد دارد، جزئیات این قانون طوری نباشـد که دسـت و پای فـولاد ایران را در مواجهـه با تغییـر و تحولات داخلـی و بین‌المللی ببندد چراکـه بـازار فولاد یک بازار پویا اسـت و نیاز به چابکی و شناوری زیاد در سیاست‌گذاری‌ها دارد.

وی دربـاره ایـرادات طرح نیـز افـزود: مهم‌ترین ایراد واردشـده به طرح مجلس برای تنظیم بازار فولاد ماده ۳ آن است؛ در صورت اصلاح نشدن این ماده، صادرات فولاد کشور به‌شدت آسـیب می‌بیند زیرا معافیت‌های مالیاتی صـادرات زنجیره فولاد حذف شـده و عـوارض صادراتی نیـز اخذ خواهد شـد. این در حالی اسـت که فولاد پس از پتروشـیمی، در رتبـه دوم ارزآوری کشـور قرار دارد و می‌تواند سـالانه تا ۶ میلیارد دلار ارزآوری داشته باشد اما اگر چنین برخورد ضد صادراتی با این صنعت شود، به طور قطع کشـور دچار کاهش تولید و افت صادرات و ارزآوری خواهد شـد که متاسـفانه عواقب آن را مردم و قشـرهای محروم، بیشتر لمس خواهند کرد.

دبیر انجمن تولیدکننـدگان فولاد بیان کرد: یک ایراد مهم دیگر در این طرح، درنظر گرفتن اختیارات فوق‌العاده بـرای یک کارگروه اسـت که متاسـفانه بخش خصوصی به‌ویژه تشـکل‌های تخصصی در آن نقش جدی ندارند و حضور آنها هم بدون حق رأی در نظر گرفته شده که چنین رویه‌ای ممکن اسـت به بی‌توجهی بـه واقعیت‌های بازار فولاد و نقش بخش خصوصی در تنظیم بازار منجر شود.

خلیفه سـلطانی یادآور شـد: درحال‌حاضر دو برابر نیاز کشور تولید فولاد داریم و تنها با مدیریت صحیح عرضه و تقاضا می‌توان نرخ را به نفع مصرف‌کنندگان نهایی کاهش داد و این همان اصلی است که مجلس و دولت و نهادهای نظارتی باید به دنبال آن باشند نه اینکه فارغ از بحث‌های مهم اجرایی در عرضه و تقاضا، به دنبال فرمول‌های قیمتی بروند.

انتقاد مرکز پژوهش‌ها به طرح مجلس

همچنین مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گزارشی ضمن تاکید بر اینکه طرح مجلس نیاز به اصلاح دارد، آورده است: مرکز پژوهش‌های مجلس با کلیات این طرح موافق است اما برخی رویکردهای این طرح نادرست ارزیابـی می‌شـود، مهم‌ترین این رویکردهای نادرسـت عبارت اسـت از بی‌توجهی به ضـرورت ثبات در صادرات در کنار تامین پایدار نیاز داخل، الزام به عرضه محصولات همـه تولیدکنندگان در بورس کالا و ایجاد کمیته جدید برای سیاست‌گذاری در صنعت فولاد. اصلاح این رویکردها ضروری اسـت و در صوت اصلاح نشـدن، مسـتعد ایجاد مشکلات جدید برای زنجیره فولاد کشور خواهد بود.

در گـزارش بـازوی پژوهشـی مجلـس تاکید شـده اسـت: صادرات پایدار محصولات زنجیـره فولاد نیازمند برنامه‌ریزی میان‌مدت و بلندمدت تولیدکنندگان اسـت تـا ضمن ایجاد امکان انعقـاد قراردادهای صادراتی، برای دستیابی به بازارهای جدید و حفظ بازارهای موجود اقدام کنند.

مـاده (۳) ایـن طرح، امـکان برنامه‌ریـزی میان‌مدت و بلندمـدت برای صـادرات واحدهای تولیدی را سـلب کرده اسـت، زیرا تغییرات ناگهانی در بازار داخلی ممکن اسـت موجب افزایش تقاضا شـده و بازارهـای صادراتی تولیدکنندگان زنجیره را با چالش و شـوک‌های مقطعی روبه‌رو کند، بنابراین با هدف صادرات پایدار و تامین پایدار نیاز داخل به محصولات زنجیره فولاد، پیشـنهاد می‌شود ماده (۳) این طرح اصلاح شود.

سخن پایانی

با وجود تمام انتقادات به طرح فولادی مجلس که از سـوی کارشناسان و فعالان صنعت فولاد مطرح شـده و با انتقـادات مرکـز پژوهش‌های مجلس قرار اسـت این طرح با توجه بـه مصوبه صحن، در کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی بررسـی شـود. انتظار می‌رود نماینـدگان با دقت بالایی درباره این طرح تصمیم‌گیری کنند.

تیم زغال‌سنگ البرز شرقی با قهرمانی در این مسابقات به سوپر لیگ کشور صعود کرد

تیم زغال‌سـنگ البرز شرقی شاهرود در بازی نهایی لیگ دسـته یک بانوان کشـور با شکسـت تیم تهران بر سکوی قهرمانی این رقابت‌ها ایستاد.

رقابت‌های پایانی مسابقات لیگ دسته یک هندبال بانوان کشور ، جمعه با انجام ۲ بازی به ایستگاه پایانی رسید.

در رقابت‌های تیم زغال‌سـنگ البرز شـرقی شـاهرود با نتیجه ۳۳ بر ۲۹ تیم آتریسا تهران را شکست داد و قهرمان این دوره از مسابقات شد.

در بازی رده‌بندی نیز تیم‌های کیهان پایش ملایر و نفت و گاز گچسـاران به مصاف هم رفتند و در نهایت تیم ملایر با نتیجه ۳۶ بر ۲۵ از سـد گچساران گذشت و در رده سوم قرار گرفت. مسـابقات لیگ دسته یک هندبال بانوان کشور چهارم تا دهم بهمن به میزبانی هیات هندبال شهرسـتان شاهرود در سـالن‌های فجر و حجاب دانشگاه صنعتی این شهرستان برگزار شد.

تیم زغال‌سـنگ البرز شرقی شـاهرود نخستین نماینده استان سـمنان در لیگ برتر بانوان در تاریخ این مسابقات است.

در پایان لازم به ذکر اسـت ؛ صنعت مس پاریز، آتریسـا تهران، زغال سنگ البرز شـرقی شاهرود، همیاری ارومیه، ریف اصفهان، اورانیا شهرداری پیشوا، نفت و گاز گچساران، کیهان پایش ملایر، سـما یزد، نام‌آوران نوشـهر، شیشـه قزوین و لوله گسـتر اسـفراین ۱۲ تیم حاضر در مسابقات لیگ دسته یک بودند.

قهرمانی تیم هندبال بانوان البرز شرقی در لیگ دسته یک کشور

خبر مسرت‌بخش افتخارآفرینی و قهرمانی تیم هندبال بانوان شـرکت معادن زغال‌سنگ البرز شرقی شاهرود در مسابقات لیگ دسته یک کشور و راهیابی آن به مسابقات سوپر لیگ کشور، موجی از شعف و شادی را برای جامعه ورزش بانوان شهرستان و شرکت معادن زغال‌سنگ البرز شرقی به ارمغان آورد. این قهرمانی ارزشمند را که حاصل تلاش و کوشـش و تمرینات مجدانـه تیم هندبال بانوان شرکت و نشـان از شایسـتگی‌ها، توانایی و ظرفیت‌های فوق‌العـاده ورزش و جوانان شهرسـتان می‌باشـد را به بازیکنان، مربیان، مسـئولین تیم، بویژه مدیریت محترم عامل شـرکت معادن زغالسنگ البرز شرقی جناب آقای مهندس شـریف که با حمایت‌های بی‌دریغ خود سـهم بسـزایی در این پیروزی داشـتند و همچنیـن خانواده بزرگ البرز شـرقی تبریک و تهنیت می‌گوییم و انشـاالله این قهرمانی، سرمنشـا گام‌های بلندی برای دستیابی به موفقیت‌ها و افتخارات بعدی باشد.

روابط عمومی شرکت معادن زغالسنگ البرز شرقی شاهرود

شرکت فولاد خوزستان «سهامی عام»

«آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای»
یک مرحله‌ای شماره: ۵۲۴۲۶۱۵۳

نوبت دوم

مناقصه‌گزار: شرکت فولاد خوزستان
شرح مناقصه: تعمیرترانس کوره یک به‌شماره سریال ۲۵۶۳۰۰۸۷۴
نوع مناقصه: عمومی یک‌مرحله‌ای
مدت زمان: ۶ ماه
مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۹ (با ارسال ایمیل به نشانی زیر)
داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وبسایت www.ksc.ir منوی مدیریت خرید و تامین‌کنندگان، ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم را پیوست نمایند.
دریافت اسناد مناقصه (پس از ارائه گواهی صلاحیت ایمنی اداره کار و تائید واحد ارزیابی تامین‌کنندگان) از تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۹ به مدت دو روز در قبال ارائه اصل رسید واریز مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) در وجه شرکت فولاد خوزستان
تاریخ تحویل پیشنهادات: روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۱
تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت/ فنی: روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۲
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۳۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین: ۱) ضمانتنامه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شرکت فولاد خوزستان ۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولاد خوزستان
شماره حساب واریز وجه:
الف) حساب سپهر ۰۱۰۰۳۰۴۴۵۳۰۰۱ بانک صادرات شعبه مجتمع فولاد اهواز کد ۳۸۸۲
ب) حساب سیبا ۰۱۰۲۵۱۳۱۸۶۰۰۲ بانک ملی شعبه مجتمع فولاد اهواز کد ۶۵۳۲
نشانی شرکت: اهواز – کیلومتر ۱۰ جاده اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان، مدیریت: خرید خدمات و قراردادها
تلفن: ۰۶۱-۳۲۱۳-۶۴۱۸
ایمیل: E.HEIBATI@KSC.IR
روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۱۱/۱۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۱۱/۱۵

شرکت ملی گاز ایران
شرکت گاز استان چهارمحال و بختیاری (سهامی خاص) شماره ثبت ۵۵۰

آگهی ارزیابی کیفی مشاوران
شماره ۹۹/۳۹

نوبت دوم
شماره مجوز: ۱۳۹۹.۶۶۴۵

۱- **مناقصه‌گزار:** شرکت گاز استان چهارمحال و بختیاری
۲- **موضوع خدمات مشاوره:** اجرای عملیات رقومی‌سازی روستاهای شهرستان‌های بروجن، لردگان و خانمیرزا
۳- **مدارک موردنیاز جهت دریافت‌اسناد استعلام‌ارزیابی کیفی:**
الف) تقاضای کتبی دریافت اسناد
ب) ارائه گواهینامه صلاحیت مشاوره معتبر از معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی حداقل پایه ۳ و بالاتر تخصص نقشه‌برداری زمینی یا سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی GIS
ج) ارائه گواهینامه صلاحیت ایمنی از اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی
د) ارایه فیش واریزی جهت هزینه خرید اسناد به مبلغ ۲۰۰،۰۰۰ ریال به شماره حساب شبای بانک مرکزی IR690100004001120904021968 بانک ملی شعبه شریعتی شهرکرد بنام شرکت گاز استان.
ه) ارایه کد کاربری پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات
۴- **مهلت دریافت اسناد:** از تاریخ ۹۹/۱۱/۱۵ لغایت ۹۹/۱۱/۱۹ از ساعت ۸ صبح لغایت ۱۴
۵- **مهلت تکمیل و تحویل اسناد:** ساعت ۱۳ روز یک شنبه مورخ ۹۹/۱۲/۳
۶- محل دریافت اسناد امور قراردادها و محل تحویل اسناد دبیرخانه رمز محرمانه حراست شرکت گاز استان چهارمحال و بختیاری واقع در شهرکرد ـ خیابان فارابی شمالی می‌باشد.
شایان ذکر است دسترسی به متن این آگهی در سایت www.nigc-chbgas.ir و http://IETS.MPORG.IR امکان‌پذیر بوده و در صورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۴-۳۳۳۹۰۰۲ و فکس : ۰۳۸-۳۳۳۳۴۲۷۸ تماس بگیرید.
روابط عمومی شرکت گاز استان چهارمحال و بختیاری
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۱۱/۱۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۱۱/۱۵

گسترش
تجارت
چهارشنبه
۱۵ بهمن ۱۳۹۹
۲۰ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲
۳ فوریه ۲۰۲۱
شماره ۱۷۲۳
پیاپی ۳۰۴۱
www.Tejaratdaily.com

کسب‌وکار زنان از منظر زنان موفق

نمایش ضعیف صندوق‌های جسور انه در بورس

افتتاح ۱۱۴۶ پروژه در فارس به مناسبت دهه فجر

هفته آینده نخستین پرواز واردات واکسن کرونا انجام می‌شود

وزیر راه و شهرسازی از انجام نخستین پرواز برای واردات نخستین محموله واکسن کرونا تا هفته آینده از روسیه خبر داد و گفت: مقدمات لازم برای انجام این پروازها انجام شده و هیچ مشکلی در این زمینه نداریم.

به گزارش ایسنا، طی روزها و هفته‌های گذشته بارها مسئولان وزارت بهداشت از انجام توافقات لازم و تایید واکسن روسی برای واردات به کشور خبر داده بودند و اعلام کردند که مطالعات لازم با بررسی همه مستندات ارسالی از کشور روسیه روی واکسن اسپوتنیک V انجام شده و به‌زودی این واکسن به کشور وارد می‌شود.

وزیر راه و شهرسازی اظهار کرد: براساس مذاکرات و هماهنگی‌های انجام‌شده تا هفته آینده نخستین پرواز برای واردات نخستین محموله واکسن کرونا انجام می‌شود و مشکلی در این زمینه نداریم.

محمد اسلامی در پاسخ به سوالی مبنی‌بر اینکه میزان واکسن وارد شده و پروازهای مورد نیاز برای آن چقدر است، گفت: هر مقداری که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بخواهد و تایید کند به کشور وارد و برنامه‌ریزی‌های لازم برای انجام این پروازها انجام خواهد شد.

وزیر راه و شهرسازی گفت: محموله اول تا هفته آینده با پروازی ویژه به کشور وارد خواهد شد و با حجم کم آغاز خواهیم کرد و در ادامه دیگر پروازها در صورت تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی انجام خواهد شد.

سقوط تراز تجاری تا کجا پیش می‌رود؟!

تجارتی که تراز نیست

در طول ماه‌های گذشته مباحث زیادی مطرح شده مبنی‌بر اینکه چرا با وجود کاهش ارزش پول ملی و مزیت‌دار شدن صادرات، کشور ما نتوانسته استفاده مطلوب را از این امر ببرد. روزنامه صمت نیز در چند گزارش به این موضوع پرداخته است. مهم‌ترین عاملی که کارشناسان درباره این مسئله مطرح کرده‌اند این است که کاهش ارزش پول ملی در کشور ما بر خلاف کشورهایی که از این موضوع بهره‌برداری‌های اقتصادی می‌کنند، برنامه‌ریزی شده و دارای حدود معین نبوده است که بتواند در خدمت صادرات قرار گیرد و نباید از این اتفاق، توقع بهره‌برداری‌های نظام‌یافته تجاری داشت. اما امروز این موضوع دامنه گسترده‌تری یافته و دیگر فقط شامل رشد صادرات نمی‌شود. درواقع دغدغه امروز تجارت خارجی کشور ما این است که حتی نتوانسته‌ایم مانند سال‌های گذشته در این حوزه عمل کنیم و هر روز شاهد ثبت ترازهای منفی تجاری هستیم. اما به راستی دلیل این روند نزولی که می‌تواند در نهایت به از بین رفتن کامل اقتصاد ما منجر شود چیست و چه راهکارهایی برای بهبود این وضعیت در آینده وجود دارد؟ این پرسش‌هایی است که در گزارش امروز صمت در گفت‌وگو با کارشناسان و فعالان اقتصادی و تجاری کشور مطرح شده است.

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

اگر سیاست‌های غلط اقتصادی در حوزه صادرات از سوی بانک مرکزی بر تجارت کشور تحمیل نمی‌شد نه‌تنها در این مدت شاهد ایجاد تراز منفی تجاری نبودیم، بلکه می‌توانستیم حداکثر استفاده را از کاهش ارزش پول ملی و مزیت‌دار شدن صادرات ببریم

سقوط همچنان ادامه دارد

آمارها و گزارش‌های موجود تجارت کشور نشان می‌دهد که دی ماه امسال ۲.۹۶ میلیارد دلار صادرات و ۳.۸۳ میلیارد دلار واردات داشته‌ایم.

همچنین آمار و ارقام نشانگر این موضوع است که صادرات ۱۰ ماهه کشور حدود ۲۸ میلیارد دلار بوده و این یعنی نسبت به ارزش صادرات مدت مشابه سال قبل افت ۲۱ درصدی داشته است. البته این اعداد و ارقام بیانگر همین روند درباره واردات هم هست به طوری که واردات ۱۰ ماهه کشور نیز ۳۰.۶ میلیارد دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش ۱۵ درصدی را ثبت کرده است.

این گزارش‌ها مشخص می‌کند کل تجارت خارجی ۱۰ ماهه کشور ۵۸.۷ میلیارد دلار بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل افت ۱۸ درصدی داشته است و به این ترتیب کل کسری تراز تجاری ۱۰ ماهه امسال ۲.۵ میلیارد دلار بوده درحالی‌که این رقم در مدت مشابه سال گذشته فقط ۵۶۷ میلیون دلار بود.

درواقع آمارهای موجود نشان می‌دهد که کسری تراز تجاری و تداوم آن محرک نرخ ارز است و کشور در دریافت همین وجوه اندک صادرات نیز با مشکل روبه‌رو است، پس کاهش عرضه ارز در مقابل نیاز به واردات و تقاضا با تداوم کسری تراز تجاری تشدید می‌شود.

بانک مرکزی اشتباه کرد

جمشید نفر، رئیس کمیسیون صادرات اتاق بازرگانی: برای منفی شدن تراز تجاری کشور عوامل مختلفی را می‌توان برشمرد که در صورت اصلاح آنها وضعیت صادرات شکل مطلوب‌تری به خود می‌گرفت اما بی‌تردید مهم‌ترین عامل در این سیر نزولی در ماه‌های اخیر، قوانین غلط بانک مرکزی و سیاست‌های اشتباه در نهاد بود.

روش‌های نادر و نادرستی که تصمیم‌گیران اقتصادی در این بانک برای صادرات و مواردی چون رفع تعهد ارزی بازرگانان درنظر گرفتند و تنگ‌نظری‌ها و سخت‌گیری‌هایی که در این باره شد، صادرات کشور را در این ماه‌ها به‌شدت کاهش داد.

اما در مقابل، با توجه به اینکه بخش عمده‌ای از واردات کشور در همین مدت مربوط به ارزاق عمومی بود، واردات کالاها نمی‌توانست با کاهش قابل توجهی روبه‌رو شود.

درنتیجه، صادرات کشور به حداقل رسید اما واردات کاهش محسوسی پیدا نکرد و در کنار هم قرار گرفتن این دو عامل موجب تشکیل تراز منفی تجاری برای کشور شد.

با توجه به شکافی که در این مدت میان صادرات و واردات ایجاد شده به نظر نمی‌رسد حتی با اصلاح دستورالعمل‌های صادراتی و بهبود وضعیت فعلی، صادرکنندگان بتوانند فاصله ایجاد شده در این تراز را در کوتاه‌مدت پر کنند و شاید در بهترین حالت ما بتوانیم تا پایان امسال با رشد صادرات، موازنه و برابری را در میزان صادرات و واردات برقرار کنیم.

اگر سیاست‌های غلط اقتصادی در حوزه صادرات از سوی بانک مرکزی بر تجارت کشور تحمیل نمی‌شد نه‌تنها در این مدت شاهد ایجاد تراز منفی تجاری نبودیم، بلکه می‌توانستیم حداکثر استفاده را از کاهش ارزش پول ملی و مزیت‌دار شدن صادرات ببریم؛ در نتیجه نظام عرضه و تقاضای ارز در کشور به تعادل می‌رسید و شاهد بالا رفتن انفجاری نرخ ارز و سختی معیشت و کاهش توان خرید مردم به شکل کنونی نبودیم.

تصمیم‌گیران در این حوزه در زمان تدوین این دستورالعمل‌ها باید همه جوانب را درنظر می‌گرفتند و به این نکته آگاهی داشتند که نیمی از واردات کالاهای اساسی و ضروری است و نمی‌توان آن را کاهش داد. همچنین باید به این نکته توجه می‌کردند که بخش زیادی از دیگر واردات ما مواد اولیه برای صنایع تولیدی است و سیاست‌های انقباضی در آنها هم می‌تواند به کاهش تولید منتهی شود. اما این توجهات به‌خوبی نبود و دیدیم که در این مدت هم صادرات کاهش یافت و هم به دلیل کاهش واردات مواد اولیه، بسیاری از تولیدکنندگان با حداقل ظرفیت خود به تولید پرداختند.

درواقع، سیاست‌های غلط بانک مرکزی از سال ۱۳۹۷ تا امروز به نوعی گل به خودی بود زیرا نه‌تنها ارز را در کشور نگه نداشت، بلکه آب‌باریکه‌های ورود ارز را نیز به روی کشور بست. البته با آمدن وزیر جدید صنعت، معدن و تجارت و تصمیمات قاطع و شجاعانه وی بخشی از این مشکلات برطرف شده است اما با این حال برای رفع آثار آسیب‌های پیشین، تجارت کشور نیاز به زمان دارد.

درحال‌حاضر نیز بهترین راهکار بهبود وضعیت فعلی تجارت کشور و مثبت شدن تدریجی تراز آن، این است که در درجه اول از تولید و سپس از صادرات کشور حمایت کنیم که البته این دو موضوع بستگی به میزان تامین مواد اولیه دارد.

بهترین راهکار حمایت از تولید و صادرات است که البته این موضوع نیاز به تامین مواد اولیه دارد که بخشی از آن از طریق واردات تامین می‌شود. البته توجه به واردات نباید به «از آن طرف بام افتادن» منجر شود. درواقع ما باید در این وضعیت بیشترین توجه خود را معطوف به تولیداتی کنیم که بیشترین مواد اولیه آنها از ظرفیت‌های داخلی کشور تامین می‌شود تا به این صورت از نظر ارزبری نیز صرفه‌جویی مناسبی را داشته باشیم.

در شرایط اقتصادی حاکم بر کشور صادرات ما باید وضعیت رو به رشد و مناسبی را طی می‌کرد اما مشکلات موجود در این حوزه مانع از تحقق این موضوع شده است

عوامل زیادی در کار است

یحیی آل‌اسحاق، رئیس اتاق مشترک ایران و عراق: شرایط عمومی تجارت در کل دنیا به دلیل همه‌گیری ویروس کرونا با کاهش تعاملات تجاری روبه‌رو بوده که البته کشور چین از این قاعده مستثنا است. اما جدا از بحران کرونا که همه کشورهای جهان با آن دست به گریبان هستند، در کشور ما مسائل متعدد دیگر اقتصادی در کاهش تراز تجاری کشور تاثیرگذار هستند.

این عوامل از نوسانات نرخ ارز در کشور آغاز می‌شود، با مشکلات قوانین و مقررات و دستورالعمل‌های موجود در حوزه تجارت ادامه می‌یابد و با بی‌ثباتی رویه‌ها در این حوزه، در نهایت به مواردی چون بروکراسی‌های پیچیده اداری و تامین مواد اولیه و ماشین‌آلات و مجموعه هزینه‌ها می‌انجامد.

اگر به کشورهای طرف معامله ایران که بیشتر شامل ۱۵ کشور همسایه و چین بوده‌اند دقت کنیم می‌بینیم که این مسائل داخلی و عملکرد کم و بیش نامطلوب تجارت کشور در این بخش نیز بیش از پیش در تعاملات تجاری ما با این کشورها مانع ایجاد کرده است. به عنوان مثال، می‌توانیم از عراق یاد کنیم که پس از چین، بزرگ‌ترین همکار تجاری ایران به شمار می‌رود. آمار نشان می‌دهد که تجارت ما با بازار عراق نیز در این مدت کاهشی بوده و امسال حدود ۶ میلیارد دلار تبادل تجاری با این کشور داشته‌ایم درحالی‌که این میزان سال گذشته فراتر از ۹ میلیارد دلار بوده است.

اگرچه بخشی از این کاهش به کم‌شدن قدرت خرید این کشور به دلیل کاهش درآمدهای نفتی بازمی‌گردد اما بخش دیگر این کاهش میزان تبادلات، به دلیل مشکلات ما درباره رفع تعهدات ارزی و سیاست‌گذاری‌های بانک مرکزی در این مدت بوده است.

البته عوامل دیگری چون خدمات بازرگانی گردشگری و کاهش گردشگران عراق در کشور ما و همچنین گردشگران و زائران ما در عراق که حدود ۶ میلیون نفر را شامل می‌شد، بر این موضوع تاثیرگذار بوده است.در عین حال در این مدت صادرات کالاهایی مانند کالاهای کشاورزی ما به کشور عراق با مشکلات فراوانی روبه‌رو بوده و ثبات لازم در این حوزه برقرار نیست.همچنین این کشور درباره کالاهایی که احتمال تولید یا تامین آن از منابع دیگر وجود دارد، ممنوعیت‌ها، محدودیت‌ها و موانعی را پیش پای صادرکنندگان ما قرار می‌دهد.

ضمن اینکه به میدان آمدن رقبا و تعرفه‌های بهتر با کشورهایی مثل اردن یا عربستان، راه تجارت ما را ناهموارتر از گذشته کرده است. مجموعه این مشکلات داخلی، منطقه‌ای و جهانی، باعث شده تا تراز تجاری کشور در این مدت روند کاهشی داشته باشد.

در نگاه کلی با شرایط موجود اقتصادی حاکم بر کشور، روند صادرات ما باید وضعیت رو به رشد و مناسبی را طی می‌کرد اما مشکلات موجود در این حوزه مانع از تحقق این موضوع شده است.

▣ راه‌حل چیست؟

برای حل مشکلات موجود در حوزه صادرات کشور و بهبود تراز تجاری، باید عوامل گوناگونی مورد بررسی قرار گیرند که شاید مهم‌ترین آنها درنظر گرفتن تسهیلات برای فعالان بخش تولید باشد. در عین حال کم کردن بروکراسی‌های اداری و مسائل مربوط به بخش‌های مختلف از جمله گمرک، حمل‌ونقل و استاندارد می‌تواند عاملی در مثبت شدن تزار تجاری کشور باشد. علاوه‌بر این ما همچنان در زمینه مسائلی چون ایفای تعهدات داخلی دچار مشکل هستیم باید درباره آنها تصمیم‌گیری‌های مناسب انجام شود و هنوز هم از نبود ثبات کلافی در قوانین و مقررات این حوزه رنج می‌بریم. همچنین در کنار این موضوعات سیاست‌گذاران اقتصادی و تجاری کشور باید برای ایجاد تعاملات سیاسی مطلوب اقدام کنند. درحال‌حاضر ما با مواردی روبه‌رو هستیم که در آن توافقات تجاری مطلوبی به امضا می‌رسد اما در عمل برای مثال در مسائلی مانند تردد بازرگانان همچنان دچار مشکلاتی هستیم.

اراده بهبود داشته باشیم

موانع فراوان است؛ موانعی که بخشی از آنها منشأ خارجی و بیرونی دارند و کنترل آنها از اختیار ما خارج است؛ اما در مقابل این موضوع می‌دانیم و می‌بینیم که بخش عمده‌ای از مشکلات ما در این حوزه منشأ داخلی دارد و دست بر قضا تاثیر این عوامل داخلی در ناکامی تجارت خارجی مار بسیار بیشتر از موانع و مشکلات داخلی است.

در نظام اقتصادی یک کشور که همه عناصر، نهادها و سازمان‌های ذی‌ربط برای یک هدف تلاش می‌کنند، چرا باید در نحوه عمل و رویکردها این همه تفاوت وجود داشته باشد؟

آنچه از این موضوع به ذهن می‌رسد این است که مهم‌ترین مشکل نظام اقتصادی کشور این است که هیچ‌گاه در این بخش به شکل یک سیستم واحد عمل نکرده‌ایم و به جای یکی‌شدن و یکی بودن برای رسیدن به هدف کلی اقتصاد، همواره به صورت جزیره‌ای عمل کرده‌ایم.

این رویکرد باعث شده تا ما در این عرصه شاهد موازی‌کاری‌ها، پراکنده‌کاری‌ها، تقابل و تناقض و از بین رفتن سرمایه و وقت بیشتر باشیم و در نهایت هم به سود هر بخش از این سفره بسنده کنیم و باقی مشکلات را به آیندگان بسپاریم.

البته امروز دیگر خود همین اصطلاح «جزیره‌ای عمل کردن» هم به یک اصطلاح نخ‌نما شده تبدیل شده و کاربرد آن بیش از اینکه برای تلنگر زدن باشد، گاهی دستاویزی است تا با تقسیم تقصیرها بین تمام مجموعه‌های دست‌اندرکار، خود را از زیر با مسئولیت وضعیت موجود رها کنیم.

یادداشت

نیاز به یکپارچگی در همه اجزای تجارت

ابوالفتح صانعی / رئیس اتحادیه بازرگانان تجهیزات و ملزومات پزشکی ایران

مشکلات موجود در تجارت کشور درحال‌حاضر بسیار زیاد است که گام نهادن در این عرصه را برای فعالان اقتصادی بسیار دشوار کرده است.

برخی از این مشکلات ریشه خارجی دارد و تغییر در آنها شاید خارج از محدوده توانایی‌های ما باشد اما در مقابل بخشی از آنها نیز دارای منشأ داخلی است.

یکی از مشکلاتی که در این بخش می‌توان به آن اشاره کرد، مربوط به سامانه جامع تجارت است که درحال‌حاضر برخلاف نام آن، یکپارچه نیست. حقیقت این است که ما در این بخش به هیچ وجه دارای یک سیستم یکپارچه نیستیم و مشاهده می‌کنیم که در این سیستم یک بخش مجزا ارز می‌دهد، یک بخش مجزا نظارت می‌کند و یک بخش مجزای دیگر به بانک نامه می‌دهد و متاسفانه هیچ‌کدام ار این بخش‌ها هم با یکدیگر در ارتباط نیستند.

واقعیت این است که سامانه جامع و یکپارچه تجارت، هنوز نتوانسته آن‌گونه که انتظار می‌رفت، به‌خوبی عمل کند.

از سوی دیگر، به دلیل همین چندپارچگی می‌بینیم که وزارت صنعت، معدن و تجارت تا امروز هر از چندی به صورت ناگهانی و بدون هماهنگی با وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گروه کالایی یک کالا را که در این حوزه قرار دارد، عوض کرده است.

طبق قاعده موجود، وقتی گروه کالایی تغییر می‌کند، ثبت سفارش‌های قبلی باطل می‌شود؛ این یعنی براساس ثبت سفارش اولیه، در ظاهر به شما ارزی تخصیص داده شده اما در عمل این‌طور نیست.

البته این تصمیمات آنی و دستورالعمل‌های خلق‌الساعه تنها محدود به وزارت صنعت، معدن و تجارت نبوده و شاهد بوده‌ایم که بانک مرکزی به شکل ناگهانی و بدون هماهنگی با سایر اجزای نظام اقتصادی کشور، زمان رفع تعهد ارزی را تغییر می‌دهد که نمونه اخیر آن بخشنامه ۲ ماه پیش این بانک مبنی‌بر کاهش زمان رفع تعهد ارزی بازرگانان از ۸ ماه به ۶ ماه بود.

این تغییرات ناگهانی و بدون برنامه، شاید در ظاهر برای سیستم مشکلی ایجاد نکند اما در عمل چالش‌های فراوانی را به همراه دارد زیرا با این تغییرات، فعالان اقتصادی شناسنامه‌دار به‌تدریج از این عرصه خارج می‌شوند که در شرایط فعلی و مشکلاتی در تجارت کشور وجود دارد، این وضعیت اصلا به مصلحت سیستم تجارت خارجی کشور نیست. از سوی دیگر، باید گفت که مشکلات سامانه‌ای ما به همین موارد محدود نمی‌شود و ما درباره سامانه تیتک TTAC هم با مشکلاتی روبه‌رو هستیم زیرا این سامانه برای مدیریت واردات دارو بین وزارت بهداشت و بانک مرکزی شکل گرفته و متناسب با موضوع تجهیزات پزشکی طراحی نشده است.

به همین دلیل نیز فعالان اقتصادی حوزه تجهیزات پزشکی همواره خواهان تغییرات متناسب با روند فعالیت‌های این حوزه بوده‌اند اما تا امروز فقط بخشی از تغییرات پذیرفته و اعمال شد. درحال‌حاضر به دلیل اینکه کماکان تیتک انطباق کاملی با روند فعالیت بازرگانان تجهیزات پزشکی ندارد، دائم ما را با مشکل روبه‌رو می‌کند. در این بین اگر مورد خاصی هم پیش بیاید، مدیرکل مربوطه نمی‌تواند مشکل را حل کند. اطلاعات سامانه همواره با تاخیر ثبت می‌شود و همین تاخیر، نوعی عدم رفع تعهد است. در این باره شاهد هستیم که گاهی وزارت بهداشت واردات کالای خاصی را از اولویت خارج می‌کند اما سامانه اجازه ویرایش نمی‌دهد. در عمل به دلیل خارج شدن کالا از اولویت، ارز تخصیصی از وزارت بهداشت به بانک مرکزی برمی‌گردد اما در سیستم تا مدت‌ها شما دریافت‌کننده ارز تلقی می‌شوید و حتی باید برای ارزی که دریافت نکردید پاسخ دهید.

این مشکلات و چالش‌های ایجادشده در پی آن همواره بازرگانان کشور و فعالان اقتصادی را با موانعی مواجه می‌کند که اگرچه عبور از آنها با یک مدیریت یکپارچه و منطقی به راحتی امکان‌پذیر است اما تاکنون اقدام جدی در این زمینه انجام نشده است.

هشدار به صاحبان کارت‌های بازرگانی

اتاق بازرگانی تهران در اطلاعیه‌ای جدید از صاحبان کارت‌های بازرگانی خواست نسبت به تمدید این کارت‌ها اقدام کنند. اتاق بازرگانی تهران اعلام کرد: با پایان یافتن زمان در نظر گرفته برای تمدید خودکار اعتبار کارت‌های بازرگانی با مصوبه ستاد ملی کرونا در ۳۰ دی، لازم است فعالان اقتصادی که اعتبار کارت‌شان در ماه‌های آذر و دی منقضی و با مصوبه مذکور تمدید شده بود، برای جلوگیری از بروز هرگونه مشکل در امور تجاری جاری خود نسبت به تمدید اعتبار کارت خود اقدام کنند. این اتاق توضیح داد: براساس مصوبه ستاد ملی مقابله با کرونا و بنا به درخواست اتاق‌های بازرگانی تهران و ایران، در راستای طرح فاصله‌گذاری اجتماعی، اجرای محدودیت‌ها و جلوگیری از مراجعه حضوری صاحبان کارت‌های بازرگانی در دوره بیماری کرونا، اعتبار کارت‌های بازرگانی که تاریخ انقضای آن در بازه زمانی دوماهه آخر آبان تا آخر دی بود، به‌طور خودکار تا ۳۰ دی تمدید شد. در حال حاضر کارت‌های بازرگانی که اعتبار آن در این مدت به پایان رسیده و به‌واسطه مصوبه ستاد ملی مقابله با کرونا تا پایان دی تمدید شده بود، به‌طور قطعی پایان یافته و باتوجه به انباشت این کارت‌ها لازم است دارندگان کارت برای تمدید اعتبار و فعال شدن دوباره آن اقدام کنند. همچنین باتوجه به اینکه سازمان توسعه تجارت از ابتدای سال فرآیند صدور کارت‌های بازرگانی را برعهده گرفته، به‌نظر می‌رسد فرآیند تمدید نیز طولانی‌تر از قبل خواهد بود. اتاق بازرگانی اعلام کرد: متقاضیان تمدید کارت بازرگانی با مراجعه به «سامانه جامع تجارت» و تکمیل مدارک خواسته شده، می‌توانند نسبت به تمدید کارت بازرگانی خود اقدام کنند.

یادداشت

زنان از اقتصاد حذف‌شدنی نیستند

امیر فرشچی/فعال اقتصادی
ومدیر عامل شرکت دارویی

اگر از نزاع‌های اجتماعی بر سر برتری جستن‌های جنسیتی بگذریم و عقل را حاکم کنیم، به‌خوبی درمی‌یابیم زن در جامعه جایگاه ویژه‌ای دارد و باید این جایگاه به‌درستی شناخته و درک شود.

هنگامی که سخن از جامعه بر زبان می‌آوریم، جامعه را با تمام خصوصیات و ابعاد آن در نظر می‌گیریم.

گرچه نقش زن به‌صورت سنتی یا مذهبی در خانواده بسیار پررنگ دیده شده، اما اگر خوب بنگریم در متن سنت و مذهب نه‌تنها محدودیتی برای حضور پررنگ‌تر زنان در جامعه وجود ندارد، بلکه برخی از جریان‌های غلط فکری این‌گونه می‌پسندند که این محدودیت را ابتدا باور و در ادامه تحمیل کنند.

البته نمی‌توان جامعه و ابعاد آن را به زن وابسته دانست و درباره نقش زن در اقتصاد جامعه سخن نگفت. گزافه نیست اگر بگوییم میان پیشرفت جامعه و جایگاه بایسته اجتماعی زنان آن جامعه رابطه مستقیمی وجود دارد.

آنجایی که جوامع با بهره‌مندی از توانایی ذهنی و جسمی زنان توانسته‌اند از بحران‌هایی مثل جنگ، بلایای طبیعی، تحریم‌ها و ناعدالتی‌ها عبور کنند، امروز از میوه‌های این تفکر چیده‌اند که جوامع توسعه‌یافته با ثبات بیشتری دارند.

خوشبختانه در سال‌های اخیر نگاه به این مهم در کشور ما نیز تغییر یافته و زن را از جایگاه صرفا مادری یا همسری فراتر می‌بیند و او را به عنوان یکی از اجزای فعال اجتماعی و اقتصادی می‌بیند.

زنان در کشور ما امروز با شهامت و شجاعت بیشتری در امور اجرایی اقتصاد جامعه فعالیت دارند و در واقع به‌عنوان مکمل در کنار مردان این سرزمین در حال جهاد اقتصادی هستند.

البته ذکر این نکته هم حائز اهمیت است که مهارت‌های ایجاد تعادل بین زندگی و کار هم در زنان امروزی کشورمان رشد چشمگیری یافته و این موضوع را که فعالیت‌های اجتماعی زن به قیمت کاهش کیفیت زندگی شخصی اوست، کمرنگ‌تر کرده است.

امروز شاهد حضور زنانی لایق، باسواد، تلاشگر و متخصص در جای‌جای اقتصاد این کشور هستیم که باوجود تمام بی‌مهری‌ها و کم‌لطفی‌ها به توسعه اجتماعی و اقتصادی کشورمان کمک‌های شایانی کرده‌اند و بخشی زیادی از این مسئولیت سنگین اجتماعی را به دوش کشیده‌اند.

آنهایی که در صحنه‌های بحرانی اقتصادی و اجتماعی از حضور و حمیت زنان بهره برده‌اند، به‌خوبی می‌دانند که اگر جایگاه‌های بزرگ‌تر و حساس‌تر اجرایی سیاسی و اقتصادی کشورمان توسط زنان اداره می‌شد امروز شاهد رشد بیشتر، فساد کمتر و بالندگی بیشتر کشورمان بودیم.

عوامل موثر بر حضور پررنگ‌تر بانوان در اقتصاد بررسی شد

کسب‌وکار زنان از منظر زنان موفق

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

امروز دیگر بیشتر کارشناسان و فعالان اقتصادی نقش تاثیرگذار زنان در اقتصاد و توسعه اقتصادی را تایید می‌کنند و کمتر مخالفتی با حضور این گروه از جامعه در فرآیندهای تجاری و اقتصادی دارند. گرچه هنوز انتقادهایی به نحوه حضور زنان در برخی مشاغل و کسب‌وکارها و خراب شدن روال‌های معمول بازارهای کار و روابط کارگر و کارفرما وجود دارد اما کمتر کسی می‌تواند منکر حضور موفق زنان در حوزه‌های کارآفرینی شود. البته در مقابل نگاه مردانه به حوزه کسب‌وکار، نباید از گلایه‌های زنان فعال اقتصادی در زمینه موانع جنسیتی موجود در بازار کار برای روند رو به رشد زنان در این عرصه‌ها غافل بود؛ نگاهی که مسیر زنان را در حوزه اقتصاد سنگلاخی و باتلاقی می‌داند و دلیل حضور کمرنگ‌تر زنان در این بخش را به این شکل تفسیر می‌کند. در این شماره روزنامه صمت به بهانه روز زن، پای صحبت چند تن از زنان موفق در حوزه کسب‌وکار نشسته‌ایم و از آنها درباره مولفه‌های پذیرش زنان در اقتصاد پرس‌وجو کرده‌ایم که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

عکس: آیدا فریدی

نگاه‌ها باید جنسیت‌زدایی شود

فاطمه مقیمی- کارآفرین و فعال اقتصادی: ساده‌انگاری است اگر گمان کنیم شرایط اقتصاد در دنیا به‌گونه‌ای است که تفکیک جنسیتی در آن نقش دارد. در واقع آنچه به‌عنوان ماحصل و خروجی اقتصاد یک کشور در نظر گرفته می‌شود کار چندانی به جنسیت ندارد اما وقتی به‌صورت فردی این موضوع را مورد بررسی قرار می‌دهیم، عباراتی نظیر سهم زنان در تولید ناخالص ملی مطرح می‌شود. در برخی کشورها که در آن کسب‌وکارهای خانگی رونق دارد، این نوع کسب‌وکارها میزان تولید ناخالص ملی را تا حدود زیادی افزایش می‌دهد و به‌عنوان آورده و خروجی تولیدی زنان در این حوزه مطرح می‌شود.

قوانین در حوزه اقتصاد تقریبا برای زنان و مردان مشابه هستند اما این موضوع به‌معنای یکسان بودن کلی قوانین نیست؛ یعنی گرچه زنان و مردان هر دو می‌توانند در بحث تجارت به‌صورت یکسان حضور داشته باشند اما هر زمان که همسر یک زن تاجر بخواهد، می‌تواند از سفر خارج از کشور او ممانعت کند و این موضوع می‌تواند محدودیت‌هایی را برای زنان از نظر توسعه کاری ایجاد کند. موضوع دیگر در این زمینه این است که باتوجه به شرایط اجتماعی و فیزیولوژیکی، زنان معمولا جنس دوم برای استخدام در مشاغل در نظر گرفته می‌شوند. در بسیاری از موارد، زنان گرچه تحصیلات مشابهی با مردان دارند، اما معمولا در بحث استخدام اولویت با مردان است و متاسفانه زمانی هم که قرار است تعدیل نیرو اتفاق بیفتد معمولا زنان در اولویت این کار قرار می‌گیرند. شاید یکی از مهم‌ترین دلایل این کار مرخصی‌هایی باشد که قانون کار برای زنان در نظر گرفته است. این موضوع به‌ویژه در بخش خصوصی که رقابت و پیشی گرفتن در کار به‌شکل جدی مطرح است، نمود بیشتری دارد و کارفرما برای کارمندی که ۶ ماه به‌دلیل زایمان از مرخصی برخوردار است، اولویت در نظر نمی‌گیرد. حقیقت این است که قوانین معمولا به‌دست مردان نوشته می‌شود و این موضوع از نسبت نمایندگان زن و مرد مجلس شورای اسلامی کشور ما نیز مشخص است. وقتی امور مدیریتی، قانون‌گذاری و تصمیم‌گیری بیشتر به‌دست مردان است و زیرساخت‌های سنتی و مردسالارانه در این زمینه وجود دارد، طبیعی است که نگاه غالب حتی کار کردن زنان بیرون از فضای خانه را نیز چندان نپسندد، این در حالی است که تجربه ثابت کرده زنانی که در مدیریت امور خانه و خانواده موفق بوده و توانسته‌اند موقعیتی را برای فعالیت‌های اقتصادی بیابند، بدون شک در این فضاها نیز می‌توانند به‌شکل مطلوب عمل کنند و در این حیطه نیز تاثیرگذاری خوبی داشته باشند و حتی نتایج مطلوب‌تری را برای تولید ناخالص ملی کشور رقم بزنند.

قانون، قانون است

لاله قاسمعلی - کارآفرین: بازار کسب‌وکار در همه جای دنیا مبتنی بر سود و زیان و عدد و رقم است و معمولا نگاه جنسیتی در آن وجود ندارد. در کشور ما نیز همین رویکرد، اساس قوانین حاکم بر بازارهای کسب‌وکار است و معمولا رویکرد تبعیض‌آمیز در این حوزه وجود ندارد؛ بنابراین اینکه بخواهیم قوانین مربوط به کار و کارآفرینی را جنسیتی قلمداد کنیم، بیش از آنکه دارای معیارهای منطقی و قانونی باشد، مبتنی بر نگاه‌های احساسی در این زمینه است.

تجربه نشان داده هرگاه خود زنان با استفاده از توانایی‌های منطقی و عملکرد مطلوب در حوزه‌های اقتصادی، وارد بازار کار شده‌اند، گرچه در ابتدا شاید با نگاه‌های متعجب روبه‌رو شده‌اند، اما در ادامه توسط بازارهای کسب‌وکار پذیرفته شده و در همین محیط به‌اصطلاح مردانه به پیشرفت‌های قابل‌توجهی نیز رسیده‌اند. اتفاقا به‌نظر می‌رسد مهم‌ترین عامل بازدارنده زنان در ورود به حوزه‌های کسب‌وکار و آکارآفرینی، بیش از آنکه نگاه مردانه به این حوزه باشد، نبود خودباوری، دانش و آگاهی در این بخش‌ها بوده و این روند در طول سال‌ها باعث شده این بخش از جامعه توجه چندانی به قابلیت‌های خود در حوزه‌های دیگر نداشته باشند. البته موضوع نگاه‌های تبعیض‌آمیز از موضوع قوانین جداست و شاید در ابتدا به‌دلیل باورهایی که در طول سالیان در مشاغل مختلف شکل گرفته، حضور زنان با تبعیض‌هایی مواجه شود اما تجربه نشان داده این نگاه‌ها نیز به مرور زمان تحت تاثیر قابلیت‌های کاری قرار گرفته و از بین می‌رود.

البته منظور از دانش تنها تحصیلات دانشگاهی نیست، زیرا همان‌طور که می‌دانید در حال حاضر جمعیت دانشگاهیان خانم بیش از دانشگاهیان آقاست اما همچنان حضور مردان در حوزه‌های کسب‌وکار به‌مراتب بیشتر از زنان است. سواد اجتماعی، آگاهی از چالش‌های موجود در فضای کسب‌وکار و خودباوری نسبت به توانایی‌های موجود، می‌تواند از مهم‌ترین عوامل موفقیت زنان در این عرصه باشد. در حال حاضر بسیاری از صنایع کوچک و متوسط می‌تواند بستر و امکان فعالیت زنان را ایجاد کند و بسیاری از زنان نیز می‌توانند این کسب‌وکارها را از صفر تا صد با همت خود پیش ببرند و سهمی در تولید ناخالص ملی داشته باشند. پس اگر اقدامی در این حوزه‌ها شکل نمی‌گیرد، کوتاهی و ناآگاهی و کم‌لطفی از خود ماست.

ما باید بپذیریم ریشه همه کاستی‌ها و مشکلات ما در حوزه‌های مختلف ناآگاهی است. این ناآگاهی، ناتوانی را در پی دارد و در مقوله‌ای مثل کسب‌وکار که همواره با میزان سوددهی سنجیده می‌شود جایگاهی ندارد. پس بیشترین تاکید و توصیه به زنان که تمایل به حضور در عرصه‌ها مختلف کسب‌وکار دارند می‌تواند این باشد که به کسب آگاهی و دانش در آن حوزه بپردازند و مسیر خود را برای رسیدن به هدف بشناسند.

> مهم‌ترین عامل بازدارنده زنان در ورود به حوزه‌های کسب‌وکار و کارآفرینی، بیش از آنکه نگاه مردانه به این حوزه باشد، نبود خودباوری، دانش و آگاهی در این بخش‌هاست

قابلیت‌ها موانع را کم می‌کند

فرزانه خانلرخانی- کارآفرین حوزه شیشه‌گری و آبگینه: در حوزه اشتغال زنان باید گفت گرچه قوانین و مقررات در این زمینه بین مردان و زنان یکسان است اما برخی رویکردهای سلیقه‌ای در این حوزه حضور زنان را با موانعی مواجه می‌کند.

با این حال زنانی که از قابلیت‌های کارآفرینی خود در بخش‌های مختلف آگاهی دارند و اعتماد به نفس ارائه کردن توانایی‌های خود را نیز پیدا کرده‌اند، می‌توانند در مدت کوتاهی باورهای غلط و جنسیتی در زمینه اشتغال را عوض و نه به‌عنوان یک زن تلاشگر که به‌عنوان یک فعال اقتصادی جایگاه خود را در بازار کسب‌وکار پیدا کنند. البته باید به این نکته نیز توجه داشت که بازار امروز کشور ما به‌دلیل مشکلات اقتصادی، گنجایش پذیرش بسیاری از ایده‌ها و مشاغل را ندارد و این ارتباطی به جنسیت فعالان این حوزه‌ها ندارد؛ بنابراین در اولویت قرار گرفتن معیشت، برخی از شاخه‌های کسب‌وکار را با کاهش مخاطب مواجه می‌کند که تولید محصولات هنری نیز در این دسته قرار می‌گیرد. در هر حال بازار کسب‌وکار، تولید و تجارت بیش از آنکه جنسیت افراد را مورد توجه قرار دهد، سود و زیان اقتصادی را مدنظر قرار می‌دهد و اگر زنان جامعه ما نیز با آگاهی وارد این بازار شوند و خود را تا حد قابل قبولی از رشد برسانند، می‌توانند به جایگاه موردنظر خود برسند.

سخن پایانی...

شاید در بسیاری از موارد بتوان دیدگاه‌های زنان را در راستای اینکه قوانین کار در کشور ما و حتی در کل دنیا با قلم مردانه نوشته شده، پذیرفت اما اگر انصاف به خرج دهیم، می‌بینیم که زنانی که در بخش‌های مختلف اقتصادی و تجاری به موفقیت رسیده‌اند هم از همین قوانین تبعیت کرده‌اند و تازه وقتی از آنها درباره مردانه بودن قوانین پرسش می‌شود، قریب به اتفاق آنها اعتقاد دارند قانون برای همه یکی است و زنان نیز مانند مردان از همین مسیر می‌توانند به موفقیت برسند. طبیعتا هر شغلی باتوجه به مختصات ذاتی خود دارای ارزش تعریف‌شده‌ای است که در شکل درست بازار کار، کارفرما باید بهای آن را پرداخت کند؛ بنابراین گاهی مشکلات بازار کار برای زنان بیشتر از آنکه به کم‌فهمی و کژتابی مربوط باشد، به این دلیل است که گاهی زنان، ارزش خود به‌عنوان یک فعال بازار کار و کاری که انجام می‌دهند را به‌درستی نمی‌دانند.

مدیرعامل شرکت طلای طبیعت در گفت‌وگو با صمت:

کیفیت ما قابل رقابت است

شرکت طلای طبیعت تحقیقات خود را توسط دکتر پناهی از سال ۱۳۶۲ آغاز کرد و در سال ۱۳۶۸ به‌عنوان اولین تولیدکننده روغن خراطین و روغن مورچه، نامدار شد و با کمترین سرمایه و امکانات محصولات خود را به بازار عرضه می‌کرد.

به‌دلیل حسن نیت این شرکت در تلاش برای درمان قطعی بیماران در طول این سال‌ها و استقبال مخاطبان از محصولات، این شرکت امروز تولیدکننده بیش از ۲۴ نوع محصول دارویی و بیش از ۱۸۰ نوع روغن گیاهی، دانه‌ای، کمیاب و خاص در کشور است. هر یک از روغن‌های تولیدشده در شرکت طلای طبیعت دارای خواص و اثربخشی هستند که در انواع محصولات درمانی، بهداشتی، آرایشی و همچنین خوراکی کاربرد دارند. عمده مشتریان گرامی این شرکت، شرکت‌های بزرگ محصولات بهداشتی، حکیمان طب سنتی، کرم‌سازان طب سنتی، ماساژورها، عطاری‌ها و... هستند. این موضوع بهانه‌ای شد تا در این شماره روزنامه صمت گفت‌وگویی را با محمد حسین زینلی مدیرعامل این شرکت انجام دهیم که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

◉ تولیدات این شرکت شامل چه محصولاتی هستند؟

در شرکت طلای طبیعت محصولات متنوع و مختلفی تولید می‌شود که در ۴ گروه اصلی روغن‌های دانه‌ای (پرس سرد)، روغن‌های گیاهی، روغن‌های کمیاب و خاص و محصولات ترکیبی از روغن‌ها دسته‌بندی می‌شوند. این ۴ گروه از روغن‌ها شامل بیش از ۲۴ نوع محصول دارویی و بیش از ۱۸۰ نوع روغن گیاهی، دانه‌ای و کمیاب و خاص هستند که بخش قابل‌توجهی از نیاز خریداران این محصولات را تامین می‌کنند.

◉ در زمینه دامنه فعالیت در داخل کشور و صادرات چه برنامه‌هایی داشته‌اید؟

شرکت طلای طبیعت، روغن‌های تولیدشده را به‌صورت کاملا ارگانیک و ۱۰۰ درصد طبیعی، به شرط آنالیز به مخاطبان خود ارائه می‌کند و بسیاری از دوستداران این محصولات در داخل کشور از خریداران محصولات ما هستند.

در زمینه صادرات نیز باید گفت این کار تا امروز به‌صورت غیرمستقیم انجام می‌شده اما باتوجه به برنامه‌ها و اهداف توسعه‌محور خود در حال اقدام برای صادرات مستقیم این محصولات هستیم.

◉ چه تعداد پرسنل در این شرکت مشغول کار هستند و در زمینه اشتغالزایی در منطقه چه نقشی ایفا کرده‌اید؟

شرکت تولیدی طلای طبیعت در ۳ بخش دفتر اداری، انبار و کارخانه تولیدی اقدام به جذب نیرو کرده که تعداد آنها در مجموع در حال حاضر به ۲۰ نفر می‌رسد.

◉ شاخص‌های سلامت در محصولات شما چه نقشی دارند؟

طبیعتا محصولات ما که در ارتباط مستقیم با سلامت افراد هستند، باید از نظر سلامت دارای استانداردهای قابل‌قبول باشند. در این راستا باید گفت تمامی روغن‌های تولید شده در این شرکت، چه در زمینه خوراکی و غذایی و چه در حوزه‌های آرایشی و بهداشتی، صنعتی و عطرسازی دارای کیفیت و استانداردهای لازم هستند. محصولات ما در زمینه خوراکی و پوست و مو بسیار باکیفیت و قابل آنالیز و صادرات است و هیچ گونه تداخل و مشکلی برای بدن و محیط‌زیست ایجاد نمی‌کند.

در همین زمینه لازم به ذکر است که در ترکیب این محصولات از هیچ گونه مواد افزودنی و شیمیایی استفاده نمی‌شود.

◉ نقش جشنواره ملی صنعت سلامت‌محور را در این عرصه چطور ارزیابی می‌کنید؟

به‌نظر می‌آید نگرش سلامت‌محور به تولیدات این حوزه می‌تواند به یک نوع بازرسی تمام‌عیار و قابل رقابت در این حوزه تبدیل شود. این موضوع باعث می‌شود تولیدکنندگان انگیزه پیدا کنند تا محصولات خود را با کیفیت هرچه بالاتر عرضه کنند و در سطح کشور بهتر و بیشتر مطرح شوند.

وجود چنین جشنواره‌ای می‌تواند انگیزه لازم را برای تولیدکنندگان در حوزه‌های مختلف برای توجه به معیارهای سلامت ایجاد کند و موجب ارتقای کیفیت محصولات تولیدی شود.

قیمت‌گذاری دستوری در بورس اجرایی نمی‌شود

وزیر امور اقتصادی و دارایی درباره احتمال اجرایی شدن قیمت‌گذاری دستوری در بورس کالا، گفت: ممکن است این طرح اجرایی نشود.

فرهاد دژپسند در گفت‌وگو با ایرنا به قیمت‌گذاری دستوری که از مدت‌ها قبل از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت مطرح شده بود، اشاره کرد و افزود: این موضوع از همان ابتدا با حاشیه‌های زیادی همراه بود و معاملات بازار را تحت‌تاثیر قرار داد، در نهایت وزیر صنعت، معدن و تجارت این موضوع را تکذیب و اعلام کرد به هیچ عنوان موافق قیمت‌گذاری دستوری نیست.

وی ادامه داد: وزیر صنعت، معدن و تجارت در آخرین جلسه برگزار شده شورای‌عالی بورس به صراحت اعلام کرد اعتقادی به قیمت‌گذاری دستوری ندارد. دژپسند اظهارکرد: به‌دلیل حاشیه‌های ایجادشده از زمان مطرح شدن این موضوع، دولت تصمیم‌گیری در این زمینه را به شورای‌عالی بورس ارجاع داده است؛ بنابراین اگر قرار بر تغییر قیمت‌گذاری باشد شورای‌عالی بورس باید در این زمینه تصمیم‌گیری کند. وزیر امور اقتصاد و دارایی با بیان اینکه موضوع قیمت‌گذاری دستوری درباره محصولات فولاد در بورس کالا بود، افزود: این موضوع باید مدنظر قرار گیرد که تاکنون بورس کالا عملکرد بسیار خوبی را از خود نشان داده و متناسب با قواعد و مقررات در حال فعالیت است.

دژپسند اظهارکرد: همیشه شاهد معاملاتی شفاف در بورس کالا بوده‌ایم و این بازار توانسته کمک بسیاری به مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان کند.

در بررسی ورود استارت‌آپ‌ها به بازار سهام و جذب سرمایه دانش‌بنیان مطرح شد

نمایش ضعیف صندوق‌های جسورانه در بورس

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه پس از خودداری بانک‌ها از مشارکت در پروژه‌های دانش‌بنیان و با هدف تامین مالی برای شرکت‌های دانش پایه در بازار سهام ایران پایه‌گذاری شدند. فارغ از اینکه این صندوق‌ها به اهداف خود رسیده‌اند یا خیر، باید توجه داشت که تامین مالی پروژه‌هایی از این دست به طور اصولی در تمام جهان از طریق بازار سهام انجام می‌شود و بانک‌ها عموما علاقه‌ای برای ورود به این بخش از خود نشان نمی‌دهند. از همین‌رو کارشناسان از ایجاد این صندوق‌ها در بورس تهران استقبال کرده‌اند اما با توجه به مشکلاتی که بازار سرمایه در ایران دارد می‌توان گفت که این ساختار در شرایطی برای بورس در نظر گرفته شده که در کل کوچک‌ترین ریسکی، سهامداران را از سرمایه‌گذاری منصرف می‌کند، چه برسد به سرمایه‌گذاری در بخشی که حتی در توسعه‌یافته‌ترین کشورها نیز احتمال شکست آن ۹برابر پیروزی‌اش است!

البته برخی تحلیلگران معتقدند به محض ورود شرکت‌های دانش‌بنیان به بازار سهام تهران، می‌توان شاهد پاگرفتن این صندوق‌ها نیز بود، چراکه زمینه برای فعالیت آنها بیش از پیش فراهم خواهد شد. البته شرط اصلی این امر نیز عملکرد شفاف این شرکت‌ها در ارائه و انتشار داده‌ها به سهامداران و فعالان بازار سرمایه است، چراکه این شرکت‌ها با توجه به ذات پرریسکی که دارند باید تمام تلاش خود را به‌کار گیرند تا هرقدر که ممکن است ریسک‌های جانبی سرمایه‌گذاری را کم کنند که سرمایه‌گذار برای ورود به این حوزه ترغیب شود.

> منفعت و سود سرمایه‌گذاری‌های موفق در زمینه استارت‌آپ‌ها هم به همان نسبت که ریسک بالایی دارد، بیش از سایر حوزه‌هاست. به‌عنوان مثال، پروژه‌های مطالعاتی دارویی و پزشکی یکی از حوزه‌هایی است که این شرکت‌ها موفقیت‌های بسیار خوب در زمینه صندوق‌های جسورانه هم به توفیقاتی دست یافت

صندوق جسورانه چیست؟

صندوق جسورانه یا Venture Capital Fund، نوعی صندوق سرمایه‌گذاری مشترک است که پول را از سرمایه‌گذارانی که قصد مشارکت دارند، گردآوری و مبالغ مورد نظر را در کسب‌وکارهای نوپای کوچک و متوسط که ظرفیت رشد بالایی دارند، سرمایه‌گذاری می‌کند. در واقع این صندوق‌ها، نوعی سبد دارایی تشکیل می‌دهند. از آنجایی که تأمین مالی یک استارت‌آپ، هزینه‌بر است و اشخاص حقیقی قادر به مشارکت حداکثری نیستند، معمولا سرمایه‌گذاران خطرپذیر را اشخاص حقوقی تشکیل می‌دهند. این اشخاص حقوقی شامل شرکت یا صندوق‌هایی هستند که سرمایه خود را از افراد و نهادهای بانکی، بیمه‌ای، بازنشستگی و... تأمین کرده‌اند.

نام این صندوق، تعیین‌کننده مشتری‌های خاص آن است؛ افراد جسور و خطرپذیر! مشتری اصلی صندوق‌های جسورانه سرمایه‌داران شخصی، صندوق‌های بازنشستگی، شرکت‌های بیمه و نهادهای مالی هستند. از آنجایی که میزان ریسک‌پذیری این صندوق‌ها بسیار بالاست، بعضی از صندوق‌ها برای ورود افراد حقیقی به این بازار، حداقل سرمایه مشخص می‌کنند. برای سرمایه‌گذاری در صندوق‌های جسورانه، مشابه اغلب صندوق‌های سرمایه‌گذاری باید از طریق دفاتر مورد تایید این صندوق‌ها یا وب‌سایت رسمی صندوق اقدام شود. برخی صندوق‌های جسورانه به‌صورت ETF یا قابل معامله در بازار بورس فعالیت می‌کنند؛ یعنی برای سرمایه‌گذاری در این صندوق‌ها باید پس از اخذ کد معاملاتی حتما از طریق یک کارگزاری واحد سرمایه‌گذاری آن صندوق را تهیه کنید.

صندوق‌ها فعالیت چشمگیری ندارند

فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه با اشاره به‌دلیل ایجاد صندوق‌های جسورانه به صمت گفت: صندوق‌های جسورانه در واقع با هدف تامین مالی برای شرکت‌های دانش‌بنیان و طرح و پروژه‌های علمی از محل بازار سهام ایجاد شده‌اند.

وی در ادامه افزود: البته همانطور که می‌دانیم ریسک موفقیت استارت‌آپ‌ها کلا پایین و طبیعتا احتمال بازدهی بالای سرمایه‌گذاری در این زمینه هم بسیار کمتر از حوزه‌های دیگر است.

هم سود زیاد و هم ریسک بالا

این کارشناس بازار سهام با اشاره به سود بالای سرمایه‌گذاری در این بخش‌ها، عنوان کرد: البته منفعت و سود سرمایه‌گذاری‌های موفق در این زمینه هم به همان نسبت که ریسک بالایی دارد، بیش از سایر حوزه‌هاست. به‌عنوان مثال، پروژه‌های مطالعاتی دارویی و پزشکی یکی از حوزه‌هایی است که این شرکت‌ها موفقیت‌های بسیار خوب و طبعا سرمایه‌گذاران نیز بازدهی خوبی داشته‌اند.

آقابزرگی با ضعیف دانستن بدنه فعالیتی این بخش‌ها در اقتصاد ایران و همچنین در بورس تهران، بیان کرد: اما در کشور ما این صندوق‌ها و شرکت‌ها بسیار نوپا و نحیف هستند. سطح سرمایه‌گذاری و فعالیت در این بخش‌ها بسیار کمتر از کشورهایی است که در زمینه شرکت‌های دانش‌بنیان فعال هستند. اما در هر حال می‌توان گفت کورسوی امیدی برای اشخاصی است که در این زمینه کار می‌کنند و نیاز به جذب سرمایه دارند.

این کارشناس و فعال بازار سهام در پایان ضمن اشاره به در دست اجرا بودن برخی صندوق‌های مشابه دیگر، خاطرنشان کرد: البته پروژه‌هایی مانند صندوق‌های زمین و ساختمان در دست بررسی و مطالعه هستند که در صورت پیاده‌سازی احتمالا نمونه‌های موفقی خواهند بود اما تا به اینجا فعالیت این صندوق‌ها در حدی نبوده که بتوان به آن اشاره کرد.

آینده روشن به شرط شفافیت

رضا بهرامی، مدرس و کارشناس بازار سهام با اشاره به ریسک بالای فعالیت در صندوق‌های جسورانه به صمت گفت: همانطور که از اسم این صندوق‌ها نیز برمی‌آید، درصد موفقیت در این حوزه بسیار پایین‌تر از سایر بخش‌ها است و شاید همین مسئله باعث شده با استقبال کمتری مواجه شوند.

وی در ادامه افزود: شاید به همین دلیل است که بین شرکت‌هایی که در این زمینه فعالیت می‌کنند، نمونه‌های خیلی شاخص و موفقی را به سختی می‌توان یافت.

تجارب موفق

بهرامی با اشاره به تجارب موفق سایر کشورها در این زمینه عنوان کرد: برای توفیق یافتن در این حوزه لازم است دانش و تجربه بیشتری کسب شود و فعالان بهتر است با نگاه به تجربه کشورهای پیشتاز در این زمینه اقدام به سرمایه‌گذاری در این بخش کنند.

وی ادامه داد: از سویی هم باید با توجه به وضعیت بازار کشور خودمان شرایط این حوزه را سنجید، از همین رو معتقدم اگر دانش افزایی در این زمینه انجام شود می‌توان با استفاده از تجارب سایر کشورها استراتژی‌هایی را برگزید که به موفقیت ختم شوند.

تحریم‌ها و استارت‌آپ‌ها

این کارشناس بازار سهام به م تاثیرات منفی تحریم‌ها بر عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه اشاره کرد و به صمت گفت: موضوع تحریم‌ها را نیز باید در نظر گرفت، شاید اگر کشورمان با محدودیت‌های تحریمی روبه‌رو نبود، می‌شد در این زمینه هم به توفیقاتی دست یافت. به همین دلیل معتقدم بهتر است کمی زمان داده شود، چراکه با توجه به جو خوشبینی ایجاد شده ممکن است تحریم‌ها برداشته شوند و فرصت خوبی برای این دست شرکت‌ها نیز فراهم خواهد شد تا بتوانند فعالیت پربازده‌تری را داشته باشند.

نمونه‌های موفق

این تحلیلگر بازار سرمایه با اشاره به نمونه‌های موفق، یادآور شد: البته نمونه‌هایی هم در بین این شرکت‌ها و صندوق‌ها وجود دارند که در حوزه‌های بازی‌های رایانه‌ای، نرم‌افزارها، اپلیکیشن‌های سرگرمی و... سرمایه‌گذاری‌های به‌نسبت موفقی داشته‌اند. البته این بازار ظرفیت‌های زیادی دارد که می‌توان با فراهم شدن شرایط از این فضاها استفاده کرد.

وی افزود: اما اگر به‌طور کلی به کارنامه این صندوق‌ها نگاه کنیم چندان نتایج خیلی چشمگیری در دست نیست که بتوان به آنها بالید.

ورود استارت‌آپ‌ها به بورس

بهرامی در پایان ضمن تاکید بر اهمیت ورود استارت‌آپ‌ها به بورس اوراق بهادار، خاطرنشان کرد: ورود استارت‌آپ‌ها به بورس نیز می‌تواند تاثیرات مثبتی روی عملکرد این صندوق‌ها داشته باشد اما به شرط اینکه اصل شفافیت کاملا رعایت شده و تمامی اطلاعات و اهداف شرکت مستقیم در اختیار تحلیلگران فاندمنتال و سهامداران قرار گیرد تا بتوانند چشم‌انداز را برای معاملات خود ترسیم کنند. هرچه داده‌ها شفاف‌تر و کامل‌تر باشد مخاطب را راغب به سرمایه‌گذاری در این بخش خواهد کرد، نباید فراموش کرد که شفافیت همیشه عامل تاثیرگذاری در جذب سرمایه به شمار می‌رود.

رضا بهرامی: شاید اگر کشورمان با محدودیت‌های تحریمی روبه‌رو نبود، می‌شد در زمینه صندوق‌های جسورانه هم به توفیقاتی دست یافت

آینده درخشان با اتکا به صندوق‌های بورسی

احسان عسگری، کارشناس بازار سرمایه درباره نحوه عملکرد صندوق‌های جسورانه در بورس توضیح داد: صندوق‌های خصوصی ابزاری برای تامین مالی پروژه‌ها و شرکت‌هایی است که به‌دنبال جذب مشارکت‌کننده هستند. همچنین صندوق‌های خصوصی در شرکت‌هایی که به بلوغ رسیده‌اند، اما همچنان در بورس پذیرفته نشده‌اند، سرمایه‌گذاری می‌کنند.

به گزارش ایرنا، وی خاطرنشان کرد: صندوق‌های جسورانه هم غالبا در شرکت‌های استارت‌آپی سرمایه‌گذاری می‌کنند که در مرحله شکل‌گیری یا بعد از آن قرار داشته و تا مرحله بلوغ کامل فاصله دارند.

عسکری درباره شباهت صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی با صندوق‌های جسورانه، گفت: صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی به‌دلیل ماهیت موضوعات سرمایه‌گذاری و سطح ریسک در سرمایه‌گذاری‌ها شباهت زیادی با صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه (VC) دارند؛ بنابراین این صندوق‌ها به مثابه صندوق‌های VC مناسب افرادی است که پذیرش ریسک بالاتری نسبت به بازار سهام برای کسب بازدهی بیشتر دارند.

این کارشناس بازار سرمایه ادامه داد: مزیت این سرمایه‌گذاری، امکان دستیابی به بازدهی فراتر از بازار سهام با پذیرش ریسک بالاتر است و برای اشخاصی که سطح ریسک‌پذیری بالایی دارند، مناسب است؛ بنابراین به افرادی که ریسک‌پذیری کمتری دارند، پیشنهاد می‌شود صندوق‌های سهام، مختلط و با درآمد ثابت را در سطوح پایین‌تر ریسک‌پذیری مدنظر قرار دهند.

وی عنوان کرد: در چند سال گذشته تلاش‌های زیادی از سوی نهادهای ناظر بازارسرمایه و سایر فعالان بازار به ویژه شرکت‌های سرمایه‌گذاری برای رونق بخشی در این حوزه انجام‌شده است و اکنون با همه این تلاش‌ها، تعداد صندوق‌های سرمایه‌گذاری خصوصی در بازارسرمایه کشور که با صندوق‌های جسورانه در یک طبقه قرار دارند، کمتر از ۱۰ صندوق است که عمده آنها در ۲ تا ۳ سال گذشته راه‌اندازی شده‌اند.

عسکری افزود: این موضوع نشان می‌دهد اگرچه تعداد این صندوق‌ها در مقایسه با طرح‌ها و پروژه‌های استارت‌آپ و نوآورانه کشور ناچیز است، اما روند رو به رشد حجم سرمایه‌گذاری‌ها و افزایش تعداد این صندوق‌ها به همراه افزایش قابل‌توجه شرکت‌های استارت‌آپی، نوید آینده‌ای درخشان را در این حوزه می‌دهد.

سخن پایانی...

باید یادآور شد که هیچ‌یک از مسئولان فرابورس تهران حاضر به پاسخگویی و ارائه اطلاعات در این حوزه نشدند در حالی که یکی از شروط اصلی کاهش ریسک سرمایه‌گذاری، شفافیت در انتشار اطلاعات است اما ظاهرا این اصول جهان شمول برای مسئولان سازمان بورس اهمیت چندانی ندارد. البته کارشناسان معتقدند دلیل اینکه مسئولان تمایلی به ارائه آمار و داده‌ها ندارند این است که طرح صندوق‌های جسورانه در عمل پروژه‌ای شکست خورده است و در زمان ایجاد آنها مانور تبلیغاتی زیادی انجام شده بود.

یادداشت

بورس مسکن حرف جدیدی نیست!

مهدی سلطان‌محمدی
کارشناس بازار مسکن

ماه‌هاست مسئله ایجاد بورس مسکن در بازار سهام تهران مطرح شده اما تاکنون به نتیجه چندان روشن و مشخصی نرسیده‌ایم تا بتوان با اتکا به آن موفقیت یا شکست این پروژه را مورد بررسی قرار داد.

اما با توجه به مختصات این برنامه باید گفت که حرف چندان جدیدی در بین جزئیات منتشر شده وجود نداشته و به نظر نمی‌رسد بتواند در راستای رسیدن به اهداف مشخص شده به توفیقی دست یابد.

در همین راستا، از مدت‌ها قبل نقدهای زیادی به عملکرد مسئولان در زمینه عرضه مسکن در بورس مطرح شده اما همچنان روشن نیست قرار است این طرح را به کدام سو هدایت یا حتی این طرح را چگونه اجرایی کنند.

هرچند هنوز جزئیات دقیقی از نحوه اجرای این طرح اعلام نشده اما روی هم رفته به نظر می‌رسد حرف جدیدی در کار نیست، چراکه این برنامه شباهت زیادی به طرحی که بیش از ۱۰سال قبل با عنوان «صندوق زمین و مسکن» مطرح شد، دارد.

البته باید یادآور شد که آن طرح نیز در عمل موفقیت‌آمیز نبود و به نتیجه‌ای نرسید و مانند ده‌ها طرح نیمه‌کاره دیگر به حال خود رها شد.

به نظر می‌رسد مسئولان و نهادهای ذی‌ربط در یک سردرگمی به‌سر می‌برند، چراکه گاهی شنیده می‌شود قرار است مسکن را به صورت متری در بورس عرضه کنند و پس از مدتی مدعی می‌شوند که زمین‌های دولتی را واگذار خواهند کرد، اما روی هم رفته هنوز مشخص نیست برنامه مسئولان برای اجرای این دست طرح‌ها دقیقا چیست.

اما باید گفت این طرح‌ها تکراری و عرضه متری مسکن نیز مشابه همان طرح ناموفقی است که پیش‌تر در قالب صندوق زمین و مسکن مطرح شد.

از سویی هم این نگرانی‌های جدی درباره جهش قیمتی مسکن در بازار وجود دارد، چراکه انتظار می‌رود به‌دنبال اجرای این طرح شاهد تشدید تورم باشیم و نرخ مسکن در بازار شدیدا افزایش یابد که در این صورت مسئله لزوم حراست از دارایی‌های مردم نیز مطرح می‌شود.

اما اگر اظهارات مسئولان بورس کالا را مبنا قرار دهیم باید گفت که قصد دارند برنامه‌ای شبیه به همان صندوق زمین و مسکن را دوباره به اجرا بگذارند.

همانطور که پیش‌تر نیز تاکید شد این طرح قبلا اجرا شد و دلیل استقبال نکردن از آن نیز این است که زیرساخت‌های مالیاتی در کشور ما سرمایه‌گذاری در این دست حوزه‌ها را غیرقابتی می‌کند.

البته وقتی قیمت‌ها رو به افزایش است، سرمایه‌گذاری روی هر پروژه‌ای بازدهی به‌نسبت خوبی را هم خواهد داشت اما وقتی بازارها با رکود مواجه می‌شوند، بخش خصوصی در رقابت با بخش دولتی امکان و توان رقابت را نداشته و عملا کارآیی این طرح زیر سوال می‌رود.

البته در ظاهر این ایده، فکر بسیار زیبا و خوشایندی است که مردم بتوانند به‌تدریج قدرت خرید و سرمایه‌گذاری خود را حفظ کنند اما در کشورهای توسعه‌یافته این امر به شکل و شمایلی که ما اجرا می‌کنیم، پیاده نمی‌شود.

در این کشورها مردم به دو روش وارد این حوزه می‌شوند؛ یکی اینکه افراد وارد پروژه‌های بزرگ شده و با مشارکت یا پیش‌خرید در آن سرمایه‌گذاری می‌کنند اما افرادی که می‌خواهند کلان‌تر وارد این حوزه شوند، درصد مشخصی از یک پروژه را خریداری می‌کنند.

از سوی دیگر هم افراد می‌توانند از طریق صندوق‌های سرمایه‌گذاری اقدام به سرمایه‌گذاری کنند، این صندوق‌ها نیز دارایی‌های ملکی دارند که اجاره آنها را وصول می‌کنند و سود خوبی هم به سرمایه‌گذاران تعلق می‌گیرد. افرادی که از این شیوه برای سرمایه‌گذاری استفاده می‌کنند، می‌توانند با نوسانات قیمتی در بازار ارزش دارایی‌های خود را نیز حفظ کنند. اما ما هنوز نتوانسته‌ایم این شیوه‌ها را در ایران اجرایی کنیم.

دهه فجر

ایستادگی بر آرمان‌های انقلاب

سید مصطفی فخری بافقی، مدیر روابط‌عمومی شرکت سنگ آهن مرکزی ایران-بافق به مناسبت فرارسیدن ۱۲ بهمن سالروز ورود تاریخی امام خمینی(ره) به میهن اسلامی و آغاز دهه فجر و چهل‌ودومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی پیام تبریکی صادر کرد. در متن پیام وی آمده است: ۱۲بهمن؛ آغازین روز ایام‌الله دهه فجر، روز ورود تاریخی امام راحل به کشور بعد از ۱۵سال دوری و تبعید یک روز تاریخی در کشور ما محسوب می‌شود و این بازگشت مقدمه‌ای برای حرکت بی‌سابقه مردم و به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی بود که در قرون اخیر بی‌سابقه بوده است. مردم عزیز ایران در این روزها در حالی به استقبال جشن چهل‌ودومین سالگرد پیروزی انقلاب می‌روند که دشمنان با ابزار مختلف و تحریم‌ها تمام تلاش خود را در جهت سیاه‌نمایی به کار گرفته‌اند، اما ملت ایران با تأسی از قیام عاشورا و قیام امام حسین(ع) با اقتدار و صلاحیت اوج عزت خود را نشان داده و با امید به آینده در چهل‌ودو سالگی انقلاب بر ارزش‌ها و آرمان‌های نظام مقدس جمهوری اسلامی ایستادگی کرده و با تبعیت از منویات رهبر معظم انقلاب و وصایای امام عظیم‌الشأن تمامی تلاش خود را در جهت اعتلای ایران عزیز به کار خواهد گرفت.

همچنین تقارن میلاد با سعادت حضرت فاطمه زهرا(س) با آغاز دهه فجر انقلاب برکات معنوی این ایام را دوچندان کرده و کشورمان را سراسر شادی و شور نموده است.

امیدوارم به برکت این ایام و با اتحاد و همدلی بین مردم و مسئولان سرآغازی باشد تا بتوانیم بر بیماری منحوس کرونا که داغ بزرگی را بر دل ملتمان و همه کشورهای دیگر قرار داده فائق آییم و روزگارمان به مانند گذشته عاری از بیماری و مصیبت شود.

افتتاح ۱۱۴۶ پروژه در فارس به مناسبت دهه فجر

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

عنایت‌الله رحیمی

به مناسبت ایام‌الله دهه فجر انقلاب اسلامی، ۱۱۴۶ پروژه در سرفصل‌های عمرانی، فرهنگی، خدماتی، بهداشت و درمان و رفاهی با اعتباری افزون‌بر ۲۳هزار و ۸۶۹ میلیارد تومان در استان فارس افتتاح خواهد شد.

به گزارش صبح‌نو از استان فارس، عنایت‌الله رحیمی در یک نشست خبری که همزمان با نخستین روز از دهه فجر برگزار شد، ضمن تبریک این ایام عنوان کرد: امروز یادآور روزها و خاطراتی است که در ۱۲ بهمن ۵۷ امام پا به خاک پاک ایران گذاشت؛ جایی که از گذشته برای استقرار بنیان نظامی تلاش کرده بود.

استاندار فارس گفت: عمده پروژه‌هایی که امسال در ایام دهه فجر در فارس افتتاح می‌شود در زمینه راه‌های اصلی، فرعی، روستایی، عشایری، آب آشامیدنی، فضاهای فرهنگی آموزشی، مراکز آموزش عالی، سازمان‌های فرهنگی اجتماعی، عمران شهری و روستایی، نیروگاه، خطوط انتقال برق، پروژه‌های زیربنایی و امور ورزشی است. همچنین طرح‌های تولیدی بخش صنعتی و کشاورزی با ۱۶۷ پروژه بیشترین سهم را به خود اختصاص داده است.

رحیمی با تاکید بر اینکه دولت در شرایط بسیار سخت اقتصادی و فشار ناشی از تحریم‌ها بدون سر و صدا کارهای عظیمی را در استان به سرانجام رسانده گفت: نمی‌دانم چرا عده‌ای منافع خود را در تخریب دولت و ندیده شدن خدمات آن می‌بینند و به بهانه‌های مختلف سعی در تخریب دولتمردان دارند؟ او با اشاره به اینکه در دهه فجر امسال ۱۰۰ پروژه جدید تعریف می‌شود، افزود: ۳۵ پروژه مهم و اثرگذار در زمینه‌های ریلی، سد و بیمارستان نیز در فهرست پروژه‌های استان دیده می‌شود که تا نیمه نخست سال ۱۴۰۰ به بهره‌برداری می‌رسد. استاندار فارس همچنین به عملکرد استان در حوزه سرمایه‌گذاری اشاره و با بیان اینکه میزان جذب سرمایه‌گذاری مستقیم در استان ۲ میلیارد و ۴۳۶ میلیون دلار بوده است، گفت: در ۴ سال گذشته با وجود شرایط اقتصادی یک میلیارد و ۴۱۶ میلیون دلار سرمایه‌گذاری خارجی در استان شکل گرفته که برابر با مجموع ۳۵ سال قبل از آن بوده است. رحیمی تاکید کرد: استان فارس با جذب ۶۸۵.۳ میلیون دلار سرمایه‌گذاری خارجی از ابتدای امسال تاکنون رتبه برتر کشور را در این زمینه به خود اختصاص داده است.

۳۵ پروژه مهم و اثرگذار در زمینه‌های ریلی، سد و بیمارستان در فهرست پروژه‌های استان دیده می‌شود که تا نیمه نخست سال ۱۴۰۰ به بهره‌برداری می‌رسد

استاندار فارس همچنین از کاهش مستمر نرخ بیکاری در استان خبر داد و گفت: در سال ۹۲ نرخ بیکاری فارس ۱۶.۵ درصد و رتبه استان ۲۵ بوده اما با کاهش نرخ بیکاری این عدد در استان به ۷.۹ رسیده و استان در رتبه ۳ کشوری قرار گرفته است. او همچنین با بیان اینکه انتخابات بیانگر جمهوریت نظام و استقرار، تقویت و استمرار آن است، گفت: جمهوری اسلامی ایران از ابتدا تاکنون تکیه‌اش بر مردم بوده و رأی مردم از بالاترین مقام تصمیم‌گیری تا پایین‌ترین آن مبنای انتخاب مستقیم و غیرمستقیم دولتمردان بوده است.

استاندار فارس اضافه کرد: برای استمرار نظام نیازمند مردم به عنوان تکیه‌گاه همیشگی نظام هستیم؛ این مهم در آرمان‌های بلند بنیان‌گذار انقلاب نیز جایگاه ویژه‌ای دارد. رحیمی ضمن دعوت مردم به مشارکت حداکثری آنها در عرصه انتخابات سال آینده، گفت: زمینه حضور افکار مختلف در زیر چتر نظام باید فراهم شود تا فضای مشارکت و رقابت مهیا شود.

او درباره آخرین وضعیت شهر بین‌المللی گردشگری و سلامت فارس گفت: مباحث زیرساختی و رفع معارضین در ۱۰۰۰ هکتار مساحت پیش‌بینی شده برای ایجاد این شهر در دست اجراست و مراحل ساخت آن به صورت زون‌بندی و با حضور سرمایه‌گذاران مختلف انجام خواهد شد. استاندار فارس با بیان اینکه تا پایان کار دولت ۱۰۰۰ تخت بیمارستانی به استان اضافه می‌شود، گفت: عملیات اجرایی بیمارستان ۷۵۰ تخت‌خوابی میانرود آغاز شده و بیمارستان دوم نمازی نیز به‌زودی وارد فاز اجرایی می‌شود. درحال‌حاضر فارس پس از تهران در حوزه گردشگری سلامت در رتبه دوم کشور قرار دارد.

رحیمی اضافه کرد: علت اینکه بانک مرکزی امروز سکوت می‌کند نیز همین است و در راستای حفظ منافع ملی سکوت کرده است، وگرنه می‌شد مسائل را به صورت شفاف بیان کرد و به طور قطع مردم از این مباحث استفاده و دشمنان سوءاستفاده خواهند کرد. او به موضوع قطعی برق هم اشاره و اضافه کرد: قطعی برق در فارس کمترین میزان در کشور بوده، زیرا تولید برق در فارس بیش از نیاز است اما به دلیل شبکه بودن با کشور تاثیراتی از سطح کلان می‌گیریم. از این رو، اگر مصرف کشور به اندازه باشد به طور قطع کمبود یا قطع برق نخواهیم داشت.

بهینه‌سازی مصرف گاز در گلستان

لقمان میرزاعلی: مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق گلستان از تعدیل روشنایی و خاموش کردن ۴۷ هزار و ۶۲۳ چراغ روشنایی معابر با هدف کاهش مصرف برق در فصل زمستان خبرداد. علی‌اکبر نصیری افزود: خاموشی چراغ‌های معابر به صورت یک درمیان و در معابر اصلی شهری و جاده‌ها اجرا می‌شود و چراغ‌های روشنایی محلات شامل این طرح نیست. با اجرای این طرح حدود ۱۱هزار و ۸ کیلووات در بار شبکه صرفه‌جویی می‌شود. نصیری اظهار کرد: این طرح همزمان با سایر نقاط کشور در استان اجرا شده که تلاش می‌شود با تعدیل روشنایی معابر درون‌شهری مصرف برق زمستان کاهش یابد. وی اضافه کرد: افزایش سرما در بیشتر مناطق کشور منجر به افزایش مصرف گاز و محدودیت در تامین سوخت نیروگاه‌های کشور شده است. در صورتی که مشترکین ۱۰ درصد از مصرف برق خود را کاهش دهند مشکلی بابت تامین برق وجود نخواهد داشت. مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق گلستان هدف از اجرای این طرح را صرفه‌جویی در مصرف برق و کاهش تولید نیروگاه‌ها عنوان کرد و افزود: به دنبال کاهش دمای هوا و افزایش مصرف حامل‌های انرژی برای گرمایش خانه‌ها در بیشتر نقاط کشور، طرح‌های گوناگونی در سراسر کشور اجرا شد که تعدیل چراغ‌های روشنایی معابر درون و برون‌شهری یکی از این طرح‌های اجراشده است. نصیری یادآور شد: با توجه به افزایش مصرف انرژی کشور به دلیل کاهش دمای هوا، ضروری است مشترکان با رعایت اصول بهره‌وری انرژی و جلوگیری از مصارف مازاد، همراه خدمت‌گذاران خود در بخش تامین انرژی برق باشند.

آگهی دعوت به ارزیابی کیفی فراخوان عمومی نخست شماره ۴۳/۹۹/۲

نوبت دوم
شناسه ۱۰۸۷۹۶۵

وزارت راه و شهرسازی
شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران (سهامی خاص)
اداره کل راه‌آهن اصفهان

اداره کل راه‌آهن اصفهان در نظر دارد بنابر آئین‌نامه اجرائی بند ج ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات نسبت به ارزیابی کیفی مناقصه‌گران واجد شرایط به شرح زیر اقدام نماید.

۱- شرح مختصر موضوع مناقصه: عملیات بازسازی اتاق‌های ترافیک طول‌خط ایستگاه‌های اداره کل راه‌آهن اصفهان(خیرآباد، هرند، هما، اشک، دهنار وسرخگل)

۲- مبلغ کل برآورد: ۶/۱۸۰/۳۵۴/۹۷۹ ریال براساس فهارس بها راه‌آهن در رشته‌های ابنیه، تاسیسات برقی و تاسیسات مکانیکی سال ۱۳۹۹

۳- مدت و محل اجرا: مدت اجرا ۵ ماه بوده و محل اجراء طبق اسناد مناقصه می‌باشد.

۴- داشتن گواهی صلاحیت معتبر رتبه ۵ در رشته ابنیه و همچنین گواهی صلاحیت ایمنی پیمانکاری از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و مرتبط بودن موضوع فعالیت شرکت (مندرج در اساسنامه) با موضوع مناقصه فوق الزامی است.

۵- مهلت و نحوه دریافت اسناد ارزیابی کیفی: متقاضیان می‌توانند حداکثر تا ساعت ۱۳ روز یکشنبه مورخ ۹۹/۱۱/۱۹ با مراجعه به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی www.setadiran.ir اسناد ارزیابی کیفی را دریافت نمایند.

کلیه فرآیند برگزاری مناقصه بجز تحویل پاکات الف مربوط به تضامین شرکت در فرآیند ارجاع کار در سامانه مذکور انجام می‌پذیرد لذا لازم است مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی در سامانه فوق و دریافت گواهی امضای الکترونیکی، نسبت به اخذ آنها اقدام نمایند.

۶- مهلت و نحوه ارسال اسناد تکمیل شده: حداکثر تا ساعت ۱۳ روز یکشنبه مورخ ۹۹/۱۲/۰۳ از طریق سامانه فوق

۷- قیمت‌ها متناسب با کالای ساخت داخل با لحاظ کیفیت ارائه گردد.

۸- مدت اعتبار ضمانت‌های شرکت در فرآیند ارجاع کار سه ماه می‌باشد و به درخواست کارفرما به مدت سه ماه دیگر قابل تمدید می‌باشد.

شایان ذکر است مناقصه عمومی به‌صورت یک‌مرحله‌ای انجام می‌پذیرد و پس از ارزیابی کیفی، از مناقصه‌گران واجد شرایط که حداقل امتیاز لازم را کسب نموده باشند جهت دریافت اسناد مناقصه دعوت بعمل خواهد آمد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۱۱/۱۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۱۱/۱۵

اداره کل راه آهن اصفهان

اطلاعیه مهم شهرداری اصفهان

شهرداری اصفهان

ابلاغ مصوبات شورای اسلامی شهر در خصوص تغییرات محاسبه عوارض و مالیات بر ارزش افزوده

در اجرای مفاد تبصره یک ماده پنجاه قانون مالیات بر ارزش‌افزوده بدینوسیله مصوبات شورای اسلامی شهر اصفهان درخصوص تغییرات ایجاد شده در نحوه محاسبه عوارض، جهت اجرا در سال ۱۴۰۰ با شماره ۲۸/۹۹/۴۲۵۱ مورخ ۹۹/۱۱/۱۳ به شرح ذیل اعلام عمومی می‌گردد.

الف: اصلاح تعرفه عوارض کسب و پیشه موجود و تعیین تعرفه مشاغل جدید.

ب: افزایش ۱۵درصدی ارزش‌افزوده تجاری و تراکم مسکونی پایه سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۹ در کلیه ردیف‌های دفترچه.

ج: اصلاح پنجاه ردیف از دفترچه ارزش‌افزوده تجاری و تراکم مسکونی.

روابط عمومی شهرداری اصفهان

آگهی تغییرات شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۱۱۹۱۲۳ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۷۶۲۴۷۱ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده مورخ ۱۳۹۹،۰۵،۲۶ تصمیمات ذیل اتخاذ شد : – ترازنامه و صورتهای سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۸،۱۲،۲۹ تصویب گردید. – سازمان حسابرسی شناسه ملی ۱۰۱۰۱۱۳۶۳۳۲ بعنوان حسابرس و بازرس قانونی برای سال مالی ۱۳۹۹ انتخاب شد – روزنامه های اطلاعات و صمت به عنوان روزنامه های کثیرالانتشار شرکت برای سال ۱۳۹۹ انتخاب گردید.
سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۱۰۸۷۹۲۵)

آگهی تغییرات شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۱۱۹۱۲۳ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۷۶۲۴۷۱ به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۳۹۹،۰۷،۰۷ تصمیمات ذیل اتخاذ شد : امضای اوراق بهادار، اسناد تعهدآور و قراردادها، چک ها و نیز انجام عملیات بانکی (نحوه برداشت) در مجتمع سرب نخلک در چارچوب ضوابط قانونی و اختیارات تفویض شده با امضای آقای عارف باقری داش بلاغ کنده به شماره ملی ۰۰۷۶۱۰۶۴۹۷ یا آقای امیدرضا محبعلی به شماره ملی ۰۰۷۰۷۳۳۸۲۱ (به عنوان امضای اول) به اتفاق امضای آقای حمید گوهری انارکی به شماره ملی ۲۹۹۱۵۸۹۳۹۶ یا خانم لیلا محمدی شیخلر به شماره ملی ۰۰۶۷۶۶۱۰۰۹ (به عنوان امضای دوم) همراه با مهر مجتمع سرب نخلک معتبر است – انتخاب بانک به منظور افتتاح حساب جاری برای مجتمع مزبور با رعایت قوانین و مقررات به مدیر عامل شرکت تفویض اختیار گردید
سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۱۰۸۷۹۲۳)

آگهی تغییرات شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۱۱۹۱۲۳ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۷۶۲۴۷۱ به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۳۹۹،۰۸،۱۹ تصمیمات ذیل اتخاذ شد : امضای اوراق بهادار، اسناد تعهدآور و قراردادها، چک ها و نیز انجام عملیات بانکی (نحوه برداشت) در مجتمع سنگ آهک پیربکران در چارچوب ضوابط قانونی و اختیارات تفویض شده با امضای آقای حمید منتظری هدش به شماره ملی ۰۰۵۱۸۱۵۷۰۲ یا آقای ابوطالب آقاخان اشکوری به شماره ملی ۲۲۷۹۵۲۷۸۲۰ (به عنوان امضای اول) به اتفاق امضای خانم مریم کریم پناه ابرقوئی به شماره ملی ۱۲۸۴۹۲۸۲۳۳ یا آقای حسن جباری به شماره ملی ۵۸۹۹۶۲۲۹۶ (به عنوان امضای دوم) همراه با مهر برجسته مجتمع سنگ آهک پیربکران معتبر است – انتخاب بانک به منظور افتتاح حساب جاری برای مجتمع مزبور با رعایت قوانین و مقررات به مدیر عامل شرکت تفویض اختیار گردید
سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۱۰۸۷۹۲۶)

آگهی تغییرات شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۱۱۹۱۲۳ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۷۶۲۴۷۱ به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۳۹۹،۰۸،۱۹ تصمیمات ذیل اتخاذ شد : – امضای اوراق بهادار، اسناد تعهدآور و قراردادها، چک ها و نیز انجام عملیات بانکی (نحوه برداشت) در مجتمع معدنی سرب و روی انگوران در چارچوب ضوابط قانونی و اختیارات تفویض شده با امضای آقای امید فلاح به شماره ملی ۱۸۱۹۴۷۱۱۵۲ یا آقای بهمن کارگر به شماره ملی ۱۵۳۲۵۲۲۷۱۱ (به عنوان امضای اول) به اتفاق امضای آقای علیرضا شاهرضائی به شماره ملی ۳۹۳۴۵۳۹۲۵۴ یا آقای حمید توسلی بهابادی به شماره ملی ۵۶۱۹۸۷۸۵۲۱ (به عنوان امضای دوم) همراه با مهر مجتمع معدنی سرب و روی انگوران معتبر است انتخاب بانک به منظور افتتاح حساب جاری برای مجتمع مزبور با رعایت قوانین و مقررات به مدیر عامل شرکت تفویض اختیار گردید
سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۱۰۸۷۹۲۷)

آگهی تغییرات شرکت فرنیا آذین پارس سهامی خاص به شماره ثبت ۳۰۷۲۸۱ و شناسه ملی ۱۰۱۰۳۴۳۵۰۶۳ به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۳۹۹،۱۰،۲۴ تصمیمات ذیل اتخاذ شد : محل شرکت در واحد ثبتی تهران به آدرس استان تهران – منطقه ۱۴ ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، محله ۲۲ بهمن ، خیابان پنجاه و ششم (بلوار نخل) ، خیابان آبان ۱ ، پلاک ۶ ، طبقه اول کد پستی ۱۳۸۸۱۵۳۸۱۳ تغییر یافت .
سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۱۰۸۷۹۳۶)

آگهی تغییرات شرکت کشت و صنعت رعنا سهامی خاص به شماره ثبت ۹۳۴۸۴ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۳۷۵۹۱۷ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۳۹۹،۰۹،۲۲ تصمیمات ذیل اتخاذ شد : محل شرکت در واحد ثبتی تهران به آدرس :استان تهران – منطقه ۱۹ ، شهرستان تهران ، بخش مرکزی ، شهر تهران، محله داوودیه ، خیابان بهبهانی ، خیابان شهید حسن آقاز اده فرد(اطلسی) ، پلاک ۲۴ ، طبقه اول کد پستی: ۱۹۱۱۶۹۹۵۱۴ تغییر یافت و ماده مربوطه در اساسنامه اصلاح گردید.
سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۱۰۸۷۹۳۷)

تأمین آب صنایع و معادن با پروژه انتقال آب خلیج‌فارس

وزیر صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر اینکه نام دست‌اندرکاران پروژه بزرگ و ملی انتقال آب خلیج‌فارس به فلات مرکزی ایران در تاریخ آبادانی کشور ثبت خواهد شد، از آغاز عملیات اجرایی خطوط دوم و سوم این پروژه در آینده نزدیک خبر داد.

به‌گزارش شاتا، علیرضا رزم‌حسینی در جلسه بررسی آغاز عملیات اجرایی خط دوم و سوم پروژه انتقال آب خلیج‌فارس به فلات مرکزی ایران، افزود: پروژه انتقال آب خلیج‌فارس به فلات مرکزی ایران یکی از مولفه‌های مهم در راهبرد توسعه صنعتی ایران دانست و ادامه داد: این پروژه علاوه بر تاثیراتی که در حوزه تأمین آب صنایع و معادن خواهد داشت، در دیگر حوزه‌ها کشت‌های پر بازده و کشت صنایع گلخانه‌ای نیز قابل تامل و بررسی خواهد بود.

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: پروژه انتقال آب خلیج‌فارس به فلات مرکزی ایران باعث افزایش سهم ایران از این آب خلیج‌فارس خواهد بود. رزم‌حسینی آب را یکی از مولفه‌های مهم در راهبرد توسعه صنعتی ایران دانست و ادامه داد: این پروژه علاوه بر تاثیراتی که در حوزه تأمین آب صنایع و معادن خواهد داشت، در دیگر حوزه‌ها کشت‌های پر بازده و کشت صنایع گلخانه‌ای نیز قابل تامل و بررسی خواهد بود.

وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین با اشاره به تاکیدات رهبر معظم انقلاب و دستورات ویژه رئیس‌جمهوری در جلسه اخیر هیات دولت درباره پروژه انتقال آب، بر عزم راسخ تمام مسئولان دولت برای تکمیل این پروژه تاکید کرد. در این نشست که با حضور شرکت‌های بزرگ معدنی، برگزار شد، موضوع پروژه انتقال آب خلیج‌فارس به فلات مرکزی ایران (استان‌های کرمان، سمنان، یزد، اصفهان، خراسان رضوی و خراسان جنوبی) مورد بررسی قرار گرفت.

نگاهی به عملکرد فلز زرد

رشد قیمت تا کجا ادامه دارد؟

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

طلا همواره به‌عنوان فلزی گرانبها مورد توجه بوده است. این فلز جایگاه ویژه‌ای در پوشش دادن ریسک سرمایه‌گذاری دارد و از سرمایه‌ها در بلندمدت محافظت می‌کند. نرخ این کامودیتی از عوامل گوناگونی تاثیر می‌پذیرد که از مهم‌ترین آنها می‌توان به رشد عرضه جهانی پول، نوسانات شدید بازار بورس و نرخ نفت، تغییرات نرخ بهره از سوی اقتصادهای بزرگ جهان به‌ویژه ایالات متحده امریکا و بحران‌های اقتصادی اشاره کرد. درواقع در شرایطی که اقتصادهای بزرگ جهان با هدف رونق‌بخشی به فعالیت صنعتی، اقتصادی و تولیدی سیاست‌های انبساطی را در دستور کار خود قرار می‌دهند، زمینه کاهش ارزش دلار در برابر سایر ارزها فراهم می‌شود. در چنین شرایطی، سرمایه‌گذاران به بازار طلا رغبت بیشتری پیدا می‌کنند که به رشد نرخ این فلز منجر می‌شود. درواقع از طلا می‌توان با عنوان پشتوانه پولی یاد کرد.

سمت و سوی بازار طلا

سال ۲۰۲۰ میلادی، روزهای پر فراز و نشیب و دور از انتظاری را برای اغلب کامودیتی‌های فلزی رقم زد. به گزارش صمت طلا نیز به‌عنوان یک کامودیتی سرمایه‌ای از این تلاطمات بی‌نصیب نماند.

همه‌گیری ویروس کووید ۱۹ در سال گذشته میلادی به‌ویژه در ماه‌های نخست این سال زمینه افت قابل‌توجه نرخ اغلب کامودیتی‌های فلزی را به‌دلیل رکود اقتصادی فراهم کرد. اما طلا برخلاف سایر فلزات از همان ماه‌های نخست سال ۲۰۲۰ در مسیر صعودی قرار گرفت.

حرکت طلا در مسیر رو به رشد را می‌توان ناشی از شیوع ویروس کرونا و به‌دنبال آن خروج سرمایه‌ها از بازارهای پرریسک‌تری همچون اوراق بهادار و سایر کامودیتی‌ها و خرید این فلز نسبت داد. این روند رو به رشد به قدری شدت گرفت که شاهد عبور طلا از کانال ۲۰۰۰ دلاری هم بودیم. بهای هر اونس طلا در ماه اوت رکورد ۲۰۶۷ دلاری را ثبت کرد. رکورد قیمتی قبلی طلا به سال ۲۰۱۱ میلادی باز می‌گردد که این فلز با بهای ۱۸۹۰ دلار به‌ازای هر اونس به فروش رفت. همانطور که پیش‌تر هم اشاره شد خرید و فروش طلا از جذابیت ویژه‌ای در دوران بحران‌های سیاسی و اقتصادی برخوردار است؛ بنابراین به‌دنبال ایجاد بی‌ثباتی در شرایط سیاسی و اقتصادی ایالات متحده در یک سال گذشته، رغبت به خرید این فلز بیش از پیش افزایش پیدا کرد. البته فروش طلا در کانال ۲۰۰۰ دلاری آنقدرها هم دوام نیافت و در روزهای پایانی ماه اوت این فلز طلایی رنگ به کانال ۱۹۰۰ دلار به ازای هر اونس بازگشت. اعلام نتایج انتخابات ریاست‌جمهوری ایالات متحده نیز برخلاف انتظارها بود و زمینه متعادل شدن نرخ طلا را فراهم کرد. با پیروزی جو بایدن در این انتخابات احتمال افزایش ثبات سیاسی میان ایالات متحده با سایر کشورها افزایش یافت. همین موضوع نیز مانعی در مسیر روند رو به رشد نرخ طلا بود. در ادامه انتشار اخباری مبنی بر کشف موفقیت‌آمیز تولید واکسن کرونا، طلا را در مسیر تضعیف بیشتر قرار داد. در نهایت نیز نرخ هر اونس طلا در آخرین روز سال ۲۰۲۰ میلادی به ۱۸۹۸ دلار رسید.

چشم‌انداز طلا برای ۲۰۲۱

اگرچه طلا در سال ۲۰۲۰ به رکورد تاریخی قیمت خود رسید اما برآوردهای پیشین بسیاری از کارشناسان بازار دنیا، قله‌های قیمتی بیشتری را نیز برای این فلز برآورد کرده بودند که محقق نشد. با این وجود، همچنان بسیاری از موسسات معتبر جهان چشم‌انداز خوبی را برای طلا در سال ۲۰۲۱ میلادی متصور هستند، هرچند احتمال کاهشی بودن بهای این فلز در کوتاه‌مدت با توجه به بهبود شرایط دلار امریکا دور از انتظار نیست. اما همچنان تزریق هزاران میلیارد دلار به اقتصاد امریکا عاملی است که از نرخ طلا پشتیبانی می‌کند. تغییرات دولت ایالات متحده و احتمالا روند سیاسی و اقتصادی این کشور را باید یکی از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر بازار طلا در سال جاری میلادی دانست. تصویب بسته مالی دولت جوبایدن می‌تواند زمینه تقویت انتظارات تورمی را در این کشور فراهم کند. در همین حال با تزریق جریان نقدی پول به بازار انتظار می‌رود سرمایه‌گذاری روی طلا همچنان مورد توجه باشد. درحال‌حاضر، ۲ بسته محرک اقتصادی از سوی دولت ایالات متحده مورد بحث قرار دارد. نخست بسته‌های محرک کووید-۱۹ که از طریق چک‌های نقدی و برای تحریک تقاضا در بازار به‌دست مصرف‌کنندگان خواهد رسید. در ادامه اجرای طرح زیرساخت سبز ۲ تریلیون دلاری نیز در دست بررسی قرار دارد. ۲ طرح یادشده می‌توانند با روانه کردن جریان نقدی به بازار، ارزش طلا را در سطوح بالایی حفظ کند. تا جایی که برخی تحلیلگران اعتقاد دارند نرخ این فلز در سال جاری رکوردهای تازه‌ای را ثبت می‌کند. اما سرعت پایین واکسیناسیون کرونا به‌عنوان عاملی منفی یا سرعت‌گیر روند قیمتی این فلز را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد.

عکس: صمت

تغییرات دولت ایالات متحده و احتمالا روند سیاسی و اقتصادی این کشور را باید یکی از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر بازار طلا در سال جاری میلادی دانست. تصویب بسته مالی دولت جوبایدن می‌تواند زمینه تقویت انتظارات تورمی را در این کشور فراهم کند

امید به رشد تقاضای مصرفی

در سال جاری میلادی انتظار می‌رود اقتصادهایی مانند چین، هند و... با بهبود وضعیت روبه‌رو شوند، موسسه WGC معتقد است بهبود وضعیت اقتصادی در این کشورها تقاضای فیزیکی برای طلا را می‌تواند افزایشی کند که این موضوع سیگنالی مثبت برای این بازار به‌شمار می‌رود. در این میان، حتی انتظار می‌رود رشد تقاضا برای طلا از سوی هند شتاب بیشتری داشته باشد. داده‌های اولیه جشنواره Dhanteras در ماه نوامبر نشان می‌دهد اگرچه تقاضای جواهرات هنوز کمتر از حد متوسط بود، اما به‌طور قابل‌توجهی از پایین‌ترین سطح تقاضا که مربوط به دومین فصل سال ۲۰۲۰ بود، بهبود پیدا کرده بود. این موسسه در ادامه گزارش خود می‌افزاید در مناطق دیگر، تقاضای برای طلا به‌دلیل کندی بهبود اقتصادی و کاهش نرخ طلا حتی از سال ۲۰۲۰ نیز کاهش بیشتری را تجربه می‌کند. تقاضای بانک‌های مرکزی برای طلا در سال ۲۰۲۱ همچنان کمتر رکورد تقاضا در سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ میلادی خواهد بود، اما همچنان از این ناحیه نیز تقاضایی به این بازار وارد م ی‌شود. همچنان بانک‌های مرکزی بخشی از ذخایر خارجی خود را تبدیل به طلا می‌کنند که این موضوع می‌تواند از بازار طلا حمایت کند، در کنار این موضوع نرخ پایین بهره بانکی نیز بر جذابیت طلا میان سرمایه‌گذاران می‌افزاید.

نقره پیشران بازار طلا شد

در آخرین روز از هفته گذشته یعنی جمعه ۲۹ ژانویه، فلزات گرانبها در بازارهای جهان روند افزایشی داشتند به‌گونه‌ای که بهای طلای جهانی افزایشی یک درصدی را نسبت به روز قبل خود تجربه کرد، این در حالی است که در همین زمان، نقره رشد ۵ درصدی داشت. به این ترتیب باید گفت که در یک هفته اخیر طلا در تعقیب نقره بوده، در حالی که عموما این روند معکوس است. بارت ملک، رئیس کمپانی بین‌المللی TD Securities در این‌باره می‌گوید افزایش متقاضیان برای خرید نقره نسبت به متقاضیان خرید طلا، دلیل جلو افتادن این فلز از طلا بوده است. پیتر هوگ، مدیر بازرگانی جهانی Kitco Metals درباره پیشی گرفتن رشد نقره از طلا می‌گوید، درحال‌حاضر عواملی مانند اتفاقات بازار سهام وجود دارد که باعث می‌شود سرمایه‌گذاران فشار کوتاه‌مدتی روی نقره داشته باشند. اما عموما نقره از طلا تبعیت کرده و نمی‌توان انتظار داشت این روند ادامه‌دار شود. به‌گفته تحلیلگران، علاقه برای خرید نقره ظرف هفته قبل می‌تواند در هفته جاری به بازار طلا منتقل شود و حتی بهای این فلز را مجدد به ۱۹۰۰ دلار به ازای هر اونس بازگرداند. بازار بسیاری از فلزات با یکدیگر همبستگی داشته و از همین‌رو انتظار می‌رود افزایش حضور سرمایه‌گذاران در بازار نقره به ترغیب خرید طلا نیز منجر شود. این همبستگی در بازار طلا و نقره به مراتب بالاتر بوده و از همین‌رو انتظار می‌رود این دو بازار تبعیت بالایی از یکدیگر داشته باشند.

سخن پایانی

قیمت طلا در دوران ثبات سیاسی و اقتصادی همگام با سایر فلزات است اما در دوران بی‌ثباتی که سایر کامودیتی‌ها از رونق می‌افتد، طلا در مسیر صعود قرار می‌گیرد. نمونه بارز این اتفاق در سال ۲۰۲۰ و با شیوع ویروس کرونا در جهان تجربه شد و در نهایت رکورد ۲۰۶۷ دلاری برای هر اونس طلا به ثبت رسید. توجه به بسته‌های حمایتی اقتصادهای بزرگ از جمله ایالات متحده امریکا در مقابله با اثرات شیوع ویروس کرونا، نرخ بهره بانکی و برآورد میزان تقاضای مصرفی می‌تواند آینده بازار طلا در سال ۲۰۲۱ را به نمایش بگذارد.

حرکت طلا در مسیر رو به رشد را می‌توان ناشی از شیوع ویروس کرونا و به‌دنبال آن خروج سرمایه‌ها از بازارهای پرریسک‌تری مانند اوراق بهادار و سایر کامودیتی‌ها و خرید این فلز نسبت داد

یادداشت

تولید با ارزش‌آفرینی و سودآوری

علیرضا کلاهی
مدیرعامل شرکت سیم و کابل ایهر

حذف معافیت مالیاتی صادرات مواد خام و میانی، اقدام مثبتی است که باید در نهایت هوشمندی اجرایی شود. بدین معنی که تنها صنایع ساخت‌محور که تولید آنها به منزله ایجاد ارزش‌افزوده بالاست و بیشترین آسیب را از گره‌های اقتصادی کشور می‌بینند، باید از این معافیت‌ها برخوردار باشند.

صنایع بالادستی و میانی در طول سال‌های گذشته از امتیازات گسترده‌ای برخوردار بوده‌اند. همین امتیازات نیز زمینه توسعه این صنایع را فراهم کرده است. کما اینکه براساس اظهارات سیاست‌گذاران و متولیان امر در وزارت صنعت، معدن و تجارت یارانه گاز صنعت فولاد سالانه ۴۰ میلیارد تومان برآورد می‌شود که رقم چشمگیری است. این واحدها مواد اولیه موردنیاز خود برای تولید فولاد را هم به مراتب ارزان‌تر دریافت می‌کنند. این امتیازات در سایر صنایع بزرگ و مادر مانند صنایع معدنی و پتروشیمی نیز به همین ترتیب وجود دارد.

مشوق‌های مضاعف مخل بازار هستند، چراکه تنها در اختیار برخی محصولات قرار می‌گیرند و به نوعی بازار فروش محصولات ایران در بازار بین‌المللی را مختل می‌کنند. درنتیجه باید به‌گونه‌ای عمل کرد که از روند فعالیت صنایع پایین‌دستی حمایت شود. این صنایع علاوه بر ارزش‌آفرینی که پیش‌تر هم به آن اشاره شد، سهم بسزایی در اشتغالزایی هم دارند؛ بنابراین توجه به رشد و توسعه این صنایع تاثیر بسزایی در بهبود اقتصاد ملی دارد.

علاوه بر این، می‌توان از محل درآمدهای حاصل از حذف معافیت مالیاتی صادرات مواد خام و نیمه‌خام زمینه تکمیل زنجیره ارزش در صنایع گوناگون را فراهم کرد. متاسفانه زنجیره تولید در بسیاری از صنایع با حفره روبه‌رو است. به‌عنوان مثال، در حوزه صنایع معدنی می‌توان به ضعف و کمبود در ساخت آلیاژهای خاص اشاره کرد. این دست حفره‌ها در سایر زنجیره‌های تولید نیز وجود دارند. بنابراین می‌توان درآمد ناشی از حذف معافیت مالیاتی صادرات را صرف تکمیل حفره‌های صنایع و برقراری مجدد مشوق‌های صادراتی برای صنایع ساخت‌محور و خدمات فنی‌مهندسی کرد.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که صنایع بالادستی و میانی در سایه امتیازها و حمایت‌های یادشده از سوددهی قابل‌توجهی برخوردار هستند. تاجایی که اغلب این صنایع با حاشیه سود ۷۰ تا ۸۰ درصدی فعالیت می‌کنند؛ بنابراین صادرات آنها حتی در شرایط حذف معافیت صادراتی نیز با سوددهی همراه است.

اگر هم با وجود تمام امکانات همچنان از پس تامین هزینه‌های تولید و صادرات و حضور موفق در بازار بین‌المللی بر نمی‌آیند، شاید همان بهتر که تولید خود را متوقف کنند.

اما صنایع ساخت‌محور هنوز در ابتدای مسیر خود هستند و باید از روند فعالیت آنها حمایت شود. صادرات کالاهای ساخت‌محور نیازمند زمان و حوصله است. این شرکت‌ها باید فرصت بازارسازی داشته باشند. فروش مواد خام کار دشواری نیست.

کافی است فروشندگان روی محصول خود تخفیف بدهند و به‌راحتی آن را به فروش برسانند. کامودیتی‌فروشی کار ساده‌ای است. البته صادرات محصولات پایه از اساس اقدام اشتباهی نیست و ما مخالف آن نیستیم اما تخصیص مشوق صادراتی به این صنایع منطقی ندارد.

در ادامه باید خاطرنشان کرد که در طرح حذف معافیت مالیاتی از مالیات عملکرد سخن به میان آمده است. مالیات عملکرد از سود این صنایع دریافت می‌شود و به عملکرد آنها آسیبی وارد نمی‌کند.

در همین حال می‌توان بازپرداخت مالیات ارزش‌افزوده که به صادرات وابسته است را به شرایط عرضه و فروش در بورس کالا منوط کرد؛ یعنی اگر صنایع داخلی ظرفیت خرید این محصولات را نداشتند و مشتری برای خرید آنها در داخل کشور وجود نداشت، بدون مالیات ارزش‌افزوده صادر شود. بدون تردید اجرایی شدن این سیاست مزیت‌هایی را به‌دنبال دارد ازجمله آنکه دولت می‌تواند به جای دخالت در روند قیمت‌گذاری، با اعمال سیاست‌های مالیاتی و تعرفه‌ای زمینه بازگشت آرامش را به بازار فراهم کند.

تجلیل از مدیر توسعه‌گرا در حوزه معدن و صنایع فولادی

در هفتمین کنفرانس بین‌المللی استیل‌پرایس از ناصر تقی‌زاده، مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو به‌عنوان مدیر توسعه‌گرا در حوزه معدن و صنایع فولادی تجلیل و جایزه مرد سال فولاد به ایشان اهدا شد.

ناصر تقی‌زاده متولد ۱۳۳۶ و دانش‌آموخته رشته مهندسی مکانیک از دانشگاه شهید باهنر کرمان است.

وی که ۴۲ سال از عمرش را وقف خدمت به کشور کرده در سازمان‌ها و نهادهای گوناگونی

مانند بنیاد امور مهاجرین جنگ تحمیلی، جهادسازندگی و جهاددانشگاهی کار کرده است.

مدیریت امور اقتصادی استانداری کرمان، مدیریت صنایع سنگین استان کرمان، فرمانداری بم، مدیرعاملی شرکت سرمایه‌گذاری مس سرچشمه، مدیرعاملی گل‌گهر، مجری پروژه آلومینا خلیج‌فارس و مدیر فولاد شاهین بناب آذربایجان از جمله مهم‌ترین پست‌هایی است که در کارنامه خود ثبت کرده است. وی هم‌اکنون مدیرعامل شرکت معدنی و صنعتی چادرملو است و از پیشگامان پروژه ملی انتقال آب خلیج‌فارس به مناطق مرکزی ایران است.

رشد انتشار اوراق واحدهای صنعتی و معدنی

مدیرکل دفتر سرمایه‌گذاری و تامین منابع مالی وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: در ۱۰ ماهه امسال حدود ۸ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان اوراق از سوی واحدهای صنعتی و معدنی منتشر شده که حدود ۳.۵ برابر آمار کل سال ۹۸ است. نعمت‌اله شهبازی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: با توجه به نیاز مالی بخش صنعت و معدن برای تامین سرمایه در گردش و سرمایه ثابت، بازسازی و نوسازی و تکمیل طرح‌های نیمه تمام، امسال باید دست‌کم ۶۷۰ هزار میلیارد تومان برای تحقق برنامه‌های «جهش تولید» پرداخت می‌شد. وی بیان کرد: مطابق آمارهای بانک مرکزی، در ۹ ماهه امسال ۳۶۲ هزار میلیارد تومان از این مبلغ پرداخت شده که ۷۴.۷ درصد آن برای سرمایه در گردش و ۲۵.۳ درصد آن برای تامین سرمایه ثابت پرداخت شده است. شهبازی یادآور شد: با توجه به پرداخت حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات به بخش‌های گوناگون اقتصادی در مدت یادشده مطابق با آمارهای بانک مرکزی، سهم بخش صنعت و معدن از این تسهیلات ۳۰.۱ درصد بوده است. به گفته این مقام مسئول، در ۱۰ ماهه امسال حدود ۸ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان اوراق از سوی واحدهای صنعتی و معدنی منتشر شده که حدود ۳.۵ برابر آمار کل سال ۹۸ است. وی ادامه‌داد: یکی دیگر از منابع تامین مالی از اسفندماه ۹۷ و امسال، بند الف تبصره ۱۸ قانون برنامه و بودجه است که از این محل، در مجموع بیش از ۱۱ هزار میلیارد تومان از طریق سپرده‌گذاری صندوق توسعه ملی و تلفیق با منابع داخلی بانک‌های عامل طرف قرارداد با وزارت صنعت، ایجاد شده است. شهبازی اضافه‌کرد: تاکنون حدود هزار و ۴۰۰ واحد (پروژه) حدود ۸ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان از منابع یادشده را در قالب تسهیلات از بانک‌های صنعت و معدن، آینده، ملی، سپه، تجارت، پست بانک، توسعه تعاون و کارآفرین دریافت کرده‌اند.

شرکت شهرکهای صنعتی بوشهر

اصلاحیه آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای شناسه ۱۰۸۶۰۶۶

پیرو آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای شرکت شهرکهای صنعتی بوشهر همراه با شناسه ۱۰۸۶۰۶۶ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۱ و ۱۳۹۹/۱۱/۱۲ به اطلاع می‌رساند شماره مناقصه‌ها به صورت ۹۹/۵ و ۹۹/۶ صحیح می‌باشد که اصلاح می‌گردد.

شرکت شهرکهای صنعتی بوشهر

یادداشت

چرا قصد نوشتن برنامه هفتم را نداریم؟

محمد تقی فیاضی
کارشناس اقتصادی

قصه برنامه‌نویسی در ایران یک قصه پرغصه است. ۱۱ برنامه توسعه اجرا شده در کشور و همچنان در مسیر توسعه قرار داریم. با این حال، بررسی دلایل شکست برنامه‌های اقتصادی ۵ ساله توسعه در کشور می‌تواند به پرسش‌های دیگری چون چرایی توسعه‌نیافتگی در ایران پاسخ دهد. این در حالی است که نخستین برنامه توسعه ایران در اواخر دهه ۲۰ شمسی اجرا شد و در این مدت جز برخی سال‌ها همواره یک برنامه توسعه در کشور اجرا شده است. بی‌شک در میان تمام برنامه‌های توسعه اجراشده در کشور موفق‌ترین برنامه، برنامه پنجم عمرانی پیش از انقلاب بوده است. این برنامه در رسیدن به اهداف خود تا حدود زیادی موفق شده و توسعه صنعتی در مدت‌زمان اجرای آن به شکل مستمری ادامه داشته است. حتی نرخ رشد اقتصادی کشور در زمان ۵ سال اجرای این برنامه هم ارقام قابل قبولی دارند. اما این آخرین برنامه موفق اجراشده در زمان شاه بود. پس از آن نیز وقایعی رخ داد که منجر به افزایش نرخ نفت و افزایش قدرت مالی شاه شد که دوباره احساس جای منطق را گرفت و به جای یک برنامه‌ریزی عالمانه برای پیشرفت کشور، بیان آرزوها جایگزین شد و شور به جای شعور نشست. نتیجه آن هم فروپاشی اقتصادی نظام شاهی و انقلاب اسلامی شد. در سال‌های پس از انقلاب و در یک دهه اول آن، کشور درگیر انواع بی‌ثباتی‌های سیاسی و جنگ شد. این در کنار آغاز تحریم اقتصاد ایران قرار گرفت تا شرایطی به کشور تحمیل شود که اثرات دامنه‌داری را با خود به همراه دارد. به این ترتیب، از همان آغاز انقلاب مشخص شد کشور یک مسیر نرمال ندارد و وضعیت ابتدای انقلاب در برخی حوزه‌ها موقتی نخواهد بود. با این حال، متاسفانه برنامه‌نویسان کشور هنگام برنامه‌ریزی اقتصادی به این مسائل و اولویت‌ها توجهی نمی‌کنند و آرزوهای خود را به جای حقایق می‌نشانند. از این رو، بر حجم برنامه‌های توسعه کشور افزوده می‌شود. این حجیم‌تر شدن هم برای این است که با نادیده گرفتن واقعیت، تاکید برنامه‌ریزان بر رفع همه مشکلات است و با اجرای سیاست‌های اشتباه مشکلات فزونی می‌گیرند. به این ترتیب در برنامه بعدی حجیم شدن ناشی از افزایش مشکلات است نه پاسخ‌های کافی به مسائل. برای همین باید از برنامه‌ریزان کشور در آستانه برنامه هفتم توسعه خواست که به روش تاکنونی ادامه ندهند و سیاست خود را تغییر دهند زیرا در غیر این صورت برنامه هفتم هم با نتایجی مشابه ۶ برنامه قبلی مواجه می‌شود و فرصت در پی فرصت از دست کشور می‌رود. متاسفانه باید تاکید کرد این نوع برنامه نوشتن و نگاه به مسائل تبدیل به یک معضل تاریخی برای ایران شده است. به همین دلیل گرچه با هدف رفع مشکلات جلسه گذاشته می‌شود یا سیاستی اتخاذ می‌شود اما در عمل نتایج براساس سیاست‌ها به دست نمی‌آید و معضلات جدیدی چون کسری بودجه هم بر مشکلات اضافه می‌شوند. بنابراین، به همان دلایلی که این روش در گذشته جواب نداده است، اکنون هم پاسخ نخواهد داد. البته با توجه به شرایط خاص کشور و انباشت مشکلات روی یکدیگر، نتایج برنامه هفتم بیشتر از اینکه شبیه برنامه‌های دوم و سوم بعد از انقلاب شود، به برنامه پنجم و ششم یعنی دو برنامه اخیر مشابه خواهد شد. در عین حال، مشاهده می‌شود با اینکه امسال آخرین سال اجرای برنامه ششم توسعه است و از سال آینده علی‌القاعده باید تدوین و تصویب برنامه هفتم آغاز شود. دولت اکنون وقت چندانی تا پایان کار خود ندارد و تمرکز خود را بر این گذاشته که در روزها و ماه‌های باقی‌مانده بتواند کارنامه بهتری از خود به جا گذارد. هم اکنون دولت برای تصویب بودجه سال آینده خود در مجلس دچار مشکلات فراوان است و به نظر می‌رسد نمایندگان مجلس در نهایت به تصویب بودجه چند دوازدهم تن دهند. به این ترتیب، دولت از لحاظ فنی در جایگاهی قرار ندارد که بتواند یک برنامه توسعه مناسب را آماده کند و تا پیش از انتخابات بتواند آن را به تصویب مجلس برساند. این در حالی است که نباید فراموش کنیم با جابه‌جایی دولت‌ها اصولا دولت بعدی تمایلی به اجرای برنامه‌های مصوب دولت قبلی ندارد. به طور مثال، برنامه چهارم توسعه را دولت اصلاحات تصویب کرد اما دولت مهرورز از اجرای آن خودداری و آن را نیمه‌کاره رها کرد. البته آنها مدعی بودند برنامه‌های بهتری خواهند نوشت که در عمل برنامه پنجم نشان‌دهنده چقدر این ادعا درست است. این یکی از چالش‌های حل‌نشده در نظام سیاسی ایران است. جز برنامه‌های بلندمدت چون افق‌های چند دهه‌ای که از سوی بالاترین مراجع نظام تصویب می‌شوند دولت‌ها تمایلی به اجرای برنامه‌های دولت‌های دیگر ندارند. به همین دلیل این مسئله هم به ترمزی برای دولت روحانی تبدیل شده که از انجام وظیفه خود در موضوع برنامه توسعه شانه خالی کند.

مدیرعامل اسبق بازرسی بانک مرکزی در گفت‌وگو با صمت:

نقدینگی نه، مشکل اقتصاد ایران رشد منفی است

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

رشد نقدینگی در کشور مشکلات فراوانی را ایجاد کرده است. حداقل بررسی آمارها نشان می‌دهد رشد نقدینگی برای اقتصادی مانند ایران چند برابر بیش از ضرورت آن بوده است. بررسی‌ها بیانگر این است که در طول ۸ سال جنگ، نقدینگی ۴ برابر و در سال‌های بعدی آن و در طول هر ۳ دولت سازندگی، اصلاحات و عدالت‌خواهی هر ۸ سال نقدینگی کشور ۷ برابر شده است. به این ترتیب، نقدینگی ۲۵۷ میلیارد تومانی سال ۵۷ اکنون به بیش از ۲ هزار و ۵۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده و به نظر می‌رسد با شتاب ۲۰ درصدی سال به سال بر آن افزوده شود.

یوسف کاووسی، کارشناس اقتصادی و مدیرعامل اسبق بازرسی بانک مرکزی، در گفت‌وگو با صمت ضمن اشاره به پیامدهای تورمی افزایش نقدینگی در کشور تاکید کرد: مشکل امروز اقتصاد ایران نه افزایش نقدینگی، بلکه رشد منفی اقتصاد است. به باور این کارشناس، افزایش نقدینگی لزوما یک اتفاق منفی نیست و در شرایطی مانند رکود اقتصاد می‌تواند به کشور کمک کند و رونق را بازگرداند. با این حال، وقتی رکود تورمی بر اقتصاد کشور حاکم می‌شود دیگر افزایش نقدینگی به معنای کاهش رکود نخواهد بود بلکه نشانگر تعمیق رکود و تورم خواهد بود. این کارشناس اقتصادی معتقد است زمانی که رشد مثبت اقتصادی در کشور شروع شود می‌توان امیدوار بود نقدینگی ایجادشده در سال‌های اخیر جذب فعالیت‌های مولد و تولید شود و این بار عامل فشار بر اقتصادی تبدیل به اهرم یاری اقتصاد برای رسیدن به رشد بالاتر باشد. در این راستا، گفت‌وگوی صمت با این کارشناس اقتصادی را می‌خوانید:

عکس: صمت

در ایجاد نقدینگی و خلق پول، نقش بانک‌های خصوصی را کمرنگ می‌بینم اما فراموش نکنیم به طور کلی در ماجرای افزایش پایه پولی کشور نظام بانکی کشور در جایگاه متهم قرار دارد، نه صرفا بانک‌های خصوصی

◉ نقش بانک مرکزی و بانک‌های خصوصی در افزایش نقدینگی و پایه پولی در کشور چیست؟

بهتر است این مسئله را این‌طور بررسی کرد که بانک مرکزی و بانک‌های کشور چه نقشی در مشکلات فعلی به‌ویژه در افزایش نرخ نقدینگی و پایه پولی کشور داشته‌اند. دلیل این مسئله را در جای دیگری توضیح خواهم داد. به هر روی، هر گاه دولت دچار مشکلاتی در بخش مالی می‌شود یعنی یا دچار کسری بودجه می‌شود یا کمبود نقدینگی دو راه اصلی و مرسوم برای جبران آن دارد؛ از یک سو می‌تواند به شکل مستقیم از بانک مرکزی استقراض کند و به این ترتیب کسری بودجه یا نقدینگی مورد نیاز خود را تامین کند، یا اینکه می‌تواند این کار را به شکل غیرمستقیم انجام دهد؛ یعنی اقدام به استقراض از خود بانک‌ها کند. از این رو، بانک‌ها طرح‌های دولت را پوشش می‌دهند یا منابع مالی طرح‌های در دست اجرای دولت را برعهده می‌گیرند.

حال اگر دولت به شکل غیرمستقیم از منابع یکی از بانک‌ها استفاده کند، بخشی از منابع آن بانک هزینه می‌شود. به همین دلیل بانک بستانکار اگر دچار کسری منابع شود مجبور به استقراض از بانک‌های دیگر یا بانک مرکزی خواهد شد.

یکی از ابزارهای بانک مرکزی برای رفع این مشکل استفاده از بازار بین بانکی است که البته با نرخ سود زیاد بانک‌ها برای جبران کسری تراز خود اقدام می‌کنند.

اگر منابع کافی در بازار بین بانکی نباشد، آن‌گاه بانک مربوطه مجبور است به بانک مرکزی مراجعه کند تا منابع کافی را دریافت و به‌اصطلاح حساب‌های خود را بالانس کند. نباید فراموش کرد که در سیستم بانکی تراز حساب‌ها به شکل روزانه باید انجام شود و بانک‌هایی که دچار کسری هستند در فهرست قرمز قرار خواهند گرفت.

به هر روی بانک‌ها هر طور شده باید شب به شب حساب‌های خود را به شکل معقولی تراز کنند حال یا از طریق قرض گرفتن از بانک‌های دیگر یا استفاده از منابع بانک مرکزی.

با این وصف این دولت است که برای جبران کسری بودجه یا کمبود نقدینگی خود به منابع بانک‌ها به‌ویژه بانک مرکزی چنگ می‌زند و سبب می‌شود تا آنها با در دستور قرار دادن اقداماتی پایه پولی را افزایش دهند. در این ماجرا بانک‌ها نمی‌توانند خودبه‌خود نقشی را ایفا کنند و بدون هماهنگی و رضایت دولت و بانک مرکزی این مهم محقق نخواهد شد.

با این حال، بارها به‌ویژه در سال‌های اخیر شنیده شده که دولتمردان یا مسئولان اقتصادی دولت ادعا می‌کنند که افتخار می‌کنیم در سال‌های گذشته ریالی از بانک مرکزی دریافت نکرده‌ایم.

من اینجا قصد ندارم بگویم دولتمردان راست نمی‌گویند اما بهتر است گفته شود دولت در این سال‌ها به شکل مستقیم اقدام به استقراض از بانک مرکزی نکرده و به جای این کار به شکل غیرمستقیم به قرض کردن از منابع بانک‌ها ادامه داده است. به این ترتیب، دولت در همه این سال‌هایی که مدعی است ریالی از بانک مرکزی دریافت نکرده به شکل غیرمستقیم این کار را انجام می‌داده است. به همین دلیل ناترازی‌ها و کسری بودجه‌های سال‌های اخیر برطرف شده است. به هر حال، همان‌طور که توضیح دادم در این اظهارنظر فقط اسامی تغییر کردند اما در اصل مسئله تفاوتی وجود ندارد و فرقی نمی‌کند کسری منابع دولت از طریق بانک‌ها یا بانک مرکزی صورت بگیرد زیرا هر دو این روش‌ها بر افزایش پایه پولی و نرخ تورم کشور بسیار موثر هستند.

◉ چرا نقش بانک‌های خصوصی را در افزایش نقدینگی کمرنگ‌تر از بانک‌های دیگر می‌دانید؟

در روش ایجاد نقدینگی و خلق پول، من نقش بانک‌های خصوصی را کمرنگ می‌بینم اما فراموش نکنیم به طور کلی در ماجرای افزایش پایه پولی کشور نظام بانکی کشور در جایگاه متهم قرار دارد و نه صرفا بانک‌های خصوصی. نباید فراموش کنیم در جریان استقراض از بانک‌ها، فشارها بر بانک‌های دولتی به مراتب بیش از بانک‌های خصوصی است و بانک‌های خصوصی به دلیل منافع خود تا حد بیشتری مستقل عمل می‌کنند. در مقابل، مدیران عامل تمام بانک‌های دولتی کشور مستقیم از سوی دولت تعیین می‌شوند و به همین دلیل تصمیم‌گیران بانک‌های دولتی به مراتب از بانک‌های خصوصی کشور حرف گوش‌کن‌تر هستند. در ماجرای تسهیلات تکلیفی هم این مهم قابل مشاهده است و در کل دولت می‌تواند فشار بیشتری به بانک‌های دولتی برای اجرای سیاست‌های تکلیفی بیاورد.

البته در چند سال اخیر بانک‌های خصولتی چون تجارت، صادرات و ملت هم به فعالیت ادامه می‌دهند که نه خصوصی هستند و نه دولتی. با این حال، چون دولت در تصمیم‌گیری این بانک‌ها نقش چشمگیری دارد و صندلی‌های هیات‌مدیره و مدیران عامل آنها را قوه مجریه تعیین می‌کند، آنها نیز مجبور به حرف شنوی از دولت هستند و همواره در جبران مشکلات نقدینگی دولت نزدیک به قوه مجریه عمل می‌کنند.

◉ اجرای سیاست‌هایی چون پرداخت ۳۰ هزار میلیارد تومان معوقات موسسات غیرمجاز و دیگر سیاست‌هایی از این دست چه نقشی در افزایش چشمگیر نرخ تورم به‌ویژه در ۲ تا ۳ سال اخیر داشته است؟

این رقم که از سوی مسئولان کشور اعلام شده از یک طرف پرداخت‌هایی بوده برای جبران بدهی‌های موسسات غیرمجاز و بخشی از آن نیز برمی‌گردد به پرداخت به بانک‌هایی که حساب ناترازی داشتند و دچار مشکل در منابع خود بودند.در اینجا نیز بانک مرکزی وارد شده و به این بانک‌ها خط اعتباری ۳۰ هزار میلیارد تومانی داد تا مسئله بدهکاران آنها حل شود. فکر می‌کنم این موضوع را نخستین‌بار آقای محمدباقر نوبخت به‌عنوان رئیس سازمان برنامه و بودجه اعلام کرد.

به هر حال ۳۰ هزار میلیارد تومان از خزانه دولت خارج و به طلبکاران سیستم بانکی کشور پرداخت شد. این پرداخت‌ها نه‌تنها به روشی اصولی و منطقی انجام نشده بلکه کاملا خارج چارچوب و بدون هیچ‌گونه ضابطه‌ای بوده و به همین دلیل نقش غیرقابل کتمانی در افزایش نقدینگی و پایه پولی کشور داشته است. تاکنون نیز نشنیده‌ام هیچ مقام یا تصمیم‌گیری در کشور ادعا کند اجرای این سیاست پیامدهایی به همراه نداشته است.

از این رو، گرچه من رقم دقیق تاثیر این سیاست بر شاخص نرخ تورم در سال‌های ۹۷ و ۹۸ را ندارم اما تردید هم ندارم که این سیاست زیان شدیدی به اقتصاد کشور و قبل از هر چیز به شاخص نرخ تورم کشور وارد کرد.

اجرای این‌گونه سیاست‌ها سال‌های زیادی در کشور ادامه داشته و هنوز هم ادامه دارد از جمله در همین امسال. البته منظور من این نیست که هر سیاست حمایتی باید محکوم شود اما به هر حال نقش هر سیاست در شاخص تورم مورد بحث است.

در ابتدای امسال هم پرداخت‌هایی از سوی دولت برای کنترل پیامدهای شیوع کرونا انجام شد که این سیاست نیز افزایش چشمگیر پایه پولی را به دنبال داشت. این در شرایطی بود که در سال‌های ۹۷ و ۹۸ تورم بیش از ۳۰ درصدی بر کشور حاکم بود. به همین دلیل سیاست اخیر دولت و بانک مرکزی با خود اثرات تورمی فراوانی به همراه آورد که درنتیجه آن نرخ تورم کشور در پایان ماه دهم امسال به ۳۲.۵ درصد رسید و برای سومین سال پی‌درپی نرخ تورم ایران بیش از ۳۰ درصد شود و از رسیدن به هدف تورمی ۲۰ درصدی بانک مرکزی، کشور غافل ماند.

◉ مشکلات گوناگونی در اقتصاد کشور وجود دارد اما نرخ تورم بالا و ۲ رقمی یکی از قدیمی‌ترین بیماری‌های اقتصادی کشور است که از رشد نقدینگی تا حد زیادی ناشی می‌شود. به نظر شما روزی را می‌توانیم ببینیم که نرخ تورم مانند بسیاری از اقتصادهای باثبات به اندازه مجموع نرخ تورم و رشد اقتصادی رشد کند؟

قبل از هر چیز می‌خواهم بگویم افزایش نقدینگی و پایه پولی به طور کلی یک اقدام همیشه منفی نیست. درواقع نباید تصور کرد که هرگاه نقدینگی افزایش می‌یابد اتفاق بدی افتاده است. افزایش نرخ نقدینگی در برخی شرایط ضروری است و کمک می‌کند اقتصاد از بحران دور شود و در شرایطی نیز موجب تعمیق بحران در یک اقتصاد می‌شود. به همین دلیل شرایطی که سیاست افزایش نقدینگی در آن اجرا می‌شود تعیین‌کننده آن است که چقدر این سیاست سازنده یا مخرب است.

تصور کنید یک اقتصاد در یک رکود دامن‌گیر افتاده است، با تزریق نقدینگی می‌توان رکود را به رونق تبدیل کرد. به همین دلیل من فکر می‌کنم آنچه در این سال‌ها موجب تعمیق مشکلات کشور شده و نرخ تورم را هم به شکل امروزی خود افزایش داده نه رشد نقدینگی، بلکه منفی‌شدن رشد اقتصادی کشور در همه عرصه‌ها است.

مشکل اصلی کشور ما این است که در ۳ سال اخیر رشد اقتصادی کشور منفی بوده و در سال ۹۶ که آخرین سال رشد مثبت بود این نرخ تنها به ۴.۳ درصد رسید درحالی‌که براساس اهداف برنامه ششم نرخ رشد کشور باید ۸ درصد باشد. همچنین باید توجه کرد وقتی از رشد منفی اقتصاد کشور حرف می‌زنیم باید تاکید کنیم تمام بخش‌های مهم و تعیین‌کننده اقتصاد ایران در سال‌های گذشته دچار رکود و رشد منفی شدند. هم بخش صنعت و هم بخش خدمات رشد منفی و انقباض را تجربه کردند. هنگامی که صنعت و خدمات در کشور دچار رشد منفی می‌شوند نقدینگی ایجادشده در کشور نیز به سمت بخش‌های نامولد و سوداگرانه با شتاب بیشتری حرکت می‌کنند که این نیز سبب می‌شود نقدینگی ایجادشده در کشور به افزایش چشمگیر نرخ تورم بینجامد. وقتی از رشد منفی صحبت می‌کنیم یعنی هم تولید کاهش پیدا کرده و هم سرمایه‌گذاری رو به نزول بوده است. نباید فراموش کرد در این سال‌ها اقتصاد ایران حدود ۱۶.۵ درصد کوچک شده که از ابعاد بزرگ مشکلات اقتصادی کشور خبر می‌دهد.

حال اگر نرخ رشد اقتصادی کشور در این سال‌ها مثبت بود این اتفاق به این شکل نمی‌افتاد و اثرات تورمی افزایش نقدینگی به مراتب کمتر بود. به بیان دیگر، اقتصادی که به سمت کوچک‌شدن حرکت می‌کند هر افزایش نقدینگی فقط به معنای افزایش نرخ تورم و شاخص قیمت‌ها است که به معنای تاثیر منفی نقدینگی بر اقتصاد است. به همین دلیل من نقدینگی را مشکل حاد اقتصاد ایران نمی‌دانم و فکر می‌کنم مسئله اصلی کشور ما رشد اقتصادی است و نرخ رشد نقدینگی کشور گرچه امروز و در دوره رکود نامناسب است اما اگر رکود برود و رونق جایگزین آن شود، این نرخ رشد دیگر مشکل‌ساز نخواهد بود.

به این ترتیب، قبل از هر چیزی مسئولان و برنامه‌ریزان اقتصادی کشور باید شرایط را برای رشد اقتصادی فراهم کنند. این امر هم تنها زمانی ممکن خواهد بود که تجارت خارجی همراه با سرمایه‌گذاری خارجی و تعامل با جهان باشد.

این مثلثی است که می‌تواند باب سرمایه‌گذاری برای اقتصاد کشور را بگشاید. در این صورت نقدینگی موجود در کشور در تولید جذب می‌شود و به جای عواقب منفی و تورم‌زای فعلی می‌تواند شرایط اقتصادی کشور را به سود تولید بیشتر و صادرات حداکثری تغییر دهد. پس امروز کاری برای نقدینگی ایجادشده نمی‌توان انجام داد مگر اینکه شرایط برای رشد اقتصادی پایدار فراهم شود تا نقدینگی موجود کمک شایانی به کشور کند تا به رشد و توسعه پایدار دست یابد.

یوسف کاووسی

اگر نرخ رشد اقتصادی کشور در این سال‌ها مثبت بود اثرات تورمی افزایش نقدینگی به مراتب کمتر بود

آگهی تغییرات شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران شرکت سهامی خاص به شماره ثبت ۱۱۹۱۲۳ و شناسه ملی ۱۰۱۰۲۷۶۲۴۷۱ به استناد صورتجلسه هیئت مدیره مورخ ۱۳۹۹.۰۹.۲۴ تصمیمات ذیل اتخاذ شد : – امضای اسناد تعهدآور، اوراق بهادار، قراردادها، چک ها، سفته ها و همچنین انجام عملیات بانکی (نحوه برداشت) با امضای آقای محمد علی صوفی نیاول به شماره ملی ۰۰۵۴۹۲۶۸۳۱ (به عنوان امضای اول) به اتفاق امضای آقای علی صفرزاده به شماره ملی ۲۸۰۳۱۴۵۹۰۱ یا آقای رضا دستجردی به شماره ملی ۴۴۸۹۶۸۸۹۴۶ یا آقای محمد حسن قمی به شماره ملی ۰۳۸۶۱۶۴۲۴۱ یا آقای عباس قنبری به شماره ملی ۴۶۲۰۹۴۰۷۳۹ (به عنوان امضای دوم) همراه با مهر شرکت و در غیاب آقای محمد علی صوفی نیاول به شماره ملی ۰۰۵۴۹۲۶۸۳۱، با امضای آقای علی صفرزاده به شماره ملی ۲۸۰۳۱۴۵۹۰۱ (به عنوان امضای اول) به اتفاق امضای آقای رضا دستجردی به شماره ملی ۴۴۸۹۶۸۸۹۴۶ یا آقای محمد حسن قمی به شماره ملی ۰۳۸۶۱۶۴۲۴۱ یا آقای عباس قنبری به شماره ملی ۴۶۲۰۹۴۰۷۳۹ (به عنوان امضای دوم) همراه با مهر شرکت معتبر است – امضای چک ها و انجام عملیات بانکی (نحوه واریز، برداشت) در ارتباط با "حساب های بانکی معرفی شده توسط خزانه داری کل کشور" با امضای آقای محمد علی صوفی نیاول به شماره ملی ۰۰۵۴۹۲۶۸۳۱ و در غیاب وی با امضای آقای علی صفرزاده به شماره ملی ۲۸۰۳۱۴۵۹۰۱ (به عنوان امضای اول) به اتفاق امضای آقای عباس قنبری به شماره ملی ۴۶۲۰۹۴۰۷۳۹ (به عنوان امضای دوم) همراه با مهر شرکت معتبر است -- انتخاب بانک ها برای افتتاح حساب بانکی به نام شرکت با رعایت قوانین و مقررات به مدیر عامل شرکت تفویض اختیار گردید
سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۱۰۸۷۹۲۲)

آخرین مهلت معاینه فنی تاکسیرانان

مدیرعامل سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی شهر تهران با اشاره به استقبال تاکسیرانان از طرح معاینه فنی رایگان از آنها درخواست کرد از فرصت باقیمانده استفاده کنند.

به‌گزارش ایسنا، محمد روشنی در این‌باره گفت: برای فرهنگ‌سازی و صیانت از محیط‌زیست، براساس هماهنگی‌های انجام‌شده با مراکز معاینه فنی شهر تهران، طرح معاینه فنی رایگان تاکسی‌ها از ۲۹ دی به مناسبت روز هوای پاک آغاز شده بود که برای گرامیداشت ایام دهه مبارک فجر این طرح تا ۲۲ بهمن ادامه دارد. روشنی به رشد ۶۰ درصدی مراجعه تاکسیرانان شهر تهران اشاره کرد و افزود: تاکسیرانان دارای پروانه تاکسیرانی معتبر مشمول این طرح رایگان هستند و تاکنون ۱۷۴۹ تاکسی از مزایای آن بهره‌مند شده‌اند. مدیرعامل سازمان تاکسیرانی شهر تهران، ترویج فرهنگ استفاده از خودروهای سالم با هدف کاهش انتشار آلاینده‌ها و آلودگی هوا، صیانت از محیط‌زیست، بهینه‌سازی انرژی و در نهایت حفظ سلامت شهروندان را مهم‌ترین هدف این اقدام برشمرد.

براساس گزارش روابط‌عمومی سازمان مدیریت و نظارت بر تاکسیرانی شهر تهران، طرح رایگان شدن معاینه فنی تاکسی‌های پایتخت برای سومین‌بار امسال به اجرا درآمده است و پیش از این نیز به مناسبت‌های روز ملی حمل‌ونقل و هفته تهران با استقبال گسترده تاکسیرانان انجام شده بود. بخش زیادی از آلودگی هوا مربوط به خودروها و موتورسیکلت‌های فرسوده بوده و سهم خودروهای ناوگان حمل‌ونقل عمومی در این بین زیاد است.

پای اجرای قانون هوای پاک می‌لنگد

معضل آلودگی هوا موضوعی است که همیشه در اوج ناسالمی هوا مطرح می‌شود و پس از گفتار و نوشتارهای انتقادی و راهکارهای جدید، دوباره بسته می‌شود تا وقت ناسالمی دیگر هوا. به‌گزارش صمت پرونده هوای پاک و معضل آلایندگی صنایع متحرک و ثابت در این رسانه در طول سال باز خواهد بود و مشکلات را از ابعاد گوناگون مورد بررسی قرار می‌دهد.

پیش‌تر در حوزه استاندارد خودروها، سوخت و نیز فرسودگی وسایل ناوگان حمل‌ونقل سنگین و عمومی و... پرداخت. در ادامه تعلیق قوانین هوای پاک موضوعی است که صمت آن را دنبال خواهد کرد.

چند بام و چند هوا؟

وحید نوروزی یکی از کارشناسان حوزه شهری در نوشتاری با عنوان «بهشت آمارهای متناقض» خسارت‌های اقتصادی آلودگی هوا را بررسی کرده و متذکر شده بود که باید درباره این همه تناقض کمی تامل کرد. رئیس مرکز تحقیقات آلودگی هوا در پژوهشکده محیط‌زیست دانشگاه علوم پزشکی تهران گفته «هزینه اقتصادی مرگ‌ومیر منتسب به آلودگی هوا در سال حدود ۱.۳ میلیارد دلار برآورد شده است». مدیرعامل شرکت کنترل کیفیت هوای شهر تهران هم اظهارکرده که «خسارت آلودگی هوای تهران سالانه ۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار برآورد می‌شود».

آمار معاون سازمان ملی حفاظت محیط‌زیست کشور در این‌باره جالب‌تر است؛ «خسارت ناشی از آلودگی هوای شهر تهران، سالانه حدود ۵۰۰ میلیارد تومان به‌واسطه درآمد از دست رفته نیروی انسانی و بین ۱.۵ تا ۲.۶ میلیارد دلار به‌واسطه افزایش هزینه‌های بهداشتی-درمانی و مرگ‌ومیر است».

دبیر انجمن علمی اقتصاد شهری ایران هم گفته «مرگ‌ومیر ناشی از آلودگی هوا در تهران سالانه حدود ۵ تا ۶ میلیارد دلار به اقتصاد کشور خسارت می‌زند. در واقع اگر نرخ دلار را ۲۵ هزار تومان در نظر بگیریم، می‌توان گفت که بی‌توجهی به سلامت انسان‌ها سالانه ۱۲۵ تا ۱۵۰ هزار میلیارد تومان به اقتصاد کشور خسارت می‌زند». از سوی دیگر، رئیس اداره سلامت هوای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هم می‌گوید «فقط مرگ زودرس بر اثر آلودگی هوا، سالانه ۵.۷ میلیارد دلار به کشور خسارت می‌زند». در نهایت هم رئیس کمیته محیط‌زیست شورای شهر اعلام می‌کند «در داخل کشور هیچ پژوهشی درباره خسارت‌های ناشی از آلودگی هوا انجام نشده است»؟!

سهم آلاینده‌ها

محمدحسین بازگیر یکی از کارشناس محیط‌زیست با اشاره به نقش خودروهای دیزلی فرسوده و واحدهای صنعتی کوچک مقیاس متعدد در تشدید آلودگی هوای تهران، گفت: قانون هوای پاک به‌درستی اجرا نشده است. بازگیر در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره با پیامدهای آلودگی هوا و تاثیر منفی آن بر فعالیت‌های اجتماعی و اقتصادی اظهارکرد: این آلودگی هوا علاوه‌بر تاثیر منفی بر روح و روان، اعصاب و جسم انسان و سلامتی و کارکرد قلب و عروق و ریه و دیگر اعضای بدن را نیز مختل و تشدید می‌کند.

عکس: آیدا فریدی

> براساس قانون هوای پاک، شهرداری، وزارت کشور و سایر نهادهای ذی‌ربط موظف شده‌اند برای تردد خودروهای آلاینده و از رده خارج شده، سیستمی را طراحی کنند تا آلودگی هوا کاهش پیدا کند اما آنچه در عمل رخ داد فقط اعمال طرح ترافیک بود

وی ادامه داد: بر این اساس از سال‌های گذشته نهادهای گوناگون به موضوع آلودگی هوا ورود کردند و در سال ۷۴ قانون «نحوه جلوگیری از آلودگی هوا تدوین» و براساس آن سلسله تکالیفی مشخص شد. همچنین مطالعات و اقدامات فراوانی در این زمینه انجام شد و در نهایت عوامل انتشار آلودگی در تهران شناسایی شدند. این کارشناس محیط‌زیست با استناد به سیاهه انتشار هوای تهران گفت: منابع ثابت شامل واحدهای مسکونی، صنایع و نیروگاه‌ها حدود ۴۰ درصد و منابع متحرک مانند خودروها و موتورسیکلت‌ها حدود ۶۰ درصد در آلودگی هوا سهم دارند. با این حال آنچه بین منابع ثابت و متحرک آلودگی هوا مشترک است این است که عمده‌ترین آلودگی که ایجاد می‌کنند ناشی از احتراق سوخت‌هایی است که باقیمانده آن به‌صورت گازها و ذرات معلق وارد هوا می‌شوند. وی ادامه داد: زمانی بود که برخی سوخت‌های ما مانند بنزین بسیار بی‌کیفیت بودند و سیستم احتراق داخل خودروها نیز ناقص بود اما به‌مرور زمان کیفیت سوخت و خودروها افزایش پیدا کردند، البته نمی‌توان گفت که کیفیت آنها براساس استانداردهای جهانی است.

نقش صنایع کوچک مقیاس در تشدید آلودگی

رئیس پیشین اداره حفاظت محیط‌زیست شهر تهران با بیان اینکه آنچه امروز عامل آلودگی هوای تهران است، ذرات معلق با قطر کمتر از ۲.۵ میکرون و ناشی از مصرف سوخت‌هایی از جمله بنزین، گازوئیل و مازوت است، تصریح کرد: طی سال‌های ۹۳ تا ۹۷ که در اداره محیط‌زیست شهر تهران بودیم هر سال از شرکت توزیع فرآورده‌های نفتی فهرست مصرف‌کنندگان عمده فرآورده‌های نفتی سطح استان را گرفته و بررسی می‌کردیم؛ رتبه اول بیشترین میزان مازوت توزیع شده برای واحدهای ریخته‌گری و بعد از آن با اختلاف زیادی واحدهای تولید آجرهای ماشینی و سنتی و همچنین آسفالت بود. وی ادامه داد: این واحدها کارگاه‌های متفرقه‌ای هستند که اطراف شهر تهران مستقر هستند و زیاد هم به‌چشم نمی‌آیند اما حجم زیادی از نفت کوره (مازوت) در این واحدها توزیع و مصرف می‌شود. این کارشناس محیط‌زیست افزود: در حوزه گازوئیل نیز بیشترین میزان تحویل شده به منابع ثابت به ترتیب متعلق به گلخانه‌ها، واحدهای تولید ایزوگام و عایق‌کاری‌ها، مرغداری‌ها، دامداری‌ها و سیمان بود. بازگیر با اشاره به نقش واحدهای کوچک‌مقیاس در تشدید آلودگی هوا، گفت: واحدهای کوچک‌مقیاس که از سوخت‌های خطرناک و بعضا غیراستاندارد استفاده می‌کنند معمولا مهم شمرده نمی‌شوند، اما آنچه اهمیت دارد این است که تعداد این واحدها زیاد است. بنابراین می‌توانند در حد واحدهای صنعتی و نیروگاه‌های بزرگ‌مقیاس آلودگی ایجاد کنند. وی در ادامه تصریح کرد: به‌دلیل اینکه واحدهای صنعتی در ارتباط با آلودگی هوا کم‌اهمیت شمرده می‌شوند، پایش‌های کمتری از آنها انجام می‌شود؛ بنابراین این واحدها عمدتا از سیستم‌های احتراقی مناسب و استانداردی برخوردار نیستند و فیلترهای جذب آلایندگی در خروجی دودکش‌های خود ندارند، با این حال در سطح وسیعی گازوئیل و مازوت مصرف می‌کنند.

ارتباط ساخت‌وساز و ناسالم شدن هوا

این کارشناس محیط‌زیست یکی دیگر از عوامل تشدید آلودگی هوای تهران را بارگذاری بیش از ظرفیت زیستی این شهر دانست و گفت: تمام ظرفیت‌های زیستی مانند زمین‌های کشاورزی، زمین‌های بایر و باغ‌ها را که می‌توانستند با «خودپالایی» تا حدودی از میزان آلودگی هوا بکاهند را با تصرف و ساخت‌وساز از بین برده‌ایم و با تجمیع واحدهای خدماتی، صنعتی و آموزشی در تهران کل کشور را محتاج به این کلانشهر کرده‌ایم؛ از این‌رو باعث افزایش جمعیت و فعالیت بیش از پیش در پایتخت شده‌ایم.

وی ادامه داد: مردم مجبور هستند برای کارهای مختلف خود از جمله تکمیل درمان و آموزش از دورترین نقاط کشور به تهران سفر کنند و همین امر باعث تفاوت بسیار زیاد در جمعیت شب و روز تهران شده است.

محدودیت تردد دیزلی و فرسوده وجود ندارد

رئیس پیشین اداره حفاظت محیط‌زیست شهر تهران با اشاره به نقش خودروها در ایجاد آلودگی هوا گفت: اکنون در جاده‌های کشور فقط خودروهای سنگینی می‌توانند تردد کنند که معاینه فنی دارند و سن مصوب آنها نیز رعایت شده باشد. بنابراین خودروهای فرسوده نمی‌توانند در هیچ‌یک از جاده‌های کشور تردد کنند. این در حالی است که این سازکار در شهری مانند تهران وجود ندارد و خودروهای دیزلی فرسوده زیادی در سطح شهر تردد می‌کنند.

به‌گفته بازگیر، براساس قانون هوای پاک، شهرداری، وزارت کشور و سایر نهادهای ذی‌ربط موظف شده‌اند برای تردد خودروهای آلاینده و از رده خارج شده سیستمی را طراحی کنند تا هم آلودگی هوا کاهش پیدا کند و هم پاسخگوی خدماتی که شهر به آن نیاز دارد باشد، اما آنچه در عمل رخ داد فقط اعمال طرح ترافیک بود که به‌تنهایی نمی‌تواند باعث کنترل آلودگی هوا شود.

شاخص کیفیت هوا بیانگر برآیند عملکرد متولیان

این کارشناس محیط‌زیست با بیان اینکه برآیند عملکرد نهادهای متولی در میزان شاخص آلودگی هوا قابل مشاهده است، اظهار کرد: با این حال، نه می‌توان گفت که هیچ اقدامی در زمینه آلودگی هوا انجام نشده و نه می‌توان گفت که اقدامات انجام‌شده برای کاهش آلودگی هوا به اندازه کافی بوده و منتج به نتیجه شده است. وی در ادامه تاکید کرد: آلودگی هوا معضلی است که تک‌تک افراد جامعه به سهم خود در ایجاد آن تاثیر و نقش دارند و از آن نیز تاثیرپذیرند، اما متولیان امر باید بتوانند مردم را در زمینه کاهش آلودگی هوا با خود همراه کرده و نسبت به افزایش آگاهی و فرهنگ‌سازی در زمینه اصلاح الگوی مصرف اقدام کنند.

به گفته بازگیر، در جهان ثابت شده تنظیم دمای واحدهای مسکونی می‌تواند به کاهش آلودگی هوا کمک کند. این در حالی است که برق در کشور ما از فرآیند مصرف سوخت‌های فسیلی تولید می‌شود و اصلاح الگوی مصرف برق و گاز می‌تواند در کاهش آلودگی هوا نیز موثر باشد.

این کارشناس محیط‌زیست با استناد به قانون هوای پاک تاکید کرد: براساس این قانون صدا و سیما باید به مردم در زمینه اصلاح الگوی مصرف اطلاع‌رسانی و آگاهی‌بخشی کند، اما مسئله این است که این موضوع چگونه بیان می‌شود و تا چه میزان می‌تواند در ذهن مخاطب تاثیر بگذارد. بازگیر در پایان گفت: یک نهاد یا سازمان مانند سازمان حفاظت محیط‌زیست، نمی‌تواند به‌تنهایی فرهنگ اصلاح الگوی مصرف و استفاده درست و مفید از خودروها را جا بیندازد؛ بنابراین قانون تکلیف کرده تا تمام نهادها با کمک یکدیگر در زمینه کاهش آلودگی هوا و فرهنگ‌سازی در زمینه اصلاح الگوی مصرف برق و گاز و... اقدام کنند.

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

> منابع ثابت شامل واحدهای مسکونی، صنایع و نیروگاه‌ها حدود ۴۰ درصد و منابع متحرک مانند خودروها و موتورسیکلت‌ها حدود ۶۰ درصد در آلودگی هوا سهم دارند

> تمام ظرفیت‌های زیستی مانند زمین‌های کشاورزی، زمین‌های بایر و باغ‌ها را که می‌توانستند با «خودپالایی» تا حدودی از آلودگی هوا بکاهند با تصرف و ساخت‌وساز از بین برده‌ایم

قیمت گازوئیل و سی‌ان‌جی عمده‌ترین مانع توسعه گازسوزها

رئیس اتحادیه کشوری سوخت‌های جایگزین و صنایع وابسته از اهمیت گازسوز کردن اتوبوس‌های درون‌شهری و موانع پیش روی آن سخن گفت.

علی محمودیان در گفت‌وگو با خبرخودرو عنوان کرد: پس از تعهدنامه پاریس همه کشورهای زیرمجموعه آن کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی و ذرات معلق را در دستور کار خود قرار دادند. یکی از مهم‌ترین اقدامات این کشورها برنامه‌ریزی برای تبدیل خودروهای دیزلی به گازسوز تا سال ۲۰۳۵ و ۲۰۵۰ میلادی بود. کشورهایی که براساس شرایط محیطی خود امکان بهره‌برداری از گاز ال‌پی‌جی را داشتند برنامه‌های خود را براساس توسعه گاز ال‌پی‌جی و برخی دیگر استفاده از گاز سی‌ان‌جی در بخش حمل‌ونقل را تدوین کردند.

وی خاطرنشان کرد: درحال‌حاضر کشور دارای بیشترین تعداد خودرو گازسوز در جهان است و از نظر میزان جایگزینی سی‌ان‌جی با بنزین و گازوئیل چین رتبه اول را به خود اختصاص داده است، زیرا این کشور فقط خودروهای سنگین را گازسوز کرده و این اقدام درباره خودروهای سبک انجام نشده است. چین با دو هدف این اقدام را انجام داد. با توجه به اینکه ذرات معلق ناشی از سوخت سی‌ان‌جی نسبت به بنزین و گازوئیل صفر است و عمدتا خودروهای دیزل خودروهای کار هستند و میزان مصرف سوخت خودروهای دیزل از نظر لیتراژ ۱۰۰ برابر مصرف بنزین است، یکی از اهداف چین دلایل زیست‌محیطی و علت دیگر آن مزیت‌های اقتصادی این حوزه است.

رئیس اتحادیه کشوری سوخت‌های جایگزین و صنایع وابسته با بیان اینکه ایران در بخش ذخایر گاز طبیعی در رتبه‌های اول و دوم جهان است، افزود: یکی از دغدغه‌های کلانشهرهای ایران انتشار ذرات معلق و افزایش آلودگی هواست که براساس گزارش‌های محیط‌زیست می‌توان با امکانات موجود در کشور و بهره‌برداری از ذخایر گاز طبیعی و استفاده از گاز سی‌ان‌جی در بخش حمل‌ونقل وضعیت مطلوب‌تری در کشور ایجاد کنیم.

محمودیان در ادامه اظهارات خود به اهمیت گازسوز کردن اتوبوس‌های درون‌شهری و موانع پیش روی آن اشاره کرد و گفت: درحال‌حاضر، ۳ هزار و ۵۰۰ اتوبوس گازسوز در سطح کشور وجود دارد. حدود ۱۵ سال پیش عمده اتوبوس‌ها متعلق به شهرداری و بخش دولتی بود اما به‌تدریج با توجه به اصل ۴۴ قانون اساسی، اتوبوسرانی به بخش خصوصی واگذار شد تا خدمات شهری با کیفیت بهتری ارائه شود. یکی از موضوعات مهم برای سرمایه‌گذاران بخش خصوصی صرفه اقتصادی است اما درحال‌حاضر به‌دلیل کم بودن اختلاف قیمت گازوئیل و سی‌ان‌جی بخش خصوصی رغبتی برای جایگزینی اتوبوس‌های دیزلی با گازسوز ندارد. علاوه‌بر اینکه اگر شرایط به‌گونه‌ای بود که بخش خصوصی قادر بود به‌جای استفاده از ۳۵۰۰ اتوبوس گازسوز موجود از اتوبوس‌های گازوئیلی استفاده کند حتما چنین اقدامی می‌کرد، زیرا استفاده از گازوئیل ۳۰۰ تومانی صرفه‌اقتصادی بیشتری برای بخش خصوصی دارد.

وی ادامه داد: یکی از موانع پیش روی توسعه اتوبوس‌های گازسوز به‌عنوان بزرگ‌ترین حامی محیط‌زیست در بخش حمل‌ونقل درون‌شهری و برون‌شهری سیاست قیمت‌گذاری در حوزه اختلاف قیمت بین سی‌ان‌جی و گازوئیل است، زیرا این نگرانی برای سیاستمداران و قانون‌گذاران مجلس وجود دارد که افزایش قیمت گازوئیل موجب تورم حبابی در کشور می‌شود اما راهکار این موضوع کاملا مشخص است.

رئیس اتحادیه کشوری سوخت‌های جایگزین و صنایع وابسته اضافه کرد: براساس ماده ۱۲ و قانون رفع موانع تولید می‌توان در مرحله نخست پیش از افزایش قیمت گازوئیل برای مالکان اتوبوس و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی مزیت‌های مناسبی در نظر گرفت تا بخش خصوصی به فرآیند تبدیل اتوبوس‌ها تمایل پیدا کنند. پس از اینکه همه اتوبوس‌های بخش حمل‌ونقل درون‌شهری و برون‌شهری که روی قیمت سایر محصولات تاثیر می‌گذارند، گازسوز شدند می‌توان با حذف یارانه گازوئیل قیمت آن را آزاد کرد و به سمت آزادسازی قیمت گازوئیل که از اهداف برنامه ششم توسعه نیز بوده، حرکت کرد. در غیر این صورت، اگر بخواهیم منتظر شرایط مناسبی برای آزادسازی قیمت گازوئیل و ایجاد انگیزه برای مالکان خودروهای دیزلی باشیم، این امر هیچ‌گاه محقق نخواهد شد.

محمودیان یادآور شد: فناوری تبدیل خودروهای دیزلی به گازسوز در کشور وجود دارد علاوه‌بر اینکه براساس گزارش‌های موجود هنگامی که خودروهای دیزلی دوگانه‌سوز می‌شوند، عملکرد بهتری نسبت به کارکرد دیزلی خود دارند و تنها محدودیت، سیاست‌گذاری در این حوزه است. البته احداث جایگاه‌های عرضه سی‌ان‌جی نیز باید در دستور کار قرار بگیرد، زیرا جایگاه‌های سی‌ان‌جی موجود در کشور مختص خودروهای بنزینی و سبک هستند و جایگاه‌های ویژه خودروهای سنگین باید متناسب با برنامه ششم توسعه و طرح توسعه خودروهای دیزلی احداث شوند.

رئیس اتحادیه کشوری سوخت‌های جایگزین و صنایع وابسته گفت: درحال‌حاضر شرکت‌های تولیدکننده قطعات جایگاه‌های سی‌ان‌جی با ظرفیت کمتر از ۲۰ درصد فعالیت می‌کنند؛ بنابراین با ظرفیت آزاد موجود عملا جای نگرانی برای احداث جایگاه‌ها وجود ندارد.

چهره

برنامه‌ریزی برای ادامه داخلی‌سازی قطعات

معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: ۲۰ درصد ارزش تولیدات صنعتی از واردات تامین می‌شود که برای داخلی‌سازی آنها برنامه‌ریزی شده است.

مهدی صادقی‌نیارکی در گفت‌وگو با ایرنا درباره نگرانی فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان از باز شدن درهای کشور به روی واردات با بهبود احتمالی فضای سیاسی بین‌المللی، افزود: براساس مجوز صادرشده از سوی شورای هماهنگی سران قوا، واردات حدود ۲۵۰۰ ردیف از مجموع ۸ هزار ردیف تعرفه کالایی که به اندازه کافی در کشور تولید می‌شوند، ممنوع است و این ممنوعیت‌ها ادامه دارد. علاوه بر آن، وزارت صنعت، معدن و تجارت درباره کالاهایی که به مرحله ساخت داخل می‌رسند از اعضای کمیسیون ماده یک قانون مقررات صادرات و واردات، حمایت‌های تعرفه‌ای را تقاضا می‌کند.

معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت همچنین به مدیریت ثبت‌سفارش‌ها اشاره کرد و گفت: بر پایه منابع ارزی که قابل تخصیص باشند، مقدار ثبت‌سفارش کالاها، تجهیزات و ماشین‌آلات با رعایت سقف و سابقه هر بنگاه مدیریت می‌شود. وی تاکید کرد: مجموعه سیاست‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌گونه‌ای است که منابع محدود را به اولویت واردات مواد اولیه، واسطه‌ای، قطعات و ماشین‌آلات مورد نیاز اختصاص خواهد داد. صادقی‌نیارکی تصریح کرد: در سال‌های گذشته و متاثر از تحریم‌ها و محدودیت‌های اقتصادی، تقاضای بالایی برای داخلی‌سازی در کشور اتفاق افتاده و بسیاری کالاها و فناوری‌ها بومی‌سازی شده و پاسخگوی نیاز مشتریان نیز بوده که نیاز به خرید خارجی را کاهش داده است. معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشاره به ارزبری حدود ۲۰ درصد تولیدات صنعتی، خاطرنشان کرد: همه ساله در بخشی از نیاز مواد اولیه، واسطه‌ای، اجزا و قطعات، ماشین‌آلات و تجهیزات صنایع از طریق واردات تامین می‌شود که برای داخلی‌سازی آنها برنامه‌ریزی شده است. گفتنی است امسال برنامه داخلی‌سازی ۳.۲ میلیارد دلاری در دستور کار است که در ۹ ماه امسال با پروژه‌های اجرا شده در استان‌ها و برگزاری میزهای تعمیق داخلی‌سازی، ۲.۲ میلیارد دلار معادل ۶۸.۷ درصد برنامه به ثمر نشست.

هدایت سرمایه‌های مردمی به سوی تولید

معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد: با توجه به تصویب دستورالعمل تاسیس شرکت سهامی عام پروژه در هیات مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار، گام مثبتی برای هدایت سرمایه‌های مردمی به سمت تولید رقم خورد. به گزارش شاتا، سعید زرندی گفت: با پیگیری‌ها و تعاملات انجام‌شده با وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان بورس این دستورالعمل به تصویب رسید. وی افزود: با توجه به روند تشکیل سرمایه طی دهه ۹۰، موضوع تقویت جریان سرمایه‌گذاری در پروژه‌های ملی و بزرگ از برنامه‌های مهم وزارت صنعت، معدن و تجارت بوده که یکی از ابزارهای مهم تامین مالی این پروژه‌ها پذیره‌نویسی مردمی است. معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت توضیح داد: شرکت پروژه‌ها پس از اخذ موافقت سازمان بورس، نسبت به جمع‌آوری منابع مالی از طریق پذیره‌نویسی عمومی و انجام پروژه اقدام می‌کنند که این مهم با تقویت روند سرمایه‌گذاری در کشور، امکان تضمین رشد اقتصادی و اشتغالزایی در سال‌های آینده را نیز فراهم خواهد آورد. زرندی گفت: همزمان با طی مراحل تصویب موضوع در سازمان بورس، در وزارت صنعت، معدن و تجارت اقدامات لازم درباره تعریف پروژه‌ها و تشکیل هیات موسس در ۳ ماه گذشته انجام شده و درحال حاضر پروژه‌هایی در زنجیره سیلیکون متال، پوشاک، صنایع غذایی، خودرو و قطعات وابسته، صنایع معدنی و... تعریف و در حال طی کردن مراحل لازم برای اخذ موافقت سازمان بورس و اوراق بهادار برای تاسیس شرکت سهامی عام پروژه قرار دارند.

یادداشت

شفاف‌سازی اقتصاد را جدی بگیریم

بهنام ملکی
اقتصاددان و استاد دانشگاه

یکی از شاخص‌هایی که در زمان بحران‌های اقتصادی در کشورها افزایش پیدا می‌کند، شاخص فلاکت است که نشانگر وضعیت نامناسب معیشتی جامعه است. از سوی دیگر یکی از مهم‌ترین عوامل تشدیدکننده روند صعودی شاخص فلاکت، نرخ تورم است.

البته باتوجه به در دسترس نبودن آمار دقیق از نرخ تورم و نرخ بیکاری در کشور، نمی‌توان خیلی دقیق شاخص‌هایی مانند فلاکت را محاسبه کرد اما با در نظر گرفتن تشدید نرخ تورم و همچنین تضعیف بخش تولید می‌توان انتظار داشت شاخص فلاکت نیز افزایش کم‌سابقه‌ای داشته است.

در بررسی شاخص‌های کلان اقتصاد به این مهم می‌رسیم که دهک‌های پایین درآمدی تحت فشار شدیدی هستند که در کوتاه‌مدت باعث شکننده‌تر شدن اقتصاد خواهد شد. همین روند در صورت ادامه در بلندمدت می‌تواند تاثیرات بسیار زیان‌بارتری داشته باشد و حتی ممکن است بنیان‌های اقتصادی کشور را هم تهی از هرگونه ظرفیت کند. از سوی دیگر اگر این روند ادامه داشته باشد ممکن است در بلندمدت آسیب‌های جبران‌ناپذیری به زیرساخت‌های اقتصادی کشور وارد کند که برای پر کردن خلأهای ناشی از آن باید سال‌ها هزینه‌های گزافی را متحمل شویم تا شاید بتوانیم این آسیب‌های سهمگین را جبران کنیم.

بسیاری معتقدند اگر دولت‌ها قصدی برای اصلاح این روند دارند، در گام نخست باید دست از سیاست‌های تورم‌زا برداشته و سعی در اصلاح پایه‌ای برنامه‌های اقتصادی کشور داشته باشند. برای مثال دولت برای گام برداشتن در این مسیر می‌تواند با تغییر رویکرد در بودجه‌نویسی، به نتایج مطلوبی دست یابد. البته برخی معتقدند باتوجه به فشارهای خارجی که بر اقتصاد ایران وارد می‌شود، دولت چاره‌ای جز اتخاذ چنین سیاست‌هایی نداشته و ما نیز ناچاریم با این مشکلات تا زمان رفع فشارها کنار بیاییم، اما به‌نظر می‌رسد این یک توجیه است و ما می‌توانیم بسیاری از اقدامات را در جهت شفاف‌سازی اقتصاد انجام دهیم تا گره‌های اقتصادی کشور نیز باز شوند.

از سوی دیگر، دولت برای کنترل این مسئله باید در جهت اجرای مدل «حکمرانی خوب» عمل کند. اگر چنین رویه‌ای را در دستور کار قرار دهیم حتی فشارهای سنگین خارجی هم نمی‌توانند تا این اندازه اقتصاد ما را با خطر شکنندگی مواجه کنند، این در حالی است که متاسفانه اقتصاد ما با مشکلاتی مانند رانت و فساد دست‌وپنجه نرم می‌کند که تنها علاجش نیز شفافیت است؛ بنابراین دولت باید هرچه توان دارد، در جهت شفاف‌سازی بخش‌های مختلف اقتصاد به‌کار گیرد.

علاوه بر موارد یادشده یکی دیگر از عوامل تشدیدکننده شاخص فلاکت در کشورهای مختلف تضعیف بخش تولید است. از آنجا که نرخ بیکاری رابطه مستقیمی با نرخ تولید دارد اگر تولید با کاستی و کندی مواجه شده یا در مسیر توقف قرار گیرد، نرخ بیکاری هم افزایش می‌یابد. در نتیجه افزایش نرخ بیکاری نیز به شاخص‌های دیگر اقتصاد مانند شاخص فلاکت می‌رسیم. این دور باطلی است که زنجیروار به هم وابسته است. اگر برای رفع مشکلات هر یک از حلقه‌های این زنجیر به‌درستی تلاش نشود سایر حلقه‌ها نیز با آسیب مواجه خواهند شد. بنابراین می‌توان گفت شاخص فلاکت مستقیما تحت تاثیر نرخ بیکاری و تورم بوده و اگر دولت قصد دارد به‌صورت ریشه‌ای این معضل را حل کند، باید در جهت خارج کردن اقتصاد از بحران بیکاری و رکود تلاش کند. براساس آمار در شرایط حاضر نیز باید با رونق تولید فعالیت بخش‌های غیرمولد اقتصاد نیز محدود و محدودتر شود. اما گاهی رویه به‌گونه‌ای است که علاوه بر بروز مشکلات در مسیر تولید، بر غیرشفاف‌تر شدن اقتصاد دامن می‌زند و باعث تداوم رشد این شاخص منفی می‌شود؛ برای مثال وقتی در تمام حوزه‌های اقتصادی شاهد فعالیت‌های رانتی و سفته‌بازانه هستیم، طبیعتا بخش‌های مولد نیز تحت تاثیر قرار می‌گیرند و مستقیما جلوی رشد اشتغالزایی گرفته می‌شود.

مالیات خانه‌ها و خودروهای لوکس کلید خورد

رئیس سازمان امور مالیاتی با بیان اینکه آیین‌نامه مالیات بر خانه‌ها و خودروهای لوکس به‌زودی ابلاغ می‌شود، گفت: این مالیات سالانه اخذ می‌شود و جریمه سنگینی برای فراری‌کنندگان از آن در نظر گرفته شده است. امیدعلی پارسا در گفت‌وگو با مهر درباره علت تعلل در تصویب آیین‌نامه مالیات بر خانه‌ها و خودروهای لوکس گفت: آیین‌نامه مدت‌ها قبل توسط سازمان امور مالیاتی به دولت ارسال شد و به‌تازگی در کمیسیون اقتصاد دولت تایید شده است. پارسا تصریح کرد: با ابلاغ آیین‌نامه، عملا اخذ مالیات از خانه‌ها و خودروهای لوکس کلید خواهد خورد و در آن، جریمه‌های سنگینی برای کسانی که از این مالیات فرار کنند در نظر گرفته شده است. رئیس سازمان امور مالیاتی همچنین در پاسخ به سوالی درباره درآمدهای مالیاتی در بودجه ۱۴۰۰ گفت: عددی که در بودجه ۱۴۰۰ برای دریافت مالیات اضافه شد، مجموعه برآوردها و انتظاراتی بود که مجلس از میزان درآمدهای مالیاتی داشت. حداکثر تلاش ما این است که ضمن فشار نیامدن به طبقه پایین مردم و تولید، این پیش‌بینی را محقق کنیم. این مالیات چون همزمان با افزایش نرخ‌ها نیست فشار جدیدی را به مودی مالیاتی وارد نمی‌کند، بلکه با کارآیی بیشتر این کار انجام خواهد شد. وی ادامه داد: در بحث مالیات بر خانه‌های خالی، قانون به‌گونه‌ای نوشته شده که هیچ انسان عاقلی خانه‌اش را خالی نگه ندارد. وقتی ۵۰ درصد اجاره ماهانه به‌عنوان جریمه دریافت می‌شود، هیچ انسان عاقلی هنگامی که ۵ میلیون تومان اجاره منزل او باشد، ۲.۵ میلیون تومان جریمه نخواهد داد، در حالی که خانه او نیز خالی است؛ بنابراین اگر این هدف سیاست‌گذار محقق شود، درآمد قابل توجهی برای دولت نخواهد داشت اما به هر حال برخی به گونه دیگری محاسبه می‌کنند.

صمت در گفت‌وگو با کارشناسان بررسی کرد

استارت‌آپ‌ها در بن‌بست تامین مالی

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

مسئله تامین مالی برای همه کسب‌وکارها از صنایع سنگین و زیربنایی کشورهای بزرگ صنعتی گرفته تا یک کارگاه کوچک از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. مهم‌ترین عامل تعیین‌کننده‌ای که سرمایه‌داران را برای سرمایه‌گذاری روی پروژه‌های مختلف ترغیب می‌کند ریسک حداقلی یا سود قابل‌ملاحظه آنها است که می‌تواند انگیزه خوبی برای آغاز به کار یک کسب‌وکار باشد. در زمینه استارت‌آپ‌ها نیز دقیقا مسئله تامین سرمایه و جذب سرمایه‌گذار یکی از مهم‌ترین فاکتورهای موفقیت است اما نباید فراموش کرد که نرخ موفقیت در بین استارت‌آپ‌ها در جهان کلا بسیار کمتر از میانگین کسب‌وکارهای سنتی است، از همین رو است که می‌بینیم سرمایه‌گذاران اندکی هستند که برای ورود به این حوزه از خود تمایل نشان می‌دهند. در ایران نیز سابقه فعالیت استارت‌آپ‌ها به بیش از یک دهه می‌رسد اما پس از روی کار آمدن دولت یازدهم رویکرد دولت با تصویب قانون بهبود فضای کسب‌وکار در این حوزه تغییر کرد و ابزارهایی نیز برای حمایت از این دست کسب‌وکارها پیش‌بینی شد.

در ابتدا و همزمان با روزهایی که مذاکرات هسته‌ای روند امیدوارکننده‌ای داشت، برنامه‌های دولت در حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان هرچند لنگان‌لنگان اما پیش می‌رفت. البته کارشناسان به عملکرد دولت در این بخش نیز انتقادات بسیار زیادی دارند اما نباید فراموش کرد که اقتصاد دولتی ایران چندان سر سازشی با بخش‌های خصوصی نداشته و برای جا افتادن کسب‌وکارهای دانش‌بنیان باید زیرساخت‌های لازم فراهم می‌شد، اما پس از روی کار آمدن ترامپ در امریکا و خروج وی از توافقنامه برجام توازن و انضباط مالی برهم ریخت و دولت تلاش کرد وظیفه تامین مالی استارت‌آپ‌ها را برعهده بانک‌ها بگذارد. با این حال به‌دلیل همان ریسک بالای سرمایه‌گذاری در این زمینه بانک‌ها نیز از ورود به این بخش شانه خالی کردند. گزینه‌های دیگری مانند ورود استارت‌آپ‌های شاخص به بازار سهام نیز پیشنهاد شد که تاکنون اجرایی نشده یا پروژه صندوق‌های جسورانه که به‌زعم کارشناسان این حوزه طرحی شکست‌خورده است، چراکه میزان تامین مالی این صندوق‌ها در برابر نیاز استارت‌آپ‌ها به سرمایه به‌حدی ناچیز است که دردی از کسی دوا نمی‌کند.

چرا استارت‌آپ‌ها شکست می‌خورند؟

ناصر غانم‌زاده، کارآفرین و فعال حوزه استارت‌آپ با بالا دانستن ریسک سرمایه‌گذاری در حوزه استارت‌آپ‌ها به صمت گفت: استارت‌آپ‌ها ذاتا فارغ از اینکه در کدام کشور باشند ۹۰درصد شکست می‌خورند، چراکه ریسک این کار بسیار بالا است. وی در ادامه افزود: البته استارت‌آپ‌ها در ایران با مشکلات دیگری هم مواجهند که یکی از مهم‌ترین آنها سالم و پویا نبودن اقتصاد کشورمان است. باید توجه داشت که استارت‌آپ‌ها در یک سیستم اقتصادی سالم هم تنها ۱۰ درصد شانس موفقیت دارند و حالا در یک بستر پر از مشکلی مانند اقتصاد ایران ریسک فعالیت‌شان بسیار بالا خواهد بود. وقتی کلا حال اقتصادمان خوب نیست، طبیعتا امکان ندارد بخش کوچکی از این اقتصاد شرایط خوبی داشته باشد.

▣ موانع راه‌اندازی

غانم‌زاده با اشاره به سختی راه‌اندازی کسب‌وکارهای استارت‌آپی عنوان کرد: مشکل دیگر استارت‌آپ‌ها در ایران موانع پرشمار قانونی برای شروع کسب‌وکارشان است. البته در کشور ما راه‌اندازی هر کسب‌وکاری کار سختی است و این مسئله محدود به استارت‌آپ‌ها نمی‌شود؛ برای مثال در جهان رتبه‌بندی تحت عنوان DOING BUSSINES وجود دارد که سهولت شروع به کار کسب‌وکارهای جدید را بررسی می‌کند. در این شاخص مواردی مانند مالیات، بیمه، قوانین اخذ مجوز و... مورد مطالعه قرار می‌گیرند که ایران در این شاخص در سال‌های اخیر بین رتبه‌های ۱۲۰ تا ۱۳۰ (در میان ۱۹۰ کشور) شناور بوده است. راه دوری نرویم؛ همین کشور همسایه که ترکیب جمعیتی مشابهی با ما دارد رتبه ۳۰ را دارد و در همین کانال نوسان می‌کند.

▣ دوستی خاله‌خرسه دولت

این فعال حوزه استارت‌آپ با انتقاد از ورود دولت به حوزه کسب‌وکارهای دانش‌بنیان، به صمت گفت: ما در مقاطعی شاهد این بودیم که دولت با حسن‌نیت به مسئله استارت‌آپ‌ها ورود کرد اما این امر نتیجه خوبی نداشت و کار را برای استارت‌آپ‌ها سخت‌تر کرد، زیرا دولت با ایجاد امکاناتی برای برخی از مجموعه‌ها که دیگران از آن برخوردار نبودند، در این حوزه رانت ایجاد کرد و همین امر باعث شد عملا رقابت از بین برود و عرصه برای فعالان مستقل تنگ شود.

از طرفی هم ما شاهدیم که عده زیادی از سرمایه‌گذاران که علاقه‌مند به ورود به این حوزه هستند، به‌دلیل همین فضای غیررقابتی از سرمایه‌گذاری منصرف می‌شوند. البته دولت در بسیاری از این موارد سعی داشت به کسب‌وکارها واقعا کمک کند اما متاسفانه این دخالت نتیجه عکس داد و ما شاهد از بین رفتن فضای رقابتی بین مجموعه‌های مختلف شدیم.

▣ نارسایی قوانین

غانم‌زاده در پایان به مسئله نارسایی قوانین اشاره و خاطرنشان کرد: همانطور که گفته شد بسیاری از قوانین راه‌اندازی کسب‌وکارهای استارت‌آپی را بسیار سخت کرده، اما برخی دیگر از قوانین مشکلات جدی را برای کسب‌وکارها پس از تاسیس ایجاد می‌کنند؛ برای مثال ما در حال حاضر با پدیده دزدی کارت‌های بانکی مواجهیم و افرادی که این کارت‌ها را به سرقت برده‌اند اقدام به خرید اینترنتی می‌کنند. از طرفی هم وقتی با یک کارت سرقتی از یک استارت‌آپ خرید می‌شود، نمی‌توان تشخیص داد که این کارت واقعا از آن خریدار است یا خیر؟ در حال حاضر پرونده‌ای در حال بررسی است که فردی با کارت دزدی از مجموعه‌ای خریدی به ارزش ۱۰۰ هزار تومان کرده و حالا حساب آن استارت‌آپ که چند صدمیلیون تومان پول داشته را مسدود کرده‌اند. همه این موارد نارسایی‌هایی هستند که کار را بیش از پیش برای کسب‌وکارها سخت‌تر می‌کنند.

تامین مالی استارت‌آپ‌ها

آرش سروری، مشاور کسب‌وکار و سرمایه‌گذاری با اشاره به موانع جذب سرمایه توسط مجموعه‌های دانش‌بنیان به صمت گفت: سرمایه‌گذاری در حوزه استارت‌آپ‌ها به‌دلیل ریسک بالایی که دارد، در همه جای دنیا موضوع چالش‌برانگیزی است و اغلب کسب‌وکارها برای آغاز به کار در اغلب کشورهای جهان با مشکل جذب سرمایه‌گذار روبه‌رو هستند. وی در ادامه افزود: البته در ایران ریسک‌های دیگری هم وجود دارد که باعث می‌شود تمایل سرمایه‌گذار برای ورود به این حوزه کمتر از سایر کشورهای دنیا باشد. سروری به شانه خالی کردن بانک‌ها از امر حمایت از استارت‌آپ‌ها اشاره و عنوان کرد: به‌دلیل همین ریسک بالا بود که از اول هم بانک‌ها تمایل چندانی برای شرکت در پروژه‌های دانش‌بنیان نداشتند اما از سال گذشته بحث ورود برخی از استارت‌آپ‌ها مانند دیجی‌کالا، تپسی و... به بورس مطرح شد که البته تا این لحظه عملیاتی نشده اما ظاهرا قرار است تا پایان سال ۱۴۰۰ برخی از استارت‌آپ‌های بزرگ با هدف تامین مالی وارد بورس شوند.

▣ صندوق‌های جسورانه

این کارشناس و مشاور کسب‌وکار با اشاره به ناموفق بودن صندوق‌های جسورانه بیان کرد: در بخش VCها یا همان صندوق‌های جسورانه به مشکلاتی برخوردیم که باعث شد مسئله تامین مالی به مشکل بخورد. در واقع می‌توان گفت این صندوق‌ها نیز چندان موفقیتی به‌دست نیاورده‌اند که دلیلش ریسک‌هایی است که علاوه بر ریسک‌های طبیعی این حوزه، در اقتصاد ایران وجود دارد. وی ضمن تاکید بر تاثیرات منفی همه‌گیری بیماری کووید۱۹ در جهان روی کسب‌وکارهای مختلف به صمت گفت: کرونا هم یکی از اصلی‌ترین عواملی بوده که در یک سال اخیر کار این صندوق‌ها را با چالش مواجه کرده است؛ برای مثال در حوزه گردشگری بسیاری از استارت‌آپ‌ها با بحران‌های جدی مواجه شدند، خصوصا مجموعه‌هایی که روی جذب گردشگر خارجی کار می‌کردند، پس از شیوع گسترده و جهانی کرونا با مخاطرات زیادی روبه‌رو هستند.

▣ برندگان فاصله‌گذاری اجتماعی

سروری با یادآوری خانه‌نشینی طولانی مردم و محدودیت‌های اجتماعی برای جلوگیری از شیوع بیشتر کرونا، تصریح کرد: استارت‌آپ‌هایی که در بخش‌های سرگرمی و تفریح فعالیت می‌کردند هم به‌دلیل تعطیل شدن سینماها، تئاترها، کافه‌ها و... سطح فعالیت‌شان به صفر نزول کرد. البته برخی از استارت‌آپ‌هایی که در حوزه سرگرمی‌های آنلاین فعال هستند، باتوجه به در خانه ماندن مردم و تعطیل شدن مراکز عمومی وضعیت خوبی دارند. با این حال روی هم رفته کرونا باعث شد مجموعه‌های استارت‌آپی دچار مشکل شوند.

این فعال حوزه استارت‌آپ ادامه داد: سایت‌هایی که در حوزه وبینار فعالیت می‌کنند، توانستند تامین سرمایه بسیار خوبی داشته باشند، چراکه اغلب همایش‌ها و گردهمایی‌ها تعطیل شده بود و چاره‌ای جز برگزاری آنلاین آنها نبود. حتی در زمینه اسباب‌کشی آنلاین هم اپلیکیشن‌هایی فعال هستند که به‌دلیل محدودیت‌های ناشی از کرونا و امتناع از استخدام کارگران، توانسته‌اند عملکرد موفقی داشته باشند. سروری در پایان خاطرنشان کرد: در نهایت باید گفت متوقف شدن سرمایه‌گذاری در این بخش‌ها به جذب سرمایه‌ای که اخیرا از طریق اقبال عمومی محقق شده، می‌چربد و اصلا قابل مقایسه با یکدیگر نیستند.

البته تحریم‌ها نیز در این انسداد سرمایه‌گذاری بسیار موثر بودند که باتوجه به تحولات سیاسی اخیر انتظار می‌رود موانع سرمایه‌گذاری خارجی از میان برداشته شود. خبر استفاده از واکسن کرونا هم باعث شده چشم‌انداز بسیار بهتری در این زمینه ایجاد شود.

سخن پایانی...

باتوجه به ایجاد فضای خوش‌بینی در بین ناظران سیاسی در زمینه از سرگیری مذاکرات بین ایران و کشورهای غربی، به‌نظر می‌رسد فعالان حوزه استارت‌آپ نیز به رفع تحریم‌ها دل بسته‌اند، چراکه تنها در این صورت امکان بازگشت سرمایه‌گذاران خارجی به کشور مهیا می‌شود که می‌تواند بارقه امیدی برای کارآفرینان و ذهن‌های خلاق در این زمینه باشد. البته دولت نیز باید باتوجه به تجربه موفقیت‌آمیز کشورهایی نظیر کره‌جنوبی از سرمایه‌گذاری روی بخش‌های دانش پایه اقتصاد درس گرفته و سعی کند از فضایی که رفع تحریم‌ها در اختیارش قرار می‌دهد، استفاده کند تا اقتصاد ایران را به سمت مدنیزه شدن هرچه بیشتر سوق دهد و راه علاجی برای سیستم اقتصادی پرچالش ایران باشد.

> آرش سروری: به‌دلیل ریسک بالا بود که از اول هم بانک‌ها تمایل چندانی برای شرکت در پروژه‌های دانش‌بنیان نداشتند

باجه خبر

▣ نشانه‌هایی از پیشرفت چشمگیر بزرگ‌ترین بانک بورسی کشور

به گزارش روابط عمومی بانک تجارت، براساس آمار عملکرد ۹ ماهه این بانک در جذب سپرده و اعطای تسهیلات، بانک تجارت با تمرکز بر ارائه خدمات بهینه بانکی و مالی موفق شد در مجموع تمامی سپرده‌ها ۳۷ درصد افزایش را رقم بزند. در بررسی جزئیات این آمار در شاخص سپرده‌های ریالی حساب جاری افزایش ۵۱ درصدی را شاهد هستیم، به این صورت که از ۴۱۹ هزار میلیارد ریال در پایان اسفند سال گذشته به بیش از ۶۳۲ هزار میلیارد ریال افزایش یافته است. در این آمار حساب سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت نزدیک ۶۶ درصد، سپرده ضمانتنامه ۵۱درصد، پیش‌دریافت اعتبارات اسنادی داخلی ۶۲درصد و سایر سپرده‌های دیداری و پس‌انداز نیز ۴۱ درصد افزایش را در مقطع مذکور نشان می‌دهد. بانک تجارت همراستا با بهبود سبد سپرده‌ای و افزایش شاخص‌های عملکردی فوق باوجود شرایط دشوار حاصل از تحریم و شیوع کرونا، سعی کرده در سال جهش تولید و با هدف اشتغالزایی، حمایت‌های گسترده‌ای را از صنایع گوناگون به عمل آورد. به همین منظور تا پایان دی امسال ۴۱ هزار و ۲۷۱ فقره تسهیلات جمعا به مبلغ بیش از ۲۰ هزار و ۵۵۷ میلیون ریال به متقاضیان کسب‌وکارهای آسیب‌دیده به‌ویژه صنعت حمل‌ونقل کشور توسط بانک تجارت اعطا شد که تاثیر مستقیم آن تثبیت اشتغال ۹۱ هزار و ۹۱۲ نفر در شرایط شیوع ویروس کرونا شد. بانک تجارت همچنین به‌منظور حمایت از اقشار آسیب‌دیده در دوره شیوع ویروس کرونا تا پایان دی سال ۱۳۹۹، ۲۵ هزار و ۸۲۵ فقره تسهیلات ودیعه مسکن جمعا به مبلغ ۴ هزار و ۹۶۳ میلیارد ریال به خانواده‌های مستاجر در استان‌های مختلف کشور اعطا کرد.

▣ قدردانی وزارت علوم از بانک ملت در نشست خیران آموزش عالی کشور

در مراسمی که با حضور دکتر منصور غلامی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و نیکوکاران و همراهی مجازی روسای دانشگاه‌های کشور با موضوع طرح ارتقای خوابگاه‌های دانشجویی در محل این وزارتخانه برگزار شد، با اهدای لوح سپاسی، از بانک ملت به‌عنوان یکی از نهادهای مشارکت‌کننده در زمینه ساخت خوابگاه‌های دانشجویی، تجلیل شد. به گزارش روابط عمومی بانک ملت وزیر علوم در این نشست که دکتر محمد بیگدلی، مدیرعامل و علی‌اکبر صابریان مدیر امور اداره کل دفتر مدیریت و روابط عمومی بانک ملت در آن حضور داشتند، کار احداث و بازسازی خوابگاه‌های دانشجویی را اقدامی بدیع و تاثیرگذار خواند و اظهار امیدواری کرد این اقدام نیکوکارانه، تداوم داشته باشد. براساس این گزارش، بانک ملت در راستای ایفای مسئولیت‌های اجتماعی خود، از سال‌های گذشته مشارکت در عرصه ساخت مدارس، مجتمع‌های آموزشی و خوابگاه‌های دانشجویی را در دستور کار قرار داده و تاکنون در ساخت و تکمیل ۶۵ مدرسه، یک مجتمع آموزشی ۸ هزار متری و یک خوابگاه دانشجویی مشارکت کرده است.

روزی به نام «زن»

گزارشی از نقش زنان در چرخه اقتصاد

آیدا فریدی: امروز که این مطلب را به مناسبت روز زن برای شما می‌نویسم، همزمان شده با کودتای ارتش میانمار و بازداشت خانم آنگ سان سوچی که پیش‌از این قدرت را در این کشور در دست داشت. خانم سوچی برنده جایزه صلح نوبل است که به‌دلیل مخالفت‌هایش با حکومت نظامیان در میانمار ۱۵ سال در حبس خانگی بوده. او از سال ۲۰۱۱ میلادی از حبس خانگی خارج شد و در مصالحه‌ای با ارتش، کنترل دولت را در دست گرفت. او را پیروز مسلم انتخابات می‌دانند که حزبش اتحادیه ملی برای دموکراسی، بیش از ۶۰ درصد آرا را به‌دست آورد. دقیقا در روزی که قرار بود او پارلمان جدید را تشکیل بدهد، ارتش کودتا می‌کند و خانم سوچی بازداشت می‌شود. گویا ادعای کودتاگران تقلب در آرای خانم سوچی است که هنوز مستند نشده.

البته پیش‌از این دولت گامبیا در دیوان بین‌المللی دادگستری از خانم سوچی به دلیل چشم‌پوشی از نسل‌کشی مسلمانان روهینگیا در میانمار شکایت کرده بود که تا پس گرفتن جایزه صلح نوبل از سوچی پیش رفت. اما این اتهامات تا به این لحظه اثبات نشده‌است. شهرت خانم سوچی موجب شد این کودتا با موجی گسترده از محرومیت بین‌المللی برای میانمار همراه شود. کاخ سفید با انتشار بیانیه‌ای این اقدام را محکوم کرد و بوریس جانسون، نخست وزیر بریتانیا هم خواستار آزادی کسانی شد که در جریان کودتا بازداشت شده‌اند.

کودتا در میانمار و حمایت از یک زن سیاستمدار محبوب که در راس قدرت هم هست، سرفصل اخبار این روزهاست. اتفاقی که پیش‌درآمد خوبی بود برای حرف زدن درباره زنان.

گفتن درباره زنان و مشاغل زنانه کار چندان پیچیده‌ای نیست. شاید بهتر است بگوییم این پدیده این روزها دیگر کار سختی نیست. شاید اشتغال زنان زمانی یک بحث مفصل و یک جدال همه‌گیر و جهانی بود اما امروز به‌دلیل توسعه قدرت زنان در اقتصاد و سیاست دیگر امری پیچیده نیست. هرچند هنوز هم با توجه به جابه‌جایی و بهبودی جایگاه زنان در جهان محل مناقشه است. این روزها به لطف جریان آزاد اطلاعات تمام زنان کم و بیش به حقوق مادی و معنوی خود آگاهند. اما این نگرش هم به سادگی به‌دست نیامد. به مرور زمان و با رشد شناخت و آگاهی عمومی در جوامع و گاهی البته با اقدامات مبارزاتی و قانونی زنانی که با حقوق مادی و معنوی زنان بیشتر آشنا بودند، این تغییر ایجاد شد. اگر روند این تغییر را از آغاز روی یک بردار پیگیری کنید، قطعا یک بردار دائم و بی‌وقفه صعودی خواهد بود. برداری که همواره گویای برد و پیشرفت زنان بوده است.

کافیست نگاهی کلی به سرفصل اخبار جهان و جایگاه زنان در سکوهای مختلف سیاست، اقتصاد، پزشکی و علوم دیگر بیندازید تا متوجه تغییر بنیادی این جایگاه شوید، هرچند همچنان در برخی امور مانند مشاغل زنان حقوق مادی زنان، ظرفیت‌ها و ویژگی‌های ساختاری، روانی و جسمی آنها نادیده گرفته می‌شود، اما این بهایی‌ست که شاید باید به منظور برابری با مردان می‌پرداختند.

همه ما با واژگانی چون حقوق زنان، زنان سرپرست خانوار، زنان شاغل، مشاغل زنان، مبارزه مدنی زنان و اصطلاحاتی از این دست که مربوط به حقوق زنان می‌شود و مدتی نه چندان طولانی است به دایره لغات اضافه شده آشناییم. زنان حالا مدت‌هاست در کنار مردان صاحب جوایز معتبر جهانی می‌شوند، از جایزه صلح نوبل و جوایز ادبی من بوکر و پولیتزر گرفته تا جایزه علمی فیلدز که مریم میرزاخانی موفق به دریافت آن شد. از آنجا که ما از یک جامعه پویا صحبت می‌کنیم، به طور قطع، منظورمان جامعه‌ای است که زنان در آن نقش کلیدی ایفا می‌کنند.

از نقطه صفر مبارزات زنان به‌منظور تحقق جایگاه شایسته‌شان تا امروز که این مطلب را می‌خوانید، بسیار درباره هویت مردانه یا زنانه برخی مشاغل گفته‌اند و شنیده‌ایم. در گزارش تصویری پیش‌رو هدفمان نه ارائه راهکاری برای بهتر شدن وضعیت زنان در حوزه‌های مختلف کاری و نه یافتن فرصتی برای بیان گلایه است. گزارش تصویری این شماره تنها نمایش بخشی از حضور زنان در فعالیت‌های اقتصادی است تا ادای دینی باشد به حقوق مادی و معنوی زنان در آستانه روزی که «روز زن» نام گرفته است.

چهارشنبه
۱۵ بهمن ۱۳۹۹- ۲۰ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲ - ۳ فوریه ۲۰۲۰-شماره ۱۷۲۳-پیاپی ۳۰۴۱

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

مطبوعات: به مناسبت روز زن

طرح: حسین علیزاده

روز زن مبارک

روز ۲۰ جمادی‌الثانی، مصادف با ولادت حضرت فاطمه‌الزهرا (س) در تقویم رسمی کشور روز زن نام‌گذاری شده است. در دنیای امروز که بیشتر محبت‌ها و عشق‌ها از ذهن افراد نشأت گرفته و افراد با حساب دو دو تا چهار تا عاشق می‌شوند و محبت پیدا می‌کنند، این مادر است که عشقش را با قلبش به‌طور ذاتی و فطری لمس می‌کند. مادر که در تمام اقلیم‌ها و تمدن‌ها از جایگاه والایی برخوردار است؛ مادری که در یک جامعه موفق می‌تواند نه‌تنها نقش سازنده‌ای در پرورش و تربیت کودک خود بلکه در پرورش و رشد فرهنگ نیز داشته باشد، زیرا همان فرزند قرار است به همراه فرزندان دیگر با حضورشان آن جامعه را ساخته و رونق دهند. در ایران برای گرامی شمردن این جایگاه والا و قدردانی از این مقام رفیع روز ولادت حضرت صدیقه کبری، فاطمه زهرا (س) به‌عنوان نماد یک مادر مطهر و زن فداکار را «روز مادر» نام‌گذاری کرده‌اند. امروز روز زن مادر است. امروز روز زن است. امروز روز ایثار و فداکاری است. باتوجه به اهمیت نقش مادران و زنان در تمام بخش‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی و سیاسی و مهم‌تر در کانون خانواده، این روز را با هم گرامی می‌داریم. معاونت ریاست‌جمهوری در امور زنان و خانواده هر یک از روزهای این هفته را در راستای بزرگداشت مقام زن و روز مادر نام‌گذاری کرد. براساس اعلام معاونت ریاست‌جمهوری در امور زنان و خانواده، روز شنبه ۱۱ بهمن به «زن، امنیت و عدالت اجتماعی»، یکشنبه ۱۲ بهمن به «زن، امامت و مشارکت سیاسی-اجتماعی»، دوشنبه ۱۳ بهمن به «زن، کارآفرینی، تاب‌آوری، اقتصاد مقاومتی»، سه‌شنبه ۱۴ بهمن به «زن، خودباوری، شکوفایی خانواده» اختصاص داشت. همچنین چهارشنبه، ۱۵ بهمن به «زن، معنویت، سیره فاطمی، سبک زندگی ایرانی-اسلامی»، پنجشنبه ۱۶ بهمن به «زن، نقش‌آوری چندگانه، مسئولیت‌پذیری و ایثار» و در نهایت روز جمعه ۱۷ بهمن به «زن، سلامت و نشاط، اصلاح الگوی مصرف» نام‌گذاری شد.

نقش انکارناپذیر زنان در اقتصاد

به‌طور کلی زنان بیشتر از مردان در بخش خدمات مشغول کار هستند که همین بخش در دوران شیوع ویروس کرونا هم بیشترین آسیب را دیده و در نتیجه احتمالا اشتغال زنان با شیوع ویروس کرونا آسیب بیشتری دیده است. آمارهای مختلف هم این موضوع را تایید می‌کند. برای مثال تیر امسال مرکز آمار ایران اعلام کرد بررسی روند تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی کل کشور نشان می‌دهد این شاخص، نسبت به فصل مشابه در سال قبل (بهار ۱۳۹۸)، ۳.۷ درصد کاهش داشته است؛ به‌عبارت دیگر در بهار امسال نسبت به فصل مشابه سال قبل حدود ۲ میلیون نفر از بازار کار خارج شده‌اند که بیش از یک میلیون و ۲۰ هزار نفر آن را زنان و ۹۷۰ هزار نفر را مردان تشکیل می‌دهند؛ بنابراین نمی‌توان از نقش انکارناپذیر زنان در اقتصاد گذشت و باور کنیم یا نه آمار حاکی از نقش موثر بانوان این سرزمین در فرهنگ، اقتصاد، سیاست و ... این سرزمین است.

عکس: آیدا فریدی

روند رو به رشد حضور زنان در اقتصاد

سهم زنان از اقتصاد چقدر است؟ آمار می‌گوید در ۲۰ سال اخیر نرخ مشارکت زنان در اقتصاد ۷۶ درصد افزایش یافته و از سوی دیگر تعداد زنان دارای تحصیلات دانشگاهی در همین دوره ۱۲ برابر شده است.

با این‌حال، همچنان فاصله وضعیت مشارکت زنان در ایران با دیگر کشورها و نرم جهانی قابل‌توجه است.

حتی کشورهایی که از نظر اقتصادی فاصله معناداری با ایران ندارند، در زمینه فعالیت اقتصادی زنان، جلوتر هستند. سال گذشته معاونت امور اقتصادی وزارت اقتصاد در گزارشی با عنوان «تصویری از مشارکت اقتصادی زنان در ایران» به بررسی این موضوع پرداخت.

براساس این گزارش حضور زنان در اقتصاد ایران، هم در بخش نرخ مشارکت اقتصادی و هم در بخش آموزش در دهه‌های گذشته بهبود نسبی یافته است. در حالی که نرخ مشارکت در سال ۱۳۷۵ حدود ۹ درصد بود، بعد از ۱۰ سال این نرخ در میانه دهه ۸۰ به بیش از ۱۶ درصد رسید، اما بعد از آن نرخ مشارکت زنان با عقبگردی در سال ۹۰ به رقم حدود ۱۲ درصد رسید و بعد از آن در دهه جاری جز برخی از سال‌ها، روند نرخ مشارکت بانوان صعودی بوده است؛ به‌طوری‌که در سال ۱۳۹۷ نرخ مشارکت به ۱۶ درصد رسیده است.

بهبود نرخ مشارکت زنان در اقتصاد

نمی‌توان تنها با مرور نرخ مشارکت زنان، به تصویر کامل و روشنی از سهم آنها در اقتصاد کشور دست یافت. در کنار نرخ مشارکت زنان، باید دید وضعیت نسبی مشارکت آنها در مقابل مردان به چه صورت بوده است.

نرخ مشارکت مردان در بازه‌ای که مرور شد -یعنی از سال ۷۵ تا ۹۷- به‌صورت کلی روندی صعودی داشته، اما می‌توان گفت سرعت رشد نرخ مشارکت مردان کمتر از سرعت رشد نرخ مشارکت زنان بوده است؛ به‌طوری که در سال ابتدایی این بازه یعنی ۱۳۷۵ نرخ مشارکت مردان ۶۰ درصد بوده و طی روندی صعودی این نرخ در سال ۹۷ به ۶۴ درصد رسیده است. البته باید به این نکته توجه داشت که یکی از دلایل سرعت رشد مشارکت مردان، بالا بودن نرخ آنها به‌صورت مطلق است. حال می‌توان با مقایسه نسبت مشارکت مردان به زنان، توضیحی بهتر از مقایسه این دو گروه ارائه داد. شاخص «نسبت مشارکت اقتصادی مردان به زنان» طی این بازه روندی کاهشی داشته است. این موضوع نشان می‌دهد زنان توانسته‌اند حضور خود را در اقتصاد دیکته کنند. درحالی‌که در سال ۱۳۷۵ حضور مردان در اقتصاد بیش از ۶ برابر حضور زنان بوده، طی ۲ دهه این شاخص با روندی کاهشی به ۴ برابر در سال ۹۷ رسیده است. از مهم‌ترین عواملی که در زمینه افزایش مشارکت زنان در اقتصاد از آن یاد می‌شود، افزایش سن ازدواج، کاهش نرخ باروری، افزایش نرخ ورود زنان به تحصیلات ابتدایی و دانشگاه‌ها، ارتقای سطح استاندارد زندگی و در ضمن نیاز به افزایش درآمدهای خانوار و تحولات فرهنگی و اجتماعی است.

وضعیت نامطلوب در مقیاس جهانی

آمارها نشان می‌دهد با اینکه وضعیت زنان در حوزه اقتصاد در کشور تا حدودی نسبت به دهه‌های قبل بهبود یافته، هنوز فاصله بسیار معناداری با کشورهای پیشرفته و حتی کشورهایی در سطح ایران دارد. درحالی‌که نرخ مشارکت زنان در کشورهای توسعه‌یافته‌ای مانند ژاپن، نروژ و کانادا حدود ۵۰ تا ۶۰ درصد است، در سال ۲۰۱۸ میلادی نرخ مشارکت زنان در ایران بیش از ۱۶ درصد بوده است.

این نرخ در ترکیه که بیشتر به اقتصاد ایران مشابهت دارد، ۳۳ درصد است که حدود ۲ برابر شاخص ثبت شده در ایران است، این در حالی است که نرخ مشارکت مردان در کشور تقریبا برابر با این کشورهاست. از طرفی نرخ بیکاری زنان در ایران نیز بسیار بالاتر از این کشورهاست. نرخ بیکاری زنان ایرانی ۲۰ درصد اعلام شده است؛ این نرخ حدود ۱۰ برابر نرخ بیکاری زنان ژاپنی و بیش از ۵ برابر نرخ بیکاری زنان نروژی است. نرخ بیکاری زنان مالزی بیش از ۳ درصد است که کمتر از یک‌پنجم نرخ بیکاری زنان ایرانی است. تمامی این آمارها نشان می‌دهد، ایران هنوز فاصله زیادی تا رسیدن به سطح استاندارد جهانی در حوزه اقتصاد زنان دارد. شاخص مهم دیگری که حضور فعال و مطلوب زنان در سطح یک جامعه را مشخص می‌کند، تعداد دانش‌آموختگان تحصیلات دانشگاهی و تکمیلی است.

داده‌ها نشان می‌دهد تعداد دانش‌آموختگان زن در طول این سال‌ها، در کشور افزایش چشمگیری داشته است. در ۲ دهه اخیر تعداد فارغ‌التحصیلان زن از دانشگاه‌های کشور روندی صعودی داشته است. در حالی که در سال تحصیلی ۷۵ تعداد دانش‌آموختگان زن حدود ۲۷ هزار نفر بوده، ۲۰ سال بعد (سال تحصیلی ۹۶-۹۵) این تعداد به ۳۲۲ هزار نفر رسیده است. این آمار به این معنی است که زنان رشد ۱۲ برابری را در زمینه تحصیلات تکمیلی در ۲ دهه داشته‌اند.

بلایی که کرونا سر زنان می‌آورد

آمارهای دیگری هم وجود دارد که ثابت می‌کند سهم اشتغال زنان در بخش خدمات بیشتر است و باوجود اینکه زنان سهم کمی از شاغلان را تشکیل می‌دهند، درصد زیادی از متقاضیان بیمه بیکاری هستند. براساس اطلاعات مرکز آمار ایران در بهار سال ۱۳۹۹ سهم شاغلان ۱۵ ساله و بیشتر در بخش خدمات ۴۹.۷ درصد، در بخش صنعت ۳۱.۸ درصد و در بخش کشاورزی ۱۸.۶ درصد بوده است. سهم اشتغال زنان از بخش‌های خدمات، صنعت و کشاورزی نیز به ترتیب ۵۷، ۲۳.۲ و ۱۹.۸ درصد است. این در حالی است که در بهار امسال از میان ۲۲ میلیون و ۹۶۳ هزار نفر جمعیت شاغل کشور، مردان ۱۹ میلیون و ۱۷۳ هزار نفر و زنان ۳ میلیون و ۷۹۰ هزار نفر از جمعیت شاغل کشور را به خود اختصاص داده‌اند. با این وجود طبق اعلام موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، جدیدترین نتایج «نظرسنجی» این موسسه که وضعیت بیش از ۷۰۰ هزار متقاضی بیمه‌شده تامین اجتماعی را که در سامانه بیمه بیکاری ثبت‌نام کرده‌اند و همچنان بیکار هستند را مورد ارزیابی قرار داده، نشان می‌دهد ۴۰.۴ درصد پاسخگویان در این نظرسنجی، زن و ۵۹.۶ درصد مرد بوده‌اند. همچنین براساس این نظرسنجی، ۷۷.۱ درصد پاسخ‌دهندگان در بخش «خدمات»، ۱.۴ درصد در بخش «کشاورزی» و ۲۱.۵ درصد در بخش «صنعت» مشغول کار بوده‌اند.

این شرایط نه‌تنها مشکلات اقتصادی زنان را تشدید و استقلال آنان را تهدید می‌کند، بلکه ممکن است وضعیت شغلی زنان بعد از بازگشت به شرایط عادی را هم تغییر دهد، چراکه با افزایش جمعیت زنان بیکار این احتمال وجود دارد که زنان برای کسب یک جایگاه شغلی به حقوق، مزایا و شرایط کاری نامناسب تن دهند.

اعتباری که زنان به «توسعه یافتگی» می‌دهند

باوجود تمام این گفته‌ها، یکی از مهم‌ترین معیارها برای سنجش درجه توسعه‌یافتگی یک کشور، میزان اهمیت و اعتبار زنان در آن کشور است.

نقش زنان در توسعه، مستقیما با هدف توسعه اجتماعی و اقتصادی وابستگی دارد؛ از این رو در تحول همه جوامع انسانی، عاملی بنیادی محسوب می‌شود.

براساس آمارهای جهانی باوجود اینکه نیمی از کل جمعیت جهان را زنان تشکیل می‌دهند و دوسوم ساعات کار انجام شده توسط زنان صورت می‌پذیرد، تنها یک‌دهم درآمد جهان و فقط یک‌صدم مالکیت اموال و دارایی‌های جهان به زنان اختصاص یافته است؛ بنابراین نابرابری زنان و مردان در تمامی جوامع کم‌وبیش وجود دارد که در برخی از سازمان‌های جهانی در چند سال اخیر به این مسئله بیشتر توجه شده و اصلاح این روند در برنامه‌ریزی‌های خرد و کلان اقتصادی و اجتماعی سازمان‌های مختلف جهانی قرار گرفته است. برخی بر این باورند که هیچ‌گاه در طول تاریخ به‌ویژه در کشورهای درحال توسعه، زنان نتوانسته‌اند جایگاه واقعی خود را در اقتصاد پیدا کنند.

افزایش نقش زنان و مشارکت واقعی آنها، باتوجه به این نکته که این گروه نیمی از جمعیت کشورها را تشکیل می‌دهند، علاوه بر به‌بار آوردن سود اقتصادی می‌تواند منافع اجتماعی زیادی را نیز برای کشور به ارمغان بیاورد. مطالعات نهادهای بین‌المللی از جمله صندوق بین‌المللی پول نشان می‌دهد بسیاری از نارسایی‌های شاخص‌های اقتصاد کلان کشورهای درحال‌توسعه در صورت مشارکت کامل زنان، بهبود خواهد یافت.

یادداشت

ضرورت توجه به محیط کار بانوان

حسن خسروی- مدرس دانشگاه: نقش، جایگاه و حضور زنان در کلیه شئونات زندگی خانوادگی و اجتماعی کشورها بسیار حائز اهمیت است. زنان بسیاری در مشاغل مختلف کارمندی و کارگری برای خدمت به این آب و خاک و کمک به اقتصاد خانواده ساعت‌ها با مشکلات و سختی‌های فراوان در خارج از خانه کار و فعالیت می‌کنند که بسیار هم راهگشا و موثر هستند، این در حالی است که متاسفانه ساختمان‌های اداری و دفاتر کاری بانوان در بسیاری از سازمان‌ها متناسب با روح و جسم و فیزیک ظاهری آنان نیست.

بسیاری از بانوان کارمند در اتاق‌هایی کار می‌کنند که از نور طبیعی خورشید بی‌بهره‌اند. بانوان به‌دلیل کثرت ارباب رجوع و مشغله زیاد و اینکه باید حجاب رسمی و شرعی را هم رعایت کنند، ساعت‌ها در یک جا نشسته و گاهی فرصتی برای تنفسی کوتاه ولو در حد چند دقیقه استفاده از آفتاب را که برای وضعیت ظاهری و جسمی آنان بسیار لازم و ضروری است ندارند. صد البته هیچ مدیر اداری و منابع انسانی هم به این موضوع توجه جدی ندارد.ما دائم از سرمایه انسانی و منابع انسانی صحبت می‌کنیم اما حقیقت آن است که انسان به‌ویژه بانوان در سیستم اداری و شرکتی ما آنطور که باید و شاید دیده نمی‌شوند و در بسیاری از موارد نسبت به بانوان کارمند و کارگر بی‌تفاوت هستیم.

بانوان کارمند و کارگر حدود ۸ ساعت کمتر یا بیشتر در محیط کار و اداره و شرکت حضور دارند و بسیار ضروری است که از نظر بهداشتی و سلامت جسمی و مواردی از این دست، حداقل در این ۸ ساعت ۲ نوبت ۲۰ یا ۱۵ دقیقه‌ای در شرایط و فضایی قرار بگیرند که بتوانند از آفتاب و نور طبیعی بهره‌مند شوند.

جایگاه مدیریت منابع انسانی در سازمان ایجاب می‌کند که بین کارمند زن و مرد از جنبه‌های حداقل فیزیکی و جسمی تفاوت‌های اساسی قائل شویم. به‌طور قطع اتاق کار یک آقا با اتاق کار یک خانم باید تفاوت‌های زیبایی‌شناختی، عاطفی، بهداشتی و... داشته باشد. این حرف حسابی است که بسیاری از ما به آن کاملا بی‌توجه هستیم و این بی‌توجهی هزینه‌های سرسام‌آور پنهانی دارد که در هیچ یک از دفاتر مالی ثبت و ضبط نمی‌شوند. بانوان بخش مهم و تاثیرگذاری در نظام اداری ما هستند که باید به سلامت و بهداشت فردی آنان در محیط کار توجه جدی کرد.

اعتباری که زنان به توسعه‌یافتگی می‌دهند

نیما بیات: یکی از مهم‌ترین معیارها برای سنجش درجه توسعه‌یافتگی یک کشور، میزان اهمیت و اعتباری است که زنان در آن کشور دارا هستند. اکنون نگاه جهان، بیشتر به‌سوی زنان معطوف شده، زیرا امروز، برای تحقق توسعه اجتماعی، تسریع فرآیند توسعه اقتصادی و محقق شدن عدالت اجتماعی، چنانچه به زن به‌عنوان نیروی فعال و سازنده نگریسته شود، تاثیر بسیاری در روند توسعه و افزایش کمی و کیفی نیروی انسانی آن جامعه خواهد داشت.

نقش زنان در توسعه، مستقیما با هدف توسعه اجتماعی و اقتصادی بستگی دارد؛ از این رو در تحول همه جوامع انسانی، عاملی بنیادی محسوب می‌شود. این نوشتار درصدد است، ضمن انجام یک تحلیل اقتصادی مختصر در زمینه توسعه، به چگونگی رابطه میان موقعیت زنان با توسعه‌یافتگی و تاثیرگذاری مشارکت آنان به‌عنوان نیمی از نیروی فعال جامعه در فعالیت‌های اقتصادی، برای تحقق توسعه و عدالت اجتماعی بپردازد.

باوجود اینکه نیمی از کل جمعیت جهان را زنان تشکیل می‌دهند و دوسوم ساعات کار انجام شده توسط زنان صورت می‌پذیرد، تنها یک‌دهم درآمد جهان و فقط یک‌صدم مالکیت اموال و دارایی‌های جهان به زنان اختصاص یافته است؛ بنابراین نابرابری زنان و مردان در تمامی جوامع کم و بیش وجود دارد که در برخی از سازمان‌های جهانی در چند سال اخیر به این مسئله بیشتر توجه شده و در برنامه‌ریزی‌های خرد و کلان اقتصادی و اجتماعی سازمان‌های مختلف جهانی قرار گرفته است.

از آنجایی که در بررسی عوامل موثر بر توسعه اقتصادی اجتماعی کشورها، توجه به نیروی انسانی و تخصص مطرح است، سخن از اشتغال زن و رابطه آن با توسعه نیز امری ضروری است.

نقش زنان در یک جامعه اقتصادی

آیدا فریدی: ذات اقتصاد چقدر زنانه است؟ یا ذات زنانه چقدر با مفاهیم و سازکارهای اقتصادی همخوانی دارد؟ سوال‌ها بسیارند! زنان از اساس چقدر می‌توانند در این مفهوم نقش داشته باشند؟ مفهومی که به‌شدت وابسته به منابع مالی و سرمایه در دسترس است؛ یعنی همان فاکتورهای ضروری ایفای نقش اقتصادی که بیشتر در دست مردان است. تا همین جای کار کافی است که متوجه نقش زنان در یک جامعه اقتصادی شویم.

فیلم «بانوی آهنی» داستان زندگی زنی به‌نام مارگارت تاچر است که زمانی نخست‌وزیر انگلیس بود و کاری کرد که صدایش در دنیایی که تنها صدای مردان شنیده می‌شد، طنین‌انداز و جاودانه شود. شما چند نفر دیگر مثل او را می‌شناسید.

جسیندا آردِرن، نخست‌وزیر نیوزیلند زنی حدود ۴۰ ساله اکنون از محبوب‌ترین و موفق‌ترین مسئولان ارشد یک سرزمین است. چند نفر از زنانی که در اطراف خود می‌شناسید به‌عنوان صاحبان مشاغل دارای میزی و منصبی هستند.

منظور زنانی هستند که از صفر تا صد یک بنگاه خرد یا کلان اقتصادی را در دست دارند و آن را با تمام اجزا و نیروهای انسانی متخصص مدیریت می‌کنند. هستند چنین زنانی با چنین نقش‌های کلان اقتصادی اما بیراهه نیست اگر بگوییم در هر حوزه تنها به اندازه یا کمتر از انگشتان دو دست.

به‌عنوان مثال یک کارگاه تولید پوشاک را در نظر بگیرید؛ مجموعه‌ای موفق که با حضور زنان اداره می‌شود. یکی از بانوان به‌دلیل سابقه کاری بیشتر ناظر بر تمام بخش‌های دوخت است و هر فردی را بنا به تخصص یا ظرفیت و علاقه‌مندی‌اش در یکی از مراحل دوخت مانتو یا شلوار منصوب کرده است.

اما آنکه در نهایت حقوق فرد ناظر و باقی زنان کارگاه را تامین می‌کند، از جنس زنان نیست. کارفرمای این کارگاه و آنکه کارگاه را تامین مالی می‌کند یک مرد است. کارگاه‌هایی از این دست بسیارند. به‌عقیده نگارنده شاید به همین دلیل که سرمایه و منابع مالی همیشه و در بیشتر مواقع در دست مردان است!